

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ, ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΧΙΣΗ ΚΛΑΔΟΥ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΠΕΤΡΟΓΛΑΚΗ ΜΑΡΙΑ (Α.Μ. 7184)

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: Κ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2010

Πίνακας περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
1 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ	6
2 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ	6
2.1 Έννοια μετατροπής	6
2.1.1 Διαδικασία μετατροπής	6
2.1.2 Λήψη απόφασης για μετατροπή	6
α) Μετατροπή Ο.Ε. ή Ε.Ε.(προσωπικές εταιρείες). σε Ε.Π.Ε.	6
β) Μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε	6
γ) Μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε.	6
2.2 Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της μετατρεπόμενης εταιρείας	8
2.3 Δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. της έκθεσης εκτίμησης	8
2.4 Σύνταξη καταστατικού	8
2.5 Συμβολαιογραφική πράξη σύστασης	8
2.6 Έγκριση διοίκησης	9
2.7 Δημοσιότητα	9
2.7.1 Σε περίπτωση μετατροπής προσωπικής εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε Ε.Π.Ε.	9
2.7.2 Μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.	9
2.8 Εταιρικό κεφάλαιο	10
2.9 Αποτελέσματα	10
3 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ	11
3.1 Έννοια συγχώνευσης	11
3.2 Συγχώνευση με απορρόφηση	11
3.3 Συγχώνευση με σύσταση νέας Α.Ε	11
3.4 Συγχώνευση με εξαγορά	12
3.5 Διαδικασία συγχώνευσης	13
3.5.1 Κατάρτιση σχεδίου σύμβασης (ανάλυση)	13
3.5.2 Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιρειών	14
1) Εξασφάλιση των πιστωτών	14
2) Έγκριση από γεν. Συνελ. των συγχωνευόμενων εταιρειών του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης	15
3) Κατάρτιση σύμβασης συγχώνευσης	15
4) Δημοσιότητα σύμβασης συγχώνευσης	15
3.6 Διαδικασία στις περιπτώσεις	16
1) Εξαγορά Α.Ε. από άλλη Α.Ε.	16
2) Απορρόφησης Α.Ε. από άλλη Α.Ε. που κατέχει σε ποσοστό 100% τις μετοχές της	16
3.7 Μετοχικό κεφάλαιο	17
3.8 Αποτελέσματα	17
3.9 Ευθύνη μελών διοικητικού συμβουλίου	17
3.10 Ακυρότητα	18

3.11 Τρόπος καθορισμός της ανταλλαγής των μετοχών (παλαιές με νέες)	19
3.12 Συγχώνευση μεταξύ Ε.Π.Ε.	20
4 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ	21
4.1 Έννοια διάσπασης	21
4.2 Διαδικασία διάσπασης	21
1) Διαδικασία περίπτωσης μετοχών διασπώμενης εταιρείας κατεχόμενες κατά 100%	23
4.4 Μετοχικό κεφάλαιο	24
4.5 Αποτελέσματα	24
4.6 Ευθύνη μελών διοικητικού συμβουλίου	24
4.7 Ακυρότητα	25
4.8 Φορολογικά λογιστικά & λοιπά θέματα μετατροπής συγχώνευσης & διάσπασης	25
5 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ	28
5.1 Έννοια απόσχισης κλάδου	28
5.2 Συγχώνευση διάσπαση και απόσχιση κλάδου εταιρειών διαφορετικών κρατών-μελών της Ε.Ε.	30
5.3 Σύγκριση μετατροπών ,συγχωνεύσεων ,διασπάσεων και αποσχίσεων κλάδων μεταξύ	30
Σύμφωνα με το Ν.2190/1920	30
Σύμφωνα με το Ν.1297/1972	33
Σύμφωνα με το Ν.2166/1993	37
5.4 Κίνητρα συγχωνεύσεων σύμφωνα με το Ν.2992/2002	40
5.4.1. Ανώνυμες εταιρείες με μετοχές μή εισηγμένες στο Χ.Α.Α	41
5.4.2. Ανώνυμες εταιρείες με μετοχές εισηγμένες στο Χ.Α.Α	41
5.4.3 Αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις και εταιρείες	42
5.4.4 Συμψηφισμός ζημίας κατά το μετασχηματισμό επιχειρήσεων με βάση το Ν.2166/1993	42
5.5 Σχηματισμός ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού	42
6 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ	43
Πρακτικό μέρος	43-74
Παράδειγμα συγχώνευσης με απορρόφηση Α.Ε. από άλλη Α.Ε. με το Ν.2166/1993	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αντικείμενο και Έκταση πτυχιακής Εργασίας.

Η Λογιστική είναι ένας από τους πιο δυναμικούς κλάδους της οικονομικής των επιχειρήσεων, και οι συνεχείς εξελίξεις στα λογιστικά πράγματα επιβάλλουν τη διαρκή εγρήγορση του κάθε μελετητή για τη παρακολούθηση του κλάδου αυτού. Η συγκεκριμένη εργασία, έγινε στα πλαίσια της πτυχιακής μου εργασίας και απευθύνεται στους καθηγητές μου, επίσης σε φοιτητές που ακολουθούν προγράμματα σπουδών με ειδίκευση στην Ελεγκτική και Λογιστική και τέλος σε όσους επιδιώκουν να ασχοληθούν επαγγελματικά με το αντικείμενο του Λογιστή.

Το περιεχόμενο και η δομή της παρούσας εργασίας αντανακλά τη προσπάθεια κατανόησης μετατροπής, συγχώνευσης, διάσπασης και απόσχισης κλάδου.

Το σύνολο των θεμάτων αναπτύσσεται σε έξι μέρη.

1. Στο πρώτο μέρος πραγματοποιείται μια γενική αναφορά στην διαδικασία μετατροπής, συγχώνευσης, διάσπασης και απόσχισης κλάδου των εταιρειών
2. Το δεύτερο μέρος αφορά τη διαδικασία της μετατροπής
3. Στο τρίτο μέρος πραγματοποιείται αναφορά για την διαδικασία της συγχώνευσης
4. Στο τέταρτο μέρος πραγματοποιείται αναφορά για την διαδικασία της διάσπαση
5. Στο πέμπτο μέρος πραγματοποιείται αναφορά για την διαδικασία της απόσχισης
6. Τέλος, στο έκτο μέρος, συμπεριλαμβάνονται τα τελικά συμπεράσματα, καθώς και ένα υπόδειγμα.

Κατά το σχεδιασμό και τη συγγραφή της εργασίας στηριχτήκαμε τόσο σε θεωρητικά πλαίσια, όσο και σε πρακτικές εφαρμογές της λογιστικής επιστήμης.

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ – ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ – ΔΙΑΣΠΑΣΗ & ΑΠΟΣΧΙΣΗ ΚΛΑΔΟΥ

Κατά τη διάρκεια της εταιρικής ζωής της, η εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε άλλο εταιρικό τύπο ή να συγχωνευθεί ή να διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες εταιρείες.

Καταρχήν, το νομικό πλαίσιο των μεταβολών αυτών (και όχι των “μετασχηματισμών”, όπως συνηθίζεται να λέγεται στην πράξη, αφού η έννοια του μετασχηματισμού είναι ταυτόσημη με αυτή μόνο της μετατροπής και όχι της συγχώνευσης ή της διάσπασης ή απόσχισης κλάδου) που τα τελευταία χρόνια εμφανίζονται συχνά στις εμπορικές συναλλαγές, τόσο από το Ν. 2190/1920 σύμφωνα με τα άρθρα 66 - (και) 89, όσο και από το Ν.3190/1955 σύμφωνα με τα άρθρα 51, 53, 54 και 55.

Έτσι, λοιπόν, η μετατροπή, η συγχώνευση και η διάσπαση που προβλέπονται με ειδικές διατάξεις από τους Ν.2190/1920 και 3190/1955, καλούνται γνήσιες ή κατά κυριολεξία μεταβολές

Όμως, οι νόμοι αυτοί, δεν προβλέπουν με τις ειδικές διατάξεις τους, τις παραπάνω μεταβολές, για όλες ανεξαιρέτως τις νομικές μορφές των εταιρειών.

Πιο συγκεκριμένα, οι Ν. 2190/1920 και 3190/1955, καθορίζουν ρητά τις ακόλουθες περιπτώσεις

- α) Μετατροπή προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε.και Ε.Ε.) σε Α.Ε.
- β) Μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.
- γ) Μετατροπή προσωπικών εταιρειών(Ο.Ε. και Ε.Ε.) σε Ε.Π.Ε.
- δ) Μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε.
- ε) Συγχώνευση εταιρειών, που έχουν τη νομική μορφή μόνο της Α.Ε.
- στ) Συγχώνευση εταιρειών ,που έχουν την νομική μορφή, μόνο της Ε.Π.Ε.
- ζ) Διάσπαση μόνο της Α.Ε.

Μετατροπή ή συγχώνευση ή διάσπαση ,άλλων περιπτώσεων (π.χ. μετατροπή Ο.Ε. σε Ε.Ε. ή αντίστροφα μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε Ε.Π.Ε. ,ή Α.Ε., συγχώνευση Α.Ε. με Ε.Π.Ε. ,συγχώνευση Α.Ε. με Ο.Ε. ή Ε.Ε. διάσπαση Ε.Π.Ε. κ.λ.π.)εκτός από τις παραπάνω αναφερόμενες είναι δυνατό να γίνουν σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του εμπορικού ,αλλά και του αστικού δικαίου .Επίσης οι φορολογικοί νόμοι ,1297/1972, 2166/1993, 2386/1996, καθώς και του πρόσφατου 2992/2002 κάλυψαν κατά μεγάλο μέρος το κενό των Ν2190/1920 και 3190/1955, αφού ρύθμισαν τις μεταβολές και άλλων περιπτώσεων (πέρα από τις γνήσιες)με παρόμοιες διαδικασίες και ορολογίες κατά αποτίμηση των γνήσιων μεταβολών .

Η μετατροπή λοιπόν , η συγχώνευση ,καθώς και η διάσπαση ,που δεν προβλέπονται ρητά με ειδικές διατάξεις από τους Ν.2190/1920 και 3190/1955 ,καλούνται καταχρηστικές.

Ζήτημα, γεννιέται αν σε περίπτωση καταχρηστικής μετατροπής ή συγχώνευσης η μεταβίβαση του συνόλου της περιουσίας της μιας εταιρείας στην άλλη, εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή (οιονεί καθολική διαδοχή),όπως αναμφισβήτητα συμβαίνει στη περίπτωση της γνήσιας μετατροπής ή συγχώνευσης .

Δεδομένου ότι, η νομοθεσία μας δεν έχει ακόμα ρυθμίσει ,κατά τρόπο συστηματικό το θέμα της μετατροπής ή συγχώνευσης όλων των εταιρειών ,για την απάντηση στο ερώτημα αυτό ,θα πρέπει να βασιστούμε στην νομολογία

Πιο συγκεκριμένα ,τα πολιτικά δικαστήρια ,άλλοτε δέχονται ότι στις περιπτώσεις αυτές επέρχεται καθολική διαδοχή (Εφ.Αθ.916/1975 Εφ. Θεσς.1278/81), άλλοτε πάλι αυτό, δεν το δέχονται (Α.Π. 1207/1982),ΤΟ ΔΕ Συμβούλιο της Επικρατείας σε όλες τις αποφάσεις του, καταλήγει να μην αναγνωρίζει την επέλευση καθολικής διαδοχής σε περίπτωση καταχρηστικής μετατροπής ή συγχώνευσης (Σ.τ.Ε. 233/1979,1543/1980,1860/1982)

Επίσης ,αμφισβήτηση υπάρχει και στο θέμα, αν σε περίπτωση διάσπασης (η νομοθεσία μας προβλέπει ,μόνο τη διάσπαση Α.Ε.), λόγω της μεταβίβασης του συνόλου της εταιρικής περιουσίας της διασπώμενης σε άλλες Α.Ε. ,επέρχεται καθολική διαδοχή .Ορισμένοι καθηγητές του εμπορικού δικαίου υποστηρίζουν ότι επέρχεται ειδική διαδοχή .

Υποστηρίζεται και τρίτη γνώμη κατά την οποία, ως προς μεν την διασπώμενη Α.Ε. η μεταβίβαση γίνεται με καθολική διαδοχή ως προς δε τις επωφελούμενες με ειδική διαδοχή.

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ (Η ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ)

2.1 Έννοια

Μετατροπή ή μετασχηματισμός (με τη νομική έννοια) καλείται η μεταβολή της νομικής μορφής (του νομικού ενδύματος) μιας εταιρείας, σε άλλο τύπο χωρίς εκκαθάριση (και βέβαια, χωρίς διανομή της εταιρικής περιουσίας). Συνεπώς με τη μετατροπή δε δημιουργείται νέο νομικό πρόσωπο, αλλά παραμένει η ταυτότητα του νομικού προσώπου της παλιάς εταιρείας, (δηλαδή, απλά συνεχίζεται η παλιά εταιρεία με διαφορετική εταιρική μορφή), οι δε εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται καμία ειδικότερη διατύπωση για τη συνέχιση τους. Πάντως από ορισμένους καθηγητές του εμπορικού δικαίου αμφισβητείται η θέση της νομολογίας που δέχεται ότι στη μετατροπή επέρχεται καθολική διαδοχή.

2.1.1. Διαδικασία

Η διαδικασία της γνήσιας μετατροπής, σύμφωνα, τόσο με τα άρθρα 66 και 67 του Ν2190/1920 όσο και με τα άρθρα 51 και 53 του Ν.3190/1955 είναι η ακόλουθη

2.1.2. Λήψη απόφασης για τη μετατροπή

1. Σε περίπτωση μετατροπής προσωπικής εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε.: απαιτείται ομόφωνη απόφαση όλων των εταιρειών της Ο.Ε. ή Ε.Ε., εκτός αν στο καταστατικό προβλέπεται διαφορετική πλειοψηφία. Είναι δυνατό να συμφωνηθεί ότι ένας ή περισσότεροι εταίροι της μετατρεπόμενης εταιρείας, δεν θα συμμετάσχουν στην Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. που θα προέλθουν από τη μετατροπή, οπότε αυτοί θα αποχωρήσουν με τροποποίηση του καταστατικού, που θα προηγηθεί της όλης διαδικασίας της μετατροπής.
2. Σε περίπτωση μετατροπής Ε.Π.Ε. σε Α.Ε., απαιτείται λήψη απόφασης από τη συνέλευση των εταίρων με πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του συνολικού αριθμού των εταίρων που να εκπροσωπούν τα $\frac{3}{4}$ του εταιρικού κεφαλαίου (η απόφαση αυτή των εταίρων θα ληφθεί, αφού προηγηθεί η εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού της Ε.Π.Ε. από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920). Οι εταίροι που διαφώνησαν με τη μετατροπή μπορούν, έστω και αν το καταστατικό περιέχει αντίθετη διάταξη, να μεταβιβάσουν τα εταιρικά τους κέρδη σε τρίτους.
3. Σε περίπτωση μετατροπής Α.Ε. σε Ε.Π.Ε., απαιτείται λήψη απόφασης από την καταστατική γενική των μετόχων δηλαδή, με τα αυξημένα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας (παρ.3 αρθ29 και παρ.2 αρθ.31 του Ν.2190/1920). εκτός αν το καταστατικό προβλέπει μεγαλύτερα ποσοστά.

2.2 Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της μετατρεπόμενης εταιρείας από την επιτροπή του άρθρου του Ν.1920.

Σε όλες τις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε Ε.Π.Ε. ή καθώς και Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. υποβάλλεται σχετική αίτηση στη Διοίκηση (δηλαδή στο υπουργείο εμπορίου ή ανάλογα στην υπηρεσία εμπορίου της οικείας νομαρχίας) για τη σύσταση επιτροπής του άρθρου 9 του Ν.2190/1920, η οποία προβαίνει σε εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της μετατρεπόμενης εταιρείας.

Η αίτηση συνοδεύεται από πρόσφατο ισολογισμό της μετατρεπόμενης εταιρείας και αν πρόκειται για προσωπική εταιρεία που τηρεί βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και στοιχείων (Κ.Β.Σ.), τότε ο ισολογισμός της θα συνταχθεί εξωλογιστικά.

Επίσης στην περίπτωση μετατροπής της Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. σημειώνουμε ότι, παρότι στις σχετικές διατάξεις τόσο του Ν.2190/1920 όσο και του Ν.3190/1955, δεν αναφέρεται ρητά η υποχρέωση για εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της μετατρεπόμενης εταιρείας από την επιτροπή του άρθρου 9 εντούτοις στη νομολογία και στην πράξη η ενέργεια αυτή θεωρείται αναγκαία.

Εξαιρετικά, στην περίπτωση μετατρεπόμενης Ε.Π.Ε σε Α.Ε. η υποβολή της αίτησης στη νομαρχία για τη σύσταση της επιτροπής του άρθρου 9 προηγείται κάθε άλλης ενέργειας αυτή και συνεπώς και της λήψης της σχετικής απόφασης από το αρμόδιο όργανο για τη μετατροπή.

2.3. Δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. της έκθεσης εκτίμησης

Η έκθεση που θα συντάξει η επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 και η οποία θα περιλαμβάνει την εκτίμηση όλων των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της μετατρεπόμενης εταιρείας και κατά ακολουθία και την καθαρή θέση της, υποβάλλεται στη Διοίκηση και κοινοποιείται στην εταιρεία που θα τη δημοσιεύσει στην εφημερίδα της κυβέρνησης(Φ.Ε.Κ.). Συνήθως η έκθεση αυτή της επιτροπής του άρθρου 9, δεν δημοσιεύεται μαζί με αυτό.

2.4. Σύνταξη του καταστατικού

Κατόπιν συντάσσεται το καταστατικό της Ε.Π.Ε. ή της Α.Ε., κατά περίπτωση, στο οποίο θα πρέπει να περιληφθεί και ολόκληρη η εκτιμητική έκθεση της επιτροπής του άρθρου 9. Στην κατάρτιση του καταστατικού απαιτείται και η σύμπραξη δικηγόρου.

2.5. Συμβολαιογραφική πράξη σύστασης

Ακολουθεί η παρουσία συμβολαιογράφου υπογραφή της σύμβασης μετατροπής στην οποία περιλαμβάνεται βέβαια και το καταστατικό της μετατρεπόμενης εταιρείας ή με άλλα λόγια η συμβολαιογραφική πράξη σύστασης της Ε.Π.Ε. ή της Α.Ε. κατά περίπτωση.

Η συμβολαιογραφική πράξη σύστασης θα πρέπει να υπογράψει αν μεν πρόκειται περί μετατροπής τόσο προσωπικής εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε Ε.Π.Ε. Ή Α.Ε. όσο Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. από όλους τους εταίρους αν δεν πρόκειται περί μετατροπής Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. από όλους τους εταίρους αν δε πρόκειται περί μετατροπής Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. από όλους τους μετόχους.(Εννοείται πως αν υπάρχουν εταίροι ή μέτοχοι που δεν συμφώνησαν με τη μετατροπή, αυτοί δεν θα υπογράψουν τη πράξη σύστασης της Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. αντίστοιχα)

Βέβαια είναι δυνατό αντί του τρόπου αυτού σύνταξης της σύμβασης μετατροπής η συνέλευση των εταίρων ή των μετόχων

Κατά περίπτωση να πραγματοποιηθεί παρουσία του συμβολαιογράφου οπότε αυτός συντάσσει κανονικό συμβολαιογραφικό έγγραφο στο οποίο αφού οι εμφανιζόμενοι δηλώσουν ότι αποτελούν συγκροτημένη συνέλευση, καταχωρούνται οι αποφάσεις και όλα τα συμβάντα και υπογράφουν όλοι οι εταίροι ή μέτοχοι κατά περίπτωση.

2.6. Έγκριση της Διοίκησης

Σε περίπτωση μετατροπής προσωπικής εταιρείας (Ο.Ε ή Α.Ε)

ή και Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. η συμβολαιογραφική πράξη σύστασης της Α.Ε. πρέπει να υποβληθεί για έγκριση στην οικεία νομαρχία ή στο υπουργείο εμπορίου (στην περίπτωση που η Α.Ε. εποπτεύεται από αυτό). Το ίδιο όμως πρέπει να συμβεί και στην περίπτωση μετατροπής της Α.Ε. σε Ε.Π.Ε, σύμφωνα τόσο με τα άρθρα 7α και 7β του Ν.2190/1920 όσο και με την υπαριθμό Κ3/4114/22.22.12.86 απόφαση του υπουργείου εμπορίου, με το σκεπτικό ότι, η απόφαση της Α.Ε. να μετατραπεί σε Ε.Π.Ε. αποτελεί τροποποίηση καταστατικού υποκείμενη σε σύγκριση από τη Διοίκηση.

2.7. Δημοσιότητα

Σε όλες τις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικής εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) ή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε., καθώς και Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. απαιτείται όπως η πράξη της μετατροπής να υποβληθεί σε Δημοσιότητα.

2.7.1. Στη μετατροπή προσωπικής εταιρείας σε Ε.Π.Ε. υποβάλλεται στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας και καταχωρείται στο μητρώο της Ε.Π.Ε. η συμβολαιογραφική πράξη μετατροπής (στην οποία περιλαμβάνεται και το καταστατικό). Επίσης ανακοίνωση για τη σύσταση της Ε.Π.Ε. που λαμβάνεται από το Πρωτοδικείο αποστέλλεται για δημοσίευση στην εφημερίδα της κυβέρνησης. (Φ.Ε.Κ.)

2.7.2. Στη μετατροπή προσωπικής εταιρείας σε Α.Ε. υποβάλλεται στη αρμόδια νομαρχία ή στο υπουργείο εμπορίου, η συμβολαιογραφική πράξη μετατροπής η οποία καταχωρείται στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών (Μ.Α.Ε.) Επίσης ανακοίνωση για την έγκριση του καταστατικού και της άδειας σύστασης της Α.Ε. που λαμβάνεται από τη νομαρχία ή το υπουργείο εμπορίου αποστέλλεται για δημοσίευση στο (Φ.Ε.Κ.) με επιμέλεια και δαπάνη της εταιρείας

2.7.3. Στη μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. και αντίστροφα ο νόμος απαιτεί παράλληλη δημοσιότητα δηλαδή υποβολή της συμβολαιογραφικής πράξης μετατροπής τόσο στο υπουργείο εμπορίου ή τη νομαρχία όσο και στο Πρωτοδικείο και καταχώρηση αυτής στο (Μ.Α.Ε. όσο και στο μητρώο Ε.Π.Ε. αντίστοιχα

Στη συνέχεια πρέπει με επιμέλεια και δαπάνη της εταιρείας να γίνει και δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. (δηλαδή της ανακοίνωσης τόσο του υπουργείου εμπορίου της νομαρχίας για τη σύσταση της Α.Ε. όσο και του Πρωτοδικείου για τη σύσταση της Ε.Π.Ε.)

Όμως κατά οικονομία του νόμου γίνεται δεκτό ότι αρκεί μία δημοσίευση από το Φ.Ε.Κ., με τη προϋπόθεση όμως ότι αυτή θα περιλαμβάνει και για της δύο καταχωρήσεις στα στοιχεία που απαιτούνται τόσο από το Ν.2190/1920 όσο και από το Ν.3190/1955.

Ερώτημα γεννιέται στο ποια δημοσιότητα προηγείται σε περίπτωση μετατροπής Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. και αντίστροφα

Παρότι ο νόμος 2190/1920 σιωπά στο θέμα αυτό γίνεται δεκτό από την ερμηνεία ότι ορθότερο είναι αν έχουμε τη μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. να προηγηθεί η δημοσιότητα του άρθρου 8 του Ν.3190/1955 και να ακολουθήσει αυτή του άρθρου 7β του Ν.2190/1920 και να ακολουθήσει αυτή κατά το Ν.3190/1955. ,αν δεν τηρηθεί η σειρά αυτή κατά ερμηνεία του νόμου ,επέρχονται και πάλι οι συνέπειες της μετατροπής (δηλαδή η μετατροπή θεωρείται έγκυρη).

Με τη συντέλεση των διατυπώσεων δημοσιότητα ολοκληρώνεται νομικά μετατροπή οπότε και επέρχονται τα αποτελέσματα αυτής

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι, η από μετατροπή προερχόμενη Α.Ε. θεωρείται ότι αποκτά τη νομική προσωπικότητα της Α.Ε. (δηλαδή το νομικό πρόσωπο συνεχίζει και υπάρχει αλλά απλά αλλάζει το νομικό του ένδυμα

λαμβάνοντας τη μορφή της Α.Ε.) από την ημερομηνία έγκρισης της άδειας σύστασης και του καταστατικού της από το υπουργείου εμπορίου ή τη νομαρχία. ενώ η από μετατροπή προερχόμενη Ε.Π.Ε. αποκτά τη νομική προσωπικότητα της Ε.Π.Ε. από την ημερομηνία δημοσίευσης της ανακοίνωσης του Πρωτοδικείου στην εφημερίδα της κυβέρνησης(Φ.Ε.Κ.)

2.8.Εταιρικό κεφάλαιο

Το εταιρικό κεφάλαιο της, από μετατροπή προερχόμενης Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ελάχιστο νόμιμο όριο ,όπως αυτό ορίζεται από το ελάχιστο νόμιμο όριο ,όπως αυτό ορίζεται από το άρθρο 4 του Ν.3190/1955 (σήμερα ανέρχεται σε ευρώ 18000).Επίσης το εταιρικό (μετοχικό)κεφάλαιο της από μετατροπή προερχόμενης Α.Ε. δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ελάχιστο νόμιμο όριο όπως αυτό ορίζεται από το άρθρο του ν.2190/1920(σήμερα ανέρχεται σε ευρώ 60.00)

Αν η αποτίμηση της καθαρής θέσης της εταιρείας που επιθυμεί να μετατραπεί σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. είναι μικρότερη από τα αντίστοιχα κατώτατα νόμιμα όρια του εταιρικού ή του μετοχικού κεφαλαίου επιτρέπεται η συμπλήρωση αυτών, από τους εταίρους ή μετόχους ή ακόμα και από τρίτους που επιθυμούν να συμμετάσχουν στη μετατρεπόμενη Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. με καταβολή νέων εισφορών.

Πολλές φορές στην πράξη ,πριν από τη μετατροπή προσωπικής εταιρείας ή Ε.Π.Ε. ή σε Α.Ε. οι εταίροι μεταβιβάζουν εταιρικά μερίδια μεταξύ τους ή και προς τρίτους για να επιτύχουν τη συμμετοχή τους στη Α.Ε. με ορισμένα επιθυμητά από αυτούς ποσοστά συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο. Αυτό είναι νόμιμο ,άλλα θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η φορολογία των μεταβιβαζόμενων εταιρικών μεριδίων.

Επισημαίνουμε ,τέλος ότι μέσα στο πρώτο δίμηνο από τη σύσταση της, από μετατροπή προερχόμενης .Α.Ε. θα πρέπει ,υποχρεωτικά το διοικητικό συμβούλιο να συνέλθει σε ειδική συνεδρίαση με μοναδικό θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση καταβολής του οριζόμενου από το καταστατικό μετοχικού κεφαλαίου (παρ.1αρθρ,11Ν.2190/1920,Αντίγραφο του σχετικού πρακτικού του Δ.Σ. πρέπει να υποβληθεί μέσα σε είκοσι (20)ημέρες από τη λήξη του δίμηνου στη Διοίκηση (παρ5 αρθρ.11 Ν.2190/1920)

2.9.Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση της μετατροπής οι τυχούσες εκκρεμείς δίκες της μετατραπέισας εταιρείας συνεχίζονται ,χωρίς να απαιτείται να διακοπούν και στη συνέχεια να επαναληφθούν με ιδιαίτερη σημασία.

Πριν από τη σύσταση ,τόσο της Ε.Π.Ε. όσο και της Α.Ε. που προήλθαν από μετατροπή,όσοι συμβλήθηκαν στο όνομα αυτών ,ευθύνονται απεριόριστα και σε ολόκληρο δηλαδή κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ των ημερομηνιών σύνταξης του συμβολαιογραφικού εγγράφου σύστασης τους και συντέλεσης των διατυπώσεων δημοσιότητας .Ευθύνεται όμως μόνη η Ε.Π.Ε. ή η Α.Ε. για όλες τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομα αυτών που συμμετείχαν στη μετατροπή αν μέσα σε τρεις(3)μήνες από τη συντέλεση των διατυπώσεων δημοσιότητας αναλάβουν οι εταιρείες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις(άρθρ7δ ν.2190/1920 και άρθρ.9 Ν.3190/1955)

Ειδικά οι ομόρρυθμοι εταίροι της Ο.Ε. ή Ε.Ε. εξακολουθούν να ευθύνονται και μετά τη μετατροπή της προσωπικής εταιρείας σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. σε ολόκληρο και απεριόριστα για τις εταιρικές υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν από αυτούς μέχρι τη συντέλεση των διατυπώσεων δημοσιότητας εκτός αν οι δανειστές της Ο.Ε. ή Ε.Ε. συγκατατέθηκαν εγγράφως για τη μετατροπή.

Η επωνυμία της μετατραπέυσας εταιρείας μπορεί να διατηρηθεί και μετά από τη μετατροπή της σε Ε.Π.Ε. ή σε Α.Ε. εφαρμοζομένων όμως των σχετικών διατάξεων του άρθρου 5 του Ν.2190/1920 και του άρθρου 2 του Ν.3190/1955(περί επωνυμίας)

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

3.1. Συγχώνευση

3.1.1. Έννοια

Συγχώνευση ,από νομική άποψη είναι η ένωση των περιουσιών δύο ή και περισσότερων Α.Ε. ,χωρίς εκκαθάριση, κατά τρόπο ώστε τουλάχιστο ,μια από αυτές να παύει να υπάρχει,(δηλαδή, η μία τουλάχιστο λύεται),οι δε μέτοχοι της εξαφανιζόμενης μετέχουν εφεξής στις απομένουσες εταιρείες η στην συνιστώμενη εταιρεία

Ο Ν.2190/1920,ρυθμίζει τη συγχώνευση ,αλλά μόνο μεταξύ της Α.Ε. και συνεπώς δεν μπορεί να συγχωνευθεί π.χ. Α.Ε. με Ε.Π.Ε εκτός αν η δεύτερη μετατραπεί προηγουμένως σε Α.Ε. ή αν προηγηθεί λύση και εκκαθάριση της Ε.Π.Ε. και στη συνέχεια να μεταβιβαστεί η εταιρική περιουσία στην Α.Ε.

Συγχώνευση επιτρέπεται και κατά το στάδιο (παρ. 5αρθ.47Ν.2190/1920)

Η συγχώνευση μπορεί να γίνει είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέας εταιρείας ,είτε με εξαγορά ,η οποία όμως εξομοιώνεται με τη συγχώνευση ή την απορρόφηση.

3.2. Συγχώνευση με απορρόφηση.

Αυτή γίνεται όταν μία ή περισσότερες Α.Ε. (**καλούμενες απορροφημένες**) διαλύονται χωρίς να ακολουθεί εκκαθάριση (δηλαδή υπάρχουν ως νομικά πρόσωπα)και μεταβιβάζουν το σύνολο της περιουσίας τους(ενεργητικό και παθητικό)με καθολική διαδοχή ,σε άλλη υπάρχουσα εταιρεία (**καλούμενη απορροφούσα**)

Στους μετόχους της απορροφούμενης ή των απορροφουμένων εταιρειών χορηγούνται μετοχές κατά την αναλογία που προβλέπει η σύμβαση συγχώνευσης τις οποίες εκδίδει η απορροφούσα λόγω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της ως επακόλουθο της μεταβίβασης σε αυτή της περιουσίας της απορροφούμενης ή των απορροφημένων εταιρειών(εισφορά σε είδος).

Οι μετοχές αυτές ,είναι ανάλογες με την περιουσίας της απορροφούσα και των απορροφημένων. Είναι ,όμως δυνατό να καταβληθεί στους μετόχους της απορροφημένης η των απορροφημένων εταιρειών και ένα χρηματικό ποσό σε μετρητά ,το οποίο ,όμως για να μην εξομοιωθεί η συγχώνευση αυτή με εξαγορά μπορεί να υπερβεί το 10% της ονομαστικής αξίας των μετοχών που χορηγούνται σε αυτούς άλλα και αθροιστικά της αξίας της καθαρής θέσης της εισφερόμενης περιουσίας.

Στην περίπτωση όμως που η απορροφούσα κατέχει το 100%των μετοχών των απορροφούμενων εταιρειών ,δεν επέρχεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούσα και συνεπώς δεν εκδίδονται ούτε μετοχές

3.3.Συγχώνευση με σύσταση Α.Ε.

Αυτή γίνεται όταν δύο ή και περισσότερες Α.Ε. (**καλούμενες διαλυόμενες ή εξαφανιζόμενες**),λύονται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση (δηλαδή παύουν να υπάρχουν ως νομικά πρόσωπα) και μεταβιβάζουν σε νέα Α.Ε. την οποία συνιστούν το σύνολο της περιουσίας τους(ενεργητικού και παθητικού),με καθολική διαδοχή ,έναντι απόδοσης στους μετόχους τους, μετοχών που εκδίδονται από νέα εταιρεία.

Σύμφωνα με το άρθρο 80 του Ν.2190/1920, για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, σαν απορροφούμενες εταιρείες εννοούνται οι εταιρείες που εξαφανίζονται και σαν απορροφούσα εταιρεία, εννοείται η νέα συνιστώμενη εταιρεία.

3.4.Συγχώνευση με εξαγορά

Εξαγορά ,είναι η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες Α.Ε. (καλούμενες εξαγοραζόμενες)μεταβιβάζουν ,μετά από λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση σε άλλη Α.Ε. (καλούμενη εξαγοράζουσα)το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό),έναντι απόδοσης στους μετόχους των εξαγοραζόμενων εταιρειών του αντίτιμου των μετοχών τους.

Όπως προαναφέρθηκε η εξαγορά εξομοιώνεται μετά την απορρόφηση από λειτουργούσα Α.Ε. άλλης ή άλλων Α.Ε. και συνεπώς εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 69-77 του Ν.2190/1920 και μάλιστα χωρίς τις εξαιρέσεις του άρθρου 78(για την περίπτωση της απορρόφησης Α.Ε. από άλλη που κατέχει 100%των μετοχών της)που σημαίνει ότι στην εξαγορά εφαρμόζεται ολόκληρη η αυστηρή και γραφειοκρατική διαδικασία της συγχώνευσης.

Στο σημείο αυτό κρίνουμε σκόπιμο να επισημάνουμε ότι η εξαγορά του άρθρου 79 του Ν.2190/1920 είναι τελείως διαφορετική από την έννοια της αγοράς κατά την οποία μία Α.Ε. αγοράζει μέρος ή το σύνολο των μετοχών άλλης Α.Ε. καταβάλλοντας στους μετόχους αυτής (της άλλης Α.Ε.)το συμφωνημένο τίμημα. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις ναι μεν οι μέτοχοι παραδίδουν τις μετοχές τους στην εξαγοράζουσα ή στην με αγορά αποκτούσα εταιρεία έναντι του συμφωνημένου τιμήματος ,παραιτούμενοι των δικαιωμάτων τους ως μετοχών πλην όμως μεγάλη διαφορά είναι ότι, στη συγχώνευση με εξαγορά η εξαγοραζόμενη εταιρεία λύεται (εξαφανίζεται) και οι μετοχές της ακυρώνονται στη δε αγορά ,η αποκτώμενη (αγοραζόμενη)εταιρεία δεν λύεται ,αλλά συνεχίζει να υπάρχει ως νομικό πρόσωπο και οι μετοχές της κατέχονται πλέον από την αποκτούσα.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εξαγοράς που την διαφοροποιούν από την συγχώνευση με απορρόφηση είναι τα ακόλουθα :

1. Κατά τη συγχώνευση με εξαγορά δεν γίνεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εξαγοράζουσας, όπως αυτό συμβαίνει κατά κανόνα στη συγχώνευση με απορρόφηση (αλλά και στη συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας),από τη συνένωση των καθαρών θέσεων των συγχωνευόμενων εταιρειών και ίσως, από συμπληρωματικές διαφορές (με εξαίρεση την απορρόφηση εταιρείας από άλλη που κατέχει το 100%της απορροφούμενης)
2. Η εξαγοράζουσα δεν εκδίδει μετοχές (αφού καταβάλλει την αξία τους στους μετόχους της εξαγοραζόμενης)ενώ αντίθετα στη συγχώνευση ,τόσο με απορρόφηση εταιρείας, εκδίδονται πάντοτε μετοχές (ακόμα και όταν δεν υπάρχει αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην περίπτωση συγχώνευσης με σύστασης νέας εταιρείας)που αντιπροσωπεύουν το μετοχικό κεφάλαιο της νέας ή της απορροφούσας εταιρείας οι οποίες ανταλλάσσονται με τις παλιές μετοχές των συγχωνευόμενων Α.Ε.
3. Οι μέτοχοι της εξαγοραζόμενης εταιρείας δεν γίνονται μέτοχοι της εξαγοράζουσας αφού παραδίδουν τις μετοχές τους προς ακύρωση και λαμβάνουν το συμφωνημένο τίμημα. Έτσι λοιπόν η εξαγορά προσομοιάζει με τη συγχώνευση με απορρόφηση άλλης Α.Ε. που η απορροφούσα κατέχει το 100%της απορροφούμενης ,με τη μόνη διαφορά ότι, στη δεύτερη περίπτωση οι μέτοχοι δεν λαμβάνουν ούτε χρήματα

3.5 Διαδικασία

Η διαδικασία της συγχώνευσης μεταξύ Α.Ε. που μεν για τη συγχώνευση με απορρόφηση ορίζεται από τα άρθρα 68-78 του Ν.2190/1920 δε για τη συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας από το άρθρο 80 του ίδιου νόμου, είναι η ακόλουθη

3.5.1. Κατάρτιση σχεδίου σύμβασης

Τα διοικητικά συμβούλια των συγχωνευόμενων εταιρειών συνέρχονται σε ιδιαίτερη συνεδρίαση όπου αποφασίζουν τη συγχώνευση (με απορρόφηση ή με σύσταση νέας εταιρείας ή με εξαγορά) καταρτίζουν εγγράφως το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης και εξουσιοδοτούν ένα μέλος του για τις σχετικές διαπραγματεύσεις και υπογραφές. Επιπλέον το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει έκθεση δικαιολογούσα τη συγχώνευση.

Ο νόμος δεν διευκρινίζει αν η συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου των συγχωνευόμενων εταιρειών σε χωριστές συνεδριάσεις.

Το ελάχιστο περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία

1. Την ειδικότερη μορφή, την επωνυμία και την έδρα των εταιρειών που συγχωνεύονται, καθώς και τον αριθμό μητρώου τους.
2. Τη σχέση ανταλλαγής των μετοχών και ενδεχομένως το ύψος του χρηματικού ποσού από το άρθρο 68 του Ν.2190/1920
3. Τις διατυπώσεις παράδοσης των νέων μετόχων που εκδίδει η απορροφούσα εταιρεία
4. Την ημερομηνία από την οποία οι μετοχές που παραδίδονται στους μετόχους της ή των απορροφημένων εταιρειών, παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της εταιρείας της απορροφούσας εταιρείας, καθώς και κάθε ειδικό όρο σχετικά με το δικαίωμα αυτό.
5. Την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της ή των απορροφημένων εταιρειών θεωρούνται, από λογική άποψη ότι γίνονται για λογαριασμό της απορροφούσας εταιρείας και την τύχη των οικονομικών αποτελεσμάτων της ή των απορροφημένων εταιρειών, που θα προκύψουν από την ημερομηνία αυτή, μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης όπως προβλέπεται στα άρθρα 74 και 75 του Ν.2190/1920
6. Τα δικαιώματα που εξασφαλίζει η απορροφούσα εταιρεία στους μετόχους που έχουν ειδικά δικαιώματα, στην ή στις απορροφημένες εταιρείες καθώς και στους κατόχους άλλων τίτλων πλην μετοχών, ή τα μέτρα που προτείνονται για αυτούς

Όλα τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα που ενδεχομένως παρέχονται στα μέλη του Δ.Σ. και στους τακτικούς ελεγκτές των συγχωνευόμενων εταιρειών

Πέρα από το σχέδιο της σύμβασης συγχώνευσης, το Δ.Σ. της κάθε μιας από της συγχωνευμένες εταιρείες, οφείλει να καταρτίσει λεπτομερή έκθεση στην οποία θα εξηγηθεί και θα δικαιολογηθεί από νομική και οικονομική άποψη, το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης και ειδικότερα η σχέση ανταλλαγής των μετοχών, της των απορροφημένων εταιρειών, προς τις μετοχές που εκδίδει η απορροφούσα εταιρεία.

Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης μαζί με την έκθεση του Δ.Σ. υποβάλλονται από κάθε μια συγχωνευόμενη εταιρεία στη νομαρχία ή στο υπουργείο εμπορίου, κατά περίπτωση, για καταχώρηση στο μητρώο Α.Ε. και παράλληλα μόνο το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης δημοσιεύεται και στην εφημερίδα της κυβέρνησης(Φ.Ε.Κ.)

δύο(2) τουλάχιστο, μήνες πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων κάθε εταιρείας που καλείται να αποφασίσει για το σχέδιο αυτό.

Επίσης μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων αυτών, δημοσιεύεται σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα, περίληψη του σχεδίου σύμβασης της συγχώνευσης.

3.5.2. Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευμένων εταιρειών από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920

Η επιτροπή αυτή ορίζεται έπειτα από κοινή αίτηση των συγχωνευμένων εταιρειών που υποβάλλεται στο υπουργείο εμπορίου ή στις κατά τόπους νομαρχίες όπου υπάρχουν οι συγχωνευμένες εταιρείες. Αν αυτές υπάρχουν στην ίδια νομαρχία, η αίτηση υποβάλλεται στην οικεία νομαρχία αν όμως υποβάλλονται σε διαφορετικές νομαρχίες ή στο υπουργείο εμπορίου, τότε η αίτηση υποβάλλεται απευθείας στο υπουργείο εμπορίου. Επιπλέον της εκτίμησης της περιουσίας των συγχωνευμένων εταιρειών, η επιτροπή εξετάζει τους όρους, που περιλαμβάνονται στο σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, καθώς επίσης και αν η σχέση ανταλλαγής των μετοχών μεταξύ απορροφούσας εταιρείας(που εκδίδει τις μετοχές)και απορροφημένων εταιρειών(η απορροφημένης)είναι δίκαιη και λογική. Πάντως σύμφωνα με τον υπαριθμό Κ3/40234/1988 έγγραφο του υπουργείου εμπορίου οι Γ.Σ. των εταιρειών που συμμετέχουν στη συγχώνευση,έχουν την ευχέρεια να αποδεχθούν την εκτίμηση της σχέσης ανταλλαγής των μετοχών που έγινε, είτε από τα Δ.Σ. των εταιρειών αυτών, είτε από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920με την προϋπόθεση όμως ότι η εκτίμηση της απορροφημένης εταιρείας δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εκείνη της παραπάνω μετατροπής.

1. Εξασφάλιση των πιστωτών

Μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση της περίληψης του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα, οι πιστωτές των συγχωνευόμενων Α.Ε., έχουν δικαίωμα να ζητήσουν και να λάβουν επαρκείς εγγυήσεις εφόσον η οικονομική κατάσταση των εταιρειών αυτών καθιστά απαραίτητη την προστασία αυτή και οι πιστωτές δεν έλαβαν τέτοιες εγγυήσεις.

Κάθε διαφορά που θα προκύψει από την αξίωση των πιστωτών ωθούν επαρκείς εγγυήσεις ,τους παρέχεται δικαίωμα να προβάλλουν εγγράφως αντιρρήσεις κατά της συγχώνευσης που κοινοποιούνται στις συγχωνευόμενες.

Πάντως παρά τις αντιρρήσεις αυτές και κατόπιν της αίτησης της ή των συγχωνευόμενων Α.Ε. το Πρωτοδικείο της έδρας αυτών, μπορεί κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, να επιτρέψει τη συγχώνευση, αν κρίνει ότι, οι αντιρρήσεις δεν είναι δικαιολογημένες

2. Έγκριση από τις γενικές συνελεύσεις των συγχωνευόμενων εταιρειών του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης

Είκοσι (20) τουλάχιστον , ημέρες μετά τη συντέλεση της δημοσιότητας του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης(βλέπε προηγ παρ.α.α), οι γενικές συνελεύσεις σε μια από τις συγχωνευόμενες Α.Ε. συνέρχονται για να εγκρίνουν το σχέδιο καθώς και τις αντίστοιχες τροποποιήσεις των καταστατικών τους(κυρίως την τροποποίηση των άρθρων για το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσα και των απορροφουμένων)

Η απόφαση των γενικών συνελεύσεων λαμβάνεται με βάση τα αυξημένα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας (παρ.3και αρθ.29 και παρ.2αρθ 31 του Ν.2190/1920)Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, απαιτείται και απόφαση των γενικών συνελεύσεων των μετόχων κάθε ιδιαίτερης κατηγορίας μετοχών εφόσον βέβαια θίγονται τα δικαιώματά τους.

Κάθε μέτοχος δικαιούται να λαμβάνει γνώση, του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης, των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων μετά των εκθέσεων διαχείρισης του Δ.Σ. των τριών(3) τελευταίων των συγχωνευόμενων εταιρειών, καθώς και των δικαιολογουσών τη συγχώνευση εκθέσεων του Δ.Σ. και τέλος της έκθεσης της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν.2190/1920.

Κατάρτιση της σύμβασης συγχώνευσης

Η σύμβαση συγχώνευσης κατά ρητή αξίωση του νόμου, καταρτίζεται παρουσία συμβολαιογράφου .Στη συμβολαιογραφική σύμβαση συγχώνευσης την οποία υπογράφουν οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι των συγχωνευόμενων εταιρειών στην οποία περιλαμβάνεται και το καταστατικό της απορροφούσας εταιρείας επισυνάπτονται τα ακόλουθα έγγραφα:

- Κυρωμένα αντίγραφα των πρακτικών γενικών συνελεύσεων των συγχωνευόμενων εταιρειών σχετικά με την έγκριση της συγχώνευσης και του καταστατικού της απορροφούσας.
- Υπογραμμένο από τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα των συγχωνευόμενων Α.Ε. αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης
- Ένα Φ.Ε.Κ., στο οποίο δημοσιεύθηκε η ανακοίνωση για την καταχώρηση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης στο μητρώο Α.Ε. και ένα φύλλο της ημερήσιας οικονομικής εφημερίδας στην οποία δημοσιεύθηκε περίληψη του σχεδίου αυτού.
- Υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86, ότι δεν προβλήθηκαν αντιρρήσεις από τους πιστωτές ή ότι οι τυχούσες προκληθείσες επιλύθηκαν
- Αντίγραφο έκθεσης της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν.2190/1920
- Κυρωμένα αντίγραφα των πρακτικών των διοικητικών συμβουλίων των συγχωνευόμενων Α.Ε. με τα οποία εξουσιοδοτήθηκαν τα πρόσωπα που υπογράφουν τη συμβολαιογραφική σύμβαση συγχώνευσης
- Διαφορές βεβαιώσεις αρμόδιων Αρχών(επιμελητήριο Δ.Ο.Υ).

Δημοσιότητα της σύμβασης συγχώνευσης

Η συμβολαιογραφική σύμβαση υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Ν.2190/1920, δηλαδή καταχωρείται στο μητρώο Α.Ε. κάθε μιας από τις συγχωνευόμενες εταιρείες και δημοσιεύεται στο Φ.Ε.Κ.(ανακοίνωση –περίληψη για την καταχώρηση στο Μ.Α.Ε.),επίσης από κάθε μια από τις συγχωνευόμενες Α.Ε.

Από τη συντέλεση της παραπάνω δημοσιότητας και κυρίως με την καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε.(αφού η δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. είναι επικουρικού χαρακτήρα)ολοκληρώνεται η συγχώνευση.

3.6. Διαδικασία στις περιπτώσεις

α)Εξαγορά Α.Ε. από άλλη Α.Ε.

β)Απορρόφησης Α.Ε. από άλλη Α.Ε. που κατέχει σε ποσοστό 100% τις μετοχές της

Στις περιπτώσεις αυτές, παραπάνω περιγραφείσα διαδικασία που διαφοροποιείται σε ορισμένα σημεία ως ακολούθως

α) Κατά την εξαγορά Α.Ε. από άλλη Α.Ε., στο σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, δεν θα αναφέρεται η σχέση ανταλλαγής των μετοχών, αλλά το τίμημα των εξαγοραζόμενων μετοχών.

Επίσης δεν θα αναφέρεται η διαδικασία ανταλλαγής των παλαιών με τις νέες μετοχές, αλλά ότι οι μετοχές της εξαγοραζόμενης εταιρείας παραδίνονται από τους κατόχους τους στην εξαγοράζουσα και ακυρώνονται. Επίσης στην έκθεση της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν.2190/1920, θα αναφέρεται αν το συμφωνημένο τίμημα για την εξαγορά των μετοχών(και όχι η σχέση ανταλλαγής των μετοχών)είναι δίκαιο και λογικό.

β) Στην απορρόφηση Α.Ε. από άλλη Α.Ε. που κατέχει σε ποσοστό 100% τις μετοχές της στο σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης παραλείπονται τα στοιχεία για τη σχέση ανταλλαγής των μετοχών, καθώς και για τις διατυπώσεις παράδοσης αυτών, αφού η απορροφύσα Α.Ε. δεν αυξάνει το κεφάλαιο της και συνεπώς δεν εκδίδονται μετοχές. Επίσης τα Δ.Σ. των συγχωνευόμενων εταιρειών δεν συντάσσουν τη δικαιολογούσα τη συγχώνευση, έκθεση ούτε γίνεται εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιρειών από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920. Τέλος παραλείπεται η έγκριση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης (βλέπε παραπάνω υπό 5α) από κάθε μια στο τις συγχωνευμένες Α.Ε. πραγματοποιείται, τουλάχιστον ένα(1) μήνα πριν από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης(βλέπε παραπάνω υπό 5στ)και όλοι οι μέτοχοι της απορροφούσας εταιρείας έχουν δικαίωμα ένα (1)μήνα τουλάχιστον πριν από τη δημοσιότητα της συμβολαιογραφικής σύμβασης, συγχώνευσης να λαμβάνουν γνώση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων διαχείρισης του Δ.Σ. των τριών(3)τελευταίων χρήσεων, των εταιρειών που συγχωνεύονται. Εφόσον, οι οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας χρήσης φέρουν την ημερομηνία λήξης της χρήσης αυτής, που απέχει περισσότερο από ένα εξάμηνο από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης οι μέτοχοι δικαιούται να λαμβάνουν γνώση μιας λογιστικής κατάστασης της εταιρείας που συντάσσεται σε ημερομηνία, η οποία δεν μπορεί να προηγείται από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης περισσότερο από τρεις μήνες.

γ) Παρότι, όπως προαναφέραμε ο Ν.2190/1920 δεν απαιτεί την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιρειών στην περίπτωση συγχώνευσης με απορρόφηση, που η απορροφύσα Α.Ε. κατέχει το (100%) των μετοχών της απορροφημένης, εντούτοις κατά κανόνα στην πράξη οι απορροφούμενες εταιρείες ζητούν την εκτίμηση της αξίας της περιουσίας τους από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920. Το θέμα αυτό έχει και φορολογική σημασία αφού θα πρέπει να διαπιστωθεί η υπεραξία εκτίμησης των περιουσιακών στοιχείων της απορροφημένης Α.Ε. προκειμένου αυτή να υπαχθεί στη φορολογία εισοδήματος όταν μάλιστα, ο Ν.1297/72 απαιτεί την εκτίμηση αυτή προκειμένου να διαπιστωθεί η υπεραξία της συγχώνευσης της οποίας αναβάλλεται η φορολόγησή της.

Ειδικά στην περίπτωση της συγχώνευσης με εξαγορά, δεν απαιτείται η εκτίμηση και των περιουσιακών στοιχείων της εξαγοράζουσας (παρά μόνο της εξαγοραζόμενης) από επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920, αφού δεν προκύπτει θέμα ανταλλαγής μετοχών.

3.7. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της συγχωνεύουσας Α.Ε.(είτε της απορροφούσας είτε της νέας συνιστώμενης), δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ελάχιστο νόμιμο όριο, όπως αυτό ορίζεται από του άρθρου 8 του Ν.2190/1920(σήμερα, ανέρχεται σε 60.000 ευρώ)

Επισημαίνεται ότι μέσα στο πρώτο δίμηνο από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης θα πρέπει το Δ.Σ. της προερχόμενης από τη συγχώνευση εταιρείας, να συνέλθει υποχρεωτικά σε ειδική συνεδρίαση με μοναδικό θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση καταβολής του οριζόμενου, από το καταστατικό μετοχικού κεφαλαίου(παρ.1άρθρ. Ν.2190/1920).Αντίγραφο του σχετικού πρακτικού του Δ.Σ. πρέπει να υποβληθεί μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη του διμήνου στη Διοίκηση(παρ.5 άρθ.11Ν.2190/1920)

3.8. Αποτελέσματα

Από την καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. της εγκριτικής απόφασης της συγχώνευσης επέρχονται αυτοδίκαια και χωρίς καμία άλλη διατύπωση τα ακόλουθα αποτελέσματα.

- Όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις, της ή των απορροφούμενων εταιρειών μεταβιβάζονται-της μεταβίβασης εξομοιουμένης με καθολική διαδοχή-στην αποεοφούσα Α.Ε.
- Οι μέτοχοι, της ή των απορροφούμενων εταιρειών, γίνονται μέτοχοι της απορροφούσας Α.Ε. (έκτος από τις περιπτώσεις της συγχώνευσης με απορρόφηση εταιρείας από άλλη Α.Ε., που κατέχει το 100% των μετοχών της)
- Η απορροφούμενη απορροφούμενες παύουν να υπάρχουν
- Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από την απορροφούσα Α.Ε. χωρίς καμία ιδιαίτερη διατύπωση για τη συνέχιση τους και χωρίς βίαιη διακοπή της δίκης.
- Οι απαιτούμενες από το νόμο διατυπώσεις για τη μεταβίβαση ορισμένων (π.χ. ακινήτων πλοίων κ.λπ.) περιουσιακών στοιχείων (π.χ. μεταγραφή από υποθηκοφυλακείο ή κατχώρηση στο οικείο νηολόγιο)ισχύουν και στην περίπτωση της συγχώνευσης.
- Οι μετοχές της απορροφούσας εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια,είτε από την ή τις απορροφούμενες δεν ανταλλάσσονται με μετοχές αυτής ή αυτών δεδομένου ότι με την αξία αυτών, δεν γίνεται αύξηση του μετοχικού της απορροφούσας

3.9. Ευθύνη, μελών διοικητικού συμβουλίου

Κάθε μέλος του Δ.Σ., της ή των απορροφούμενων εταιρειών ευθύνεται απέναντι στους μέτοχους των εταιρειών αυτών, αλλά και απέναντι στους τρίτους για οποιοδήποτε πταίσμα του κατά την προετοιμασία και πραγματοποίηση της συγχώνευσης.

3.10. Ακρότητα

Η συγχώνευση κηρύσσεται άκυρη, κατόπιν δικαστικής απόφασης (του μονομελούς Πρωτοδικείου, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας),μόνο, στις ακόλουθες περιπτώσεις που ορίζονται από το νόμο (άρθρο 77 Ν.2190/1920)

- Αν δεν πραγματοποιήθηκε η δημοσιότητα του άρθρου 7β του Ν.2190/1920,δηλαδή, η καταχώρηση της Διοικητικής έγκρισης της συγχώνευσης στο Μητρώο Α.Ε. και η δημοσίευση της στο Φ.Ε.Κ.

Όπως στην ίδρυση Α.Ε., έτσι και στην συγχώνευση, υπάρχει αντίφαση μεταξύ των σχετικών διατάξεων, διότι αφού η καταχώρηση της Διοικητικής έγκρισης στο Μητρώο Α.Ε., έχει συστατικό χαρακτήρα, έλλειψη της έπρεπε να είχε ως συνέπεια ότι η συγχώνευση είναι ανυπόστατη και όχι άκυρη.

- Αν δεν συνάφθηκε σύμβαση συγχώνευσης ή συνάφθηκε μεν άλλα όχι με συμβολαιογραφικό έγγραφο.
- Αν δεν προσαρτήθηκε υπεύθυνη δήλωση δεν προβλήθηκαν αντιρρήσεις από μέρους των πιστωτών ή ότι οι τυχούσες προβληθείσες επιλύθηκαν.
- Αν αποδεχθεί ότι, απόφαση των γενικών συνελεύσεων κάθε μιας από τις εταιρείες που συμμετείχαν στη συγχώνευση, λήφθηκε κατά παράβαση των διατάξεων περί συγκρότησης, απαρτίας και πλειοψηφία και ότι με το περιεχόμενο της, θίγονται διατάξεις του νόμου(και όχι του καταστατικού, όπως κακώς αναφέρεται στην παράγραφο 1του άρθρου 35^α του Ν.2190/1920) , που έχουν τεθεί αποκλειστικά για την προστασία των δανειστών(άκυρη απόφαση)

Η αγωγή για την ακύρωση της συγχώνευσης είναι απαράδεκτη, είτε επειδή παρήλθε εξάμηνο, από την ημερομηνία καταχώρησης στο Μητρώο Α.Ε. της συγκριτικής απόφασης της συγχώνευσης, είτε επειδή δεν υπάρχουν πλέον οι λόγοι για ενδιαφερόμενες Α.Ε Προθεσμία για την άρση των λόγων της ακυρότητας της συγχώνευσης εφόσον, βέβαια η άρση αυτή είναι εφικτή.Η δικαστική απόφαση, που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης και υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Ν.2190/1920, δεν θίγει το κύρος των υποχρεώσεων που γεννήθηκαν σε όφελος ή σε βάρος της απορροφούσας Α.Ε., το χρονικό διάστημα μεταξύ, της δημοσιότητας της εγκριτικής απόφασης της συγχώνευσης και της δημοσιότητας της δικαστικής απόφασης για την ακύρωση της, οι δε εταιρείες που συμμετείχαν στη συγχώνευση, ευθύνονται εις ολόκληρο για τις υποχρεώσεις αυτές

Επίσης, στο νόμο δεν προβλέπονται, ρητά, συνέπειες της ακυρότητας συγχώνευσης, εντούτοις όμως από το συνδιασμό των διατάξεων των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 77 του Ν.2190/1920, συνάγεται ότι,η ακυρότητα έχει αναδρομική ισχύ και συνεπώς επανέρχεται η πριν από τη συγχώνευση, κατάσταση, δηλαδή αναβιώνουν όλες οι Α.Ε. που συμμετείχαν στη συγχώνευση.

3.11.Τρόπος καθορισμού της σχέσης ανταλλαγής των μετοχών (παλαιές με νέες)

Για καλύτερη κατανόηση, του προσδιορισμού της σχέσης ανταλλαγής των μετοχών, της ή των απορροφούμενων Α.Ε. με τις νέες εκδιδόμενες από την απορροφούσα, που περιλαμβάνεται στο σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, παρέχουμε το ακόλουθο παράδειγμα:

Έστω ότι η εταιρεία <ΑΛΦΑ Α.Ε.> με μετοχικό κεφάλαιο 200.000 ευρώ (2000 μετοχές *100 ευρώ) και καθαρά κέρδη 800.000 ευρώ, συγχωνεύει με απορρόφηση την εταιρεία <ΒΗΤΑ Α.Ε.> με μετοχικό κεφάλαιο 50.000 ευρώ (500 μετοχές*100 ευρώ) και καθαρή θέση 100.000 ευρώ.

Σύμφωνα με το παράδειγμα αυτό, οι μέτοχοι της απορροφούμενης εταιρείας <ΒΗΤΑ Α.Ε., πόσες νέες μετοχές από αυτές που θα εκδώσει η εταιρεία <ΑΛΦΑ Α.Ε.> λάβουν δίνοντας τις παλαιές μετοχές;

Καταρχήν θα πρέπει να καθοριστεί η εσωτερική(λογιστική)αξία των μετοχών, τόσος της απορροφούσας όσο και της απορροφούμενης εταιρείας

Έτσι λοιπόν, η εσωτερική αξία μετοχής:

Εταιρεία <ΑΛΦΑ.> =800.000/2000 =400 ευρώ

Εταιρεία <ΒΗΤΑ> = 100.000/500 =200 ευρώ

Στην συνέχεια υπολογίζεται η σχέση ανταλλαγής των παλαιών μετοχών της εταιρείας< ΒΗΤΑ Α.Ε.> με τις νέες μετοχές της εταιρείας <ΑΛΦΑ.> Ως εξής:

$400/200 = 2$

Συνεπώς οι μέτοχοι της εταιρείας <ΒΗΤΑ Α.Ε.> για κάθε μια(1) νέα μετοχή που θα λάβουν, θα πρέπει να την ανταλλάξουν με 2 παλαιές μετοχές. Άρα οι μέτοχοι της απορροφούμενης εταιρείας <ΒΗΤΑ Α.Ε.> πόσες μετοχές θα λάβουν ανταλλάσσοντας τις 500 παλαιές μετοχές του;

Αυτοί, λοιπόν, θα λάβουν τόσες μετοχές όσες προκύπτουν από τη σχέση:

Καθαρή θέση απορροφούμενης< ΒΗΤΑ Α.Ε.>/Εσωτερική αξία μετοχής απορροφούσας <ΑΛΦΑ Α.Ε.>

Δηλαδή $100.000/400=250$ μετοχές

Με βάση τα παραπάνω, η απορροφούσα εταιρεία <ΑΛΦΑ Α.Ε.> θα προβεί στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 25.000 ευρώ με έκδοση 250 μετοχών ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η κάθε μια.

Οι μετοχές αυτές θα παρέχουν στους κατόχους τους, το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη από τον πρώτο ισολογισμό, που θα καταρτιστεί μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης.

Η διαφορά μεταξύ της καθαρής θέσης της απορροφούμενης < ΒΗΤΑ Α.Ε.> και του ποσού της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούσας ($100.000 - 25.000$) = η ανερχόμενη ανέρχεται σε 75.000 ευρώ, θα μεταφερθεί σε πίστωση του λογαριασμού. <Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο από υπεραξία συγχώνευσης>

Επισημαίνουμε τέλος ότι, σύμφωνα με το υπαριθμό Κ3/40234/1988 έγγραφο του υπουργείου εμπορίου, η Γ.Σ. των μετόχων κάθε εταιρείας που συμμετέχει στη συγχώνευση, έχει την ευχέρεια να αποδεχθεί την εκτίμηση της σχέσης ανταλλαγής των μετοχών που έγινε είτε από τα Δ.Σ. των εταιρειών αυτών, είτε και από την επιτροπή του άρθρου του Ν.2190/1920, με την προϋπόθεση όμως ότι, η εκτίμηση της απορροφούμενης εταιρείας δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εκείνη της παραπάνω επιτροπής.

3.12. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕΤΑΞΥ Ε.Π.Ε.

Ο εμπορικός νόμος, προβλέπει ακόμα τη συγχώνευση μεταξύ Ε.Π.Ε., η οποία γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 54 και 55 του Ν.3190/1955, της οποίας η έννοια και τα αποτελέσματα είναι ίδια όπως και στην Α.Ε.. Ο νόμος προβλέπει μόνο ,τη συγχώνευση μεταξύ Ε.Π.Ε. που μπορεί να γίνει είτε με σύσταση νέας εταιρείας είτε με απορρόφηση.

- Λήψη απόφασης από τις συνελεύσεις των εταιρειών όλων των Ε.Π.Ε. που συμμετέχουν στη συγχώνευση, για έγκριση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης, με την αυξημένη πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του συνολικού αριθμού των εταιρειών, που να εκπροσωπούν όμως, επίσης τα $\frac{3}{4}$ του εταιρικού κεφαλαίου. Η απόφαση αυτή θα πρέπει να βασίζεται σε σχετική έκθεση των διαχειριστών, στην οποία θα αναφέρονται οι προηγηθείσες διαπραγματεύσεις και συμφωνίες, καθώς και οι λόγοι που υπαγορεύουν τη συγχώνευση.

- Εκτίμηση της περιουσίας των συγχωνευόμενων Ε.Π.Ε. από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920, ύστερα από αίτηση προς τη νομαρχία, κάθε μιας από τις συγχωνευόμενες Ε.Π.Ε.
- Δημοσίευση της απόφασης των συνελεύσεων των εταίρων, των συγχωνευόμενων εταιρειών (περίληψη αυτής) τόσο, στην εφημερίδα της κυβέρνησης όσο και σε μια (1) ημερήσια πολιτική εφημερίδα δύο (2) όμως φορές. Η διαδικασία της συγχώνευσης δεν μπορεί να συνεχιστεί, πριν παρέλθει δίμηνο από την τελευταία δημοσίευση και εφόσον κανένας από τους δανειστές των συγχωνευόμενων εταιρειών, δεν διατυπώσει εγγράφως τυχόν αντιρρήσεις. Αν διατυπωθούν αντιρρήσεις ματαιώνεται η συγχώνευση, έκτος αν το μονομελές Πρωτοδικείο, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, επιτρέψει κατόπιν αίτησης της ενδιαφερόμενης εταιρείας τη συγχώνευση, με τον όρο της παροχής επαρκούς ασφάλειας στους αντιλέγοντες δανειστές.
- Σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης συγχώνευσης
- Η σύμβαση συγχώνευσης πρέπει να συνταχθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο στο οποίο θα περιλαμβάνεται και ολόκληρο το κείμενο του καταστατικού της νέας Ε.Π.Ε. ή το τροποποιημένο της απορροφούσας, αν πρόκειται για συγχώνευση με απορρόφηση
- Δημοσιότητα

Κάθε μια από της Ε.Π.Ε. που συμμετείχαν στη συγχώνευση, υποβάλλει στο αρμόδιο Πρωτοδικείο, επικυρωμένο αντίγραφο του συμβολαίου συγχώνευσης και παράλληλα με δική της επιμέλεια, δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβέρνησης ανακοίνωση για καταχώρηση στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου

Μετά από τη συντέλεση των διατυπώσεων δημοσιότητας (αρθρ.8 του Ν.3190/1955), η προερχόμενη από τη συγχώνευση νέα Ε.Π.Ε. αποκτά νομική προσωπικότητα.

Η συγχωνεύουσα Ε.Π.Ε., έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που είχαν οι συγχωνευθείσες οι δ εκκρεμείς δίκες των συγχωνευόμενων Ε.Π.Ε. συνεχίζονται από τη νέα εταιρεία που προέκυψε από τη συγχώνευση ή από την εταιρεία που απορρόφησε άλλη ή άλλες Ε.Π.Ε.

4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

4.1. Έννοια Διάσπασης

Διάσπαση, ο θεσμός της οποίας εισάχθηκε στο Ελληνικό δίκαιο(Π.Δ. 498/87) και ενσωματώθηκε στα άρθρα 81- (και) 89 του Ν.2190/1920 είναι η πράξη με την οποία, η περιουσία μιας ανώνυμης εταιρείας (καλούμενη διασπώμενη διανέμεται και συγχρόνως μεταβιβάζεται, με καθολική διαδοχή σε άλλες δύο (2) τουλάχιστον Α.Ε. (καλούμενες επωφελούμενες, όρος όμως όχι επιτυχής αφού για αυτές δε υπάρχει όφελος), οι οποίες είτε προϋπάρχουν (διάσπαση με απορρόφηση είτε ιδρύονται, ταυτόχρονα για πρώτη φορά (διάσπαση με σύσταση νέων Α.Ε.) έτσι άλλες υπήρχαν και άλλες ιδρύονται για πρώτη φορά(διάσπαση με απορρόφηση και σύσταση νέων Α.Ε.)

Η διασπώμενη εταιρεία παύει να υπάρχει, οι δε μέτοχοι της μετέχουν εφεξής στις επωφελούμενες εταιρείες, αφού αυτές εκδίδουν μετοχές τις οποίες λαμβάνουν οι μέτοχοι της διασπώμενης, έκτος από την περίπτωση, όπου οι μέτοχοι της διασπώμενης κατέχονται κατά ποσοστό 100% από τις επωφελούμενες Α.Ε.

Η διάσπαση που δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στις υπόλοιπες νομικές μορφές εταιρειών(Ο.Ε. Ε.Ε. Ε.Π.Ε.) παρά μόνο, στις Α.Ε., μοιάζει με τη συγχώνευση ως προς το γεγονός ότι, η περιουσία της διασπώμενης εταιρείας μεταβιβάζεται ως καθολική διαδοχή σε άλλες Α.Ε. και ως προς το ότι, η διασπώμενη παύει να υπάρχει.

Η διαφορά όμως εστιάζεται στο ότι στη συγχώνευση, ολόκληρη η περιουσία των συγχωνευόμενων εταιρειών, χωρίς να διανέμεται, μεταβιβάζεται σε μια άλλη εταιρεία.

Οι λόγοι που επιβάλλουν τη διάσπαση είναι συνήθως είτε διαφωνίες μεταξύ των μετόχων, κυρίως σε οικογενειακές ή με μικρό αριθμό μετόχων, εταιρείες από ανάγκη διαχωρισμού κλάδων μεγάλης Α.Ε. για τη καλύτερη οργάνωση τους και αποδοτικότητα τους.

4.2. Διαδικασία

Η διαδικασία της διάσπασης που προβλέπεται από τα άρθρα 88 και 89 και από τα άρθρα 82-85 του Ν.2190/1920 είναι τα ακόλουθα:

α) Κατάρτιση σχεδίου σύμβασης

Τα διοικητικά συμβούλια των Α.Ε., που συμμετέχουν στη διάσπαση συνέρχονται σε ιδιαίτερη συνεδρίαση όπου αποφασίζουν τη διάσπαση (με ένα από τους παραπάνω τρόπους)καταρτίζουν εγγράφως το σχέδιο σύμβασης διάσπασης και συντάσσουν λεπτομερή έκθεση, στην οποία επεξηγούν από νομική και οικονομική άποψη το σχέδιο αυτό και επιπλέον αναφέρουν το κριτήριο κατανομής των μετοχών

Το ελάχιστο περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης διάσπασης ορίζεται στο άρθρο 82 του Ν.2190/1920 και είναι ανάλογο με αυτό, που αναφέρεται στο άρθρο ..(το οποίο περιγράφουμε αναλυτικά στο οικείο θέμα της συγχώνευσης), με τη διαφορά ότι στη διάσπαση έχουν προστεθεί και περιπτώσεις που αναφέρονται τόσο στην ακριβή κατανομή και περιγραφή των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της διασπώμενης εταιρείας, (που θα πρέπει να μεταβιβασθούν σε κάθε μια από τις επωφελούμενες εταιρείες)όσο και στην κατανομή στους μετόχους της διασπώμενης των μετοχών που εκδίδονται από τις επωφελούμενες εταιρείες, καθώς και το κριτήριο που βασίζεται η κατανομή αυτή.

Επίσης, το Δ.Σ., της διασπώμενης εταιρείας υποχρεούται να ενημερώνει τη γενική συνέλευση των μετόχων κάθε μιας από τις εταιρείες που συμμετέχουν στη διάσπαση, καθώς και τα Δ.Σ. των επωφελούμενων εταιρειών, προκειμένου με τη σειρά τους να ενημερώσουν τις Γ.Σ. των μετόχων τους για κάθε μια σημαντική μεταβολή του ενεργητικού και του παθητικού, που έγινε από την ημερομηνία κατάρτισης του σχεδίου σύμβασης διάσπασης μέχρι την ημερομηνία συνεδρίασης της Γ.Σ. της εταιρείας που καλείται να αποφασίσει ως προς το σχέδιο.

Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης μαζί με τη έκθεση του Δ.Σ. υποβάλλεται από κάθε μια εταιρεία που συμμετέχει στη διάσπαση, στη νομαρχία ή στο υπουργείο εμπορίου, κατά περίπτωση, για καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. και παράλληλα, μόνο, το σχέδιο σύμβασης διάσπασης δημοσιεύεται και στην εφημερίδα της κυβέρνησης (Φ.Ε.Κ.), δύο (2) τουλάχιστο μήνες πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων που καλείται να αποφασίσει για το σχέδιο αυτό. Επίσης μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων αυτών, δημοσιεύεται σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα περίληψη του σχεδίου σύμβασης διάσπασης.

β) Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών, που συμμετέχουν στη διάσπαση από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920.

Η επιτροπή αυτή, ορίζεται έπειτα από κοινή αίτηση όλων των εταιρειών που συμμετέχουν στη διάσπαση, που υποβάλλεται στο υπουργείο εμπορίου, ή στις κατά τόπους νομαρχίες όπου υπάγονται οι εταιρείες αυτές. Επιπλέον της εκτίμησης της περιουσίας των εταιρειών που συμμετέχουν στη διάσπαση, η επιτροπή εκφράζει τη γνώμη για τους όρους του σχεδίου σύμβασης διάσπασης, καθώς και αν η σχέση ανταλλαγής των μετοχών είναι δίκαιη και λογική.

γ) Εξασφάλιση των πιστωτών

Μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση της περίληψης του σχεδίου σύμβασης διάσπασης σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα, οι πιστωτές της διασπώμενης Α.Ε. έχουν δικαίωμα να ζητήσουν και να λάβουν επαρκείς εγγυήσεις εφόσον η οικονομική κατάσταση αυτής καθιστά απαραίτητη μια τέτοια προστασία και οι πιστωτές δεν έλαβαν τέτοιες εγγυήσεις

δ) Έγκρισή από τις γενικές συνελεύσεις κάθε μιας από τις Α.Ε. που συμμετείχαν στη διάσπαση

Είκοσι (20) τουλάχιστον, ημέρες μετά τη συντέλεση της δημοσιότητας του σχεδίου σύμβασης διάσπασης, οι γενικές συνελεύσεις κάθε μιας από τις Α.Ε. που συμμετείχαν στη διάσπαση, με βάση τα αυξημένα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας (παρ.3 και 4 αρθ.29 και παρ. 2αρθ.31 Ν.2190/1920)συνέρχονται για να εγκρίνουν το σχέδιο αυτό, να επιφέρουν τις απαιτούμενες τροποποιήσεις των καταστατικών τους (κυρίως την τροποποίηση των άρθρων για τη λύση της διασπώμενης και για το μετοχικό κεφάλαιο των επωφελούμενων Α.Ε.)

ε) Κατάρτιση της σύμβασης διάσπασης

Η σύμβαση διάσπασης κατά τη ρητή αξίωση του νόμου, καταρτίζεται παρουσία συμβολαιογράφου. Στη συμβολαιογραφική σύμβαση διάσπασης, την οποία υπογράφουν οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι των υπαγόμενων στη διάσπαση Α.Ε., περιλαμβάνονται και τα καταστατικά των εταιρειών που προκύπτουν από τη διάσπαση (επωφελούμενες Α.Ε), καθώς επίσης επισυνάπτονται και τα απαιτούμενα έγγραφα,(αναλυτική περιγραφή αυτών, παρέχουμε στο οικείο θέμα της συγχώνευσης)

στ) Δημοσιότητα της σύμβασης διάσπασης

Η συμβολαιογραφική σύμβαση διάσπασης υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Ν.2190/1920, δηλαδή καταχωρείται στο Μητρώο Α.Ε. κάθε μιας από τις Α.Ε. που συμμετείχαν στη διάσπαση και δημοσιεύεται στο Φ.Ε.Κ. (ανακοίνωση- περίληψη για την καταχώρηση στο Μ.Α.Ε.) επίσης από μια άλλη Α.Ε.

Από τη συντέλεση της παραπάνω δημοσιότητας και κυρίως με την καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. (αφού η δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. επικουρικού χαρακτήρα), ολοκληρώνεται η διάσπαση.

4.3. Διαδικασία στην περίπτωση που μετοχές της διασπώμενης εταιρείας κατέχονται σε ποσοστό 100% από τις επωφελούμενες.

Καταρχήν στην περίπτωση αυτή, δεν είναι απαραίτητη η έγκριση της διάσπασης από τη γενική συνέλευση, της διασπώμενης Α.Ε. (αντίθετα, όμως για τις επωφελούμενες Α.Ε. απαιτείται πάντοτε η έγκριση αυτή) εφόσον:

α) Η δημοσιότητα του σχεδίου σύμβασης διάσπασης (βλέπε παραπάνω συντελέστηκε τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από τη δημοσιότητα, της συμβολαιογραφικής σύμβασης διάσπασης (βλέπε παραπάνω υπό 2στ.)

β) Παρασχέθηκε το δικαίωμα σε όλους τους μετόχους των Α.Ε. που συμμετέχουν στη διάσπαση, ένα (1) πριν την ολοκλήρωση αυτής (βλέπε παραπάνω υπό 2στ.) λαμβάνουν γνώση στην έδρα της εταιρείας τους, του σχεδίου σύμβασης διάσπασης, των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων μετά των εκθέσεων διαχείρισης του Δ.Σ. των τριών (3) τελευταίων χρήσεων της διασπώμενης Α.Ε. καθώς και των δικαιολογουσών τη διάσπαση εκθέσεων αυτού, και τέλος της έκθεσης της επιτροπής το άρθρου 9 του Ν.2190/1920. Εφόσον οι οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας χρήσης, φέρουν ημερομηνία λήξης της χρήσης αυτής, που απέχει περισσότερο από ένα εξάμηνο από την ημερομηνία, του σχεδίου σύμβασης διάσπασης οι μέτοχοι δικαιούνται να λαμβάνουν γνώση μιας λογιστικής κατάστασης που συντάσσονται η ημερομηνία η οποία δεν μπορεί να προηγείται από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης περισσότερο από τρεις (3) μήνες.

γ) Μέτοχος ή μέτοχοι της διασπώμενης Α.Ε. που διαθέτουν μετοχές με δικαίωμα ψήφου σε ποσοστό 5%, τουλάχιστο, του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου έχουν ζητήσει σύγκλιση της γενικής συνέλευσης της εταιρείας αυτής, για να αποφασίσει σχετικά με το σχέδιο σύμβασης της διάσπασης.

δ) Το Δ.Σ. της διασπώμενης Α.Ε., ενημέρωσε τα Δ.Σ. των επωφελούμενων εταιρειών, για κάθε σημαντική μεταβολή του ενεργητικού και του παθητικού που έγιναν από την ημερομηνία κατάρτισης του σχεδίου σύμβασης διάσπασης μέχρι την ημερομηνία συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης της Α.Ε. που καλείται να αποφασίσει ως προς το σχέδιο.

Επίσης, εννοείται ότι, στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης παραλείπονται τα στοιχεία για τη σχέση ανταλλαγής των μετοχών, καθώς και για τις διατυπωμένες παράδοσης αυτών, αφού οι επωφελούμενες Α.Ε. δεν αυξάνουν το μετοχικό τους κεφάλαιο και συνεπώς δεν εκδίδονται μετοχές.

Επιπλέον, τα Δ.Σ. των εταιρειών που συμμετέχουν στη διάσπαση δεν συντάσσουν τη, δικαιολογούσα τη διάσπαση, έκθεση.

Τέλος, δεν γίνεται εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων από άρθρο 9 του Ν.2190/1920.

4.4. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο των επωφελούμενων Α.Ε. δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ελάχιστο νόμιμο όριο, όπως αυτό ορίζεται από το άρθρο 8 του Ν.2190/1920(σήμερα ανέρχεται στα 60.000 ευρώ)

Μέσα, στο πρώτο δίμηνο από την ολοκλήρωση της διάσπασης, θα πρέπει τα Δ.Σ. των επωφελούμενων εταιρειών, να συνέλθουν υποχρεωτικά, σε ειδική συνεδρίαση με μοναδικό θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση καταβολής του οριζόμενου, από το καταστατικό μετοχικού κεφαλαίου (παρ.1 άρθ.11 Ν.2190/1920. Αντίγραφο του σχετικού καταστατικού του Δ.Σ. πρέπει να υποβληθεί μέσα σε είκοσι ημέρες (20) από τη λήξη του διμήνου στη Διοίκηση (παρ.5άρθ.11 Ν.2190/1920)

4.5. Αποτελέσματα

Από την καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. της εγκριτικής απόφασης της διάσπασης, επέρχονται αυτοδίκαια και χωρίς καμία άλλη διατύπωση, τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- α) Μεταβιβάζεται το σύνολο της περιουσίας (ενεργητικού και παθητικού) της διασπώμενης εταιρείας στις επωφελούμενες, σύμφωνα με την κατανομή αυτής, όπως προβλέπεται από το σχέδιο σύμβασης διάσπασης.
- β) Οι μέτοχοι της διασπώμενης εταιρείας γίνονται μέτοχοι μιας ή περισσότερων επωφελούμενων, σύμφωνα με την κατανομή των μετοχών των επωφελούμενων Α.Ε. στους μετόχους της διασπώμενης.
- γ) Η διασπώμενη Α.Ε. παύει να υπάρχει, δηλαδή, λύεται χωρίς να ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης.
- δ) Οι εκκρεμείς δίκες της διασπώμενης συνεχίζονται αυτοδίκαια από τις επωφελούμενες εταιρείες.
- ε) Οι απαιτούμενες από το νόμο διατυπώσεις για μεταβίβαση ορισμένων (π.χ. ακινήτων, πλοίων κ.λ.π.) περιουσιακών στοιχείων (π.χ. μεταγραφή στο υποθηκοφυλακείο ή καταχώρηση στο οικείο νηολόγιο), ισχύουν και στην περίπτωση της διάσπασης.
- στ) Οι μετοχές των επωφελούμενων Α.Ε. που κατέχονται είτε από τις ίδιες, είτε από τη διασπώμενη, δεν ανταλλάσσονται με μετοχές αυτής, δεδομένου ότι, με την αξία αυτών, δεν γίνεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των επωφελούμενων.

Τέλος, όταν οι μετοχές που εκδίδονται από τις επωφελούμενες Α.Ε., δεν κατανέμονται στους μετόχους της διασπώμενης εταιρείας, κατά αναλογία των δικαιωμάτων τους στο κεφάλαιο αυτής, οι μειωνηφούντες μέτοχοι της διασπώμενης εταιρείας, μπορούν να απαιτήσουν από την εταιρεία αυτή να εξαγοράσει τις μετοχές τους. Στην περίπτωση αυτή, έχουν αξίωση για πόσο ανάλογο με την αξία των μετοχών τους και αν υπάρξει διαφωνία για το ποσό αυτό, αποφαίνεται το μονομελές πρωτοδικείο, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

4.6. Ευθύνη μελών διοικητικού συμβουλίου.

Κάθε μέλος του Δ.Σ. της διασπώμενης εταιρείας ευθύνονται απέναντι στους μετόχους της, αλλά και απέναντι στους τρίτους, για οποιοδήποτε πταίσματα του, κατά την προετοιμασία και πραγματοποίηση της διάσπασης.

4.7. Ακυρότητα

Η διάσπαση κηρύσσεται άκυρη, κατόπιν δικαστικής απόφασης(του μονομελούς Πρωτοδικείου, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας), μόνο, στις περιπτώσεις που ορίζονται ρητά από το νόμο δηλαδή από το άρθρο 77 του Ν.2190/1920, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 86 του νόμου αυτού. Με άλλα λόγια οι αιτίες για τις

οποίες επέρχεται ακυρότητα της διάσπασης, είναι ακριβώς ίδιες με αυτές που αφορούν την ακυρότητα της συγχώνευσης και περιγράφονται λεπτομερώς στο οικείο θέμα της συγχώνευσης.

4.8. Φορολογικά, λογιστικά και λοιπά θέματα μετατροπής, συγχώνευσης, διάσπασης και απόσχισης σύμφωνα με τον Ν.2190/1920

1. Μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την καταχώρηση της πράξης μετατροπής ή συγχώνευσης στο οικείο Μ.Α.Ε.(άρθρο1 Ν.2941/2001, με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 23 του Ν.1676/1986),η προερχόμενη αρμόδια Δ.Ο.Υ.(της έδρας) σχετική δήλωση και να καταβάλλει το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου ποσοστού 1%.Ο φόρος αυτός υπολογίζεται στη διαφορά, μεταξύ του κεφαλαίου της προκύπτουσας από τη μετατροπή ή τη συγχώνευση της εταιρείας και του συνόλου των μετατρεπόμενων ή των συγχωνευόμενων εταιρειών.

Επίσης αφαιρούνται και τα κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά της μετατρεπόμενης ή των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων.

Το ίδιο ισχύει και στη διάσπαση (η δήλωση και καταβολή του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου πρέπει να γίνει μέσα σε δεκαπέντε (15)ημέρες από την καταχώρηση της πράξης διάσπασης στο Μ.Α.Ε.).Δηλαδή οφείλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, στα μετοχικά κεφάλαια των επωφελούμενων Α.Ε., χωρίς όμως να αφαιρεθεί αναλογικά ,μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της διασπώμενης Α.Ε.

2. Η υπεραξία που προκύπτει από την εκτίμηση, των περιουσιακών στοιχείων των μετατρεπόμενων, συγχωνευόμενων ή διασπώμενων εταιρειών, από την επιτροπή του άρθρου του Ν.2190/1920,θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις φορολογούμενο κατά τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος (άρθ.28 Ν.2238/94)

3. Επειδή κατά τη μετατροπή, τη συγχώνευση, αλλά και τη διάσπαση, μεταβιβάζεται με καθολική διαδοχή το σύνολο της περιουσίας της μετατρεπόμενης εταιρείας, της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών, καθώς και της διασπώμενης εταιρείας, στη μετατραπέυσα, στη συγχωνεύουσα και στις επωφελούμενες εταιρείες,θα πρέπει μέχρι τη σύνταξη της συμβολαιογραφικής σύμβασης μετατροπής ή συγχώνευσης ή διάσπασης να υποβληθεί στην οικεία Δ.Ο.Υ. δήλωση φόρου μεταβίβασης ακινήτων και να καταβληθεί ο ανάλογος φόρος.

Σημειώνουμε πάντως ότι, το Σ.τ.Ε. με υπαριθμό 1776/88 και 3022/97.

Αποφάσεις του, έκρινε ότι τόσο για τη μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. όσο και Ο.Ε., Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. δεν επέρχεται κατάλυση του νομικού προσώπου των μετατρεπόμενων εταιρειών και ίδρυση νέας Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. αντίστοιχα, άλλα απλά ,μεταβάλλεται το νομικό <ένδυμα> τους και συνεπώς, η εισφορά ακινήτων στις περιπτώσεις αυτές δεν συνιστά μεταβίβαση υποκείμενη σε φόρο μεταβίβασης ακινήτων. Αυτό έγινε δεκτό και από τη Διοίκηση με υπαριθμό 1048879/10658/πολ.1255/8.9.2000 εγκύκλιο του υπουργείου οικονομικών.

4. Το αποτέλεσμα που προκύπτει από όλες τις πράξεις που διενεργούνται από τις μετατρεπόμενες, συγχωνευόμενες ή διασπώμενες εταιρείες κατά το μεταβατικό στάδιο, δηλαδή από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού για τις ανάγκες μετατροπής, της συγχώνευσης ή της διάσπασης μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης αυτών, θεωρείται από φορολογική άποψη, ότι ανήκει στη μετατρεπόμενη, στη συγχωνευόμενη ή στη διασπώμενη εταιρεία(δηλαδή, στις πριν από το μετασχηματισμό επιχειρήσεις) και συνεπώς φορολογείται στα ονόματα αυτών(υπαριθμό 16455/πολ264/1969 και 24011/πολ423/1969 εγκύκλιοι υπουργείου οικονομικών)Η σχετική δήλωση φορολογίας εισοδήματος, υποβάλλεται σε τέσσερεις (4) μήνες και δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μετατροπής της συγχώνευσης ή της διάσπασης, σύμφωνα με το άρθρο 107 του Ν.2238/1994.

Πάντως σύμφωνα με την υπαριθμό 1048879/10658/πολ1255/8/9/2000 εγκύκλιο του υπουργείου οικονομικών κατά τη μετατροπή Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. δεν απαιτείται η κατάρτιση οικονομικών, κατά το χρόνο της μετατροπής (από την Ο.Ε. ή Ε.Ε. που τηρούν υποχρεωτικά ή προαιρετικά βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή από την Ε.Π.Ε.) και η δήλωση φορολογίας εισοδήματος που θα υποβάλλει η προερχόμενη από τη μετατροπή Α.Ε., θα περιλαμβάνει και τα αποτελέσματα των πράξεων της μετατραπέυσας εταιρείας κατά τις σχετικές διατάξεις του Ν.2190/1920 (Οι οικονομικές καταστάσεις θα καταρτιστούν δηλαδή στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου από Α.Ε.) Πάντως η δυνατότητα αυτή δεν παρέχεται στις περιπτώσεις μετατροπής που γίνονται σύμφωνα με τους Ν.1297/72 και 2166/93 και συνεπώς δεν έχει εφαρμογή η υπαριθμό 1048879/10658/πολ1255/8/9/2000 εγκύκλιος του υπουργείου οικονομικών.

Αν το αποτέλεσμα της μεταβατικής περιόδου είναι κέρδος, αυτό αναλαμβάνεται από τους εταίρους της Ε.Π.Ε. ή από τους μετόχους της Α.Ε.. Αν όμως είναι ζημιά η οποία θα μειώσει το ύψος της καθαρής θέσης (που καθορίστηκε από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920, ως εταιρικό κεφάλαιο της μετατρεπόμενης ή της συγχωνευόμενης εταιρείας), αυτή θα πρέπει να καλυφθεί με νέες (συμπληρωματικές) εισφορές ή αλλιώς να γίνει μείωση του εταιρικού κεφαλαίου.

Σύμφωνα όμως με την εμπορική νομοθεσία (παρ.2 άρθ.69 Ν.2190/1920), παρέχεται η ευχέρεια το αποτέλεσμα της μεταβατικής περιόδου να θεωρηθεί ότι ανήκει από λογιστική άποψη, είτε στη μετατραπέυσα απορροφούσα ή επωφελούμενη εταιρεία (δηλαδή στις νέες επιχειρήσεις που προήλθαν από το μετασχηματισμό), είτε στη μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη ή διασπώμενη εταιρεία (δηλαδή στην πριν από το μετασχηματισμό επιχειρήσεις)

5. Η μετατρεπόμενη, συγχωνευόμενη ή διασπώμενη εταιρεία, θα πρέπει κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μετατροπής της συγχώνευσης ή της διάσπασης, σύμφωνα με το άρθρο 107 του Ν.2238/94.

Πάντως σύμφωνα με την υπαριθμο 1048879/10658/πολ1255/8/9/2000 εγκυκλίου του υπουργείου οικονομικών σχετικά με τη μετατροπή (βλέπε προηγούμενη παράγραφο 4)

Επίσης οι από μετατροπή, συγχώνευση ή διάσπαση προερχόμενες εταιρείες θα πρέπει να συντάξουν απογραφή έναρξης, καθώς και οι οικονομικές καταστάσεις που θα καταχωρήσουν στο θεωρημένο βιβλίο απογραφών και ισολογισμού.

6. Η μετατρεπόμενη, συγχωνευόμενη ή διασπώμενη εταιρεία μπορεί να τηρεί λογιστικά βιβλία οποιασδήποτε κατηγορίας του Κ.Β.Σ. κα επίσης, δεν απαιτείται να έχει συντάξει προηγουμένως οικονομικές καταστάσεις και ούτε ενδιαφέρει ποιο είναι το αντικείμενο των εταιρειών αυτών.

7. Οι εταιρείες προερχόμενες από μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις για την εφαρμογή του κώδικα βιβλίων και στοιχείων, που είχε οποιαδήποτε από τα εταιρείες (ή και τους κλάδους αυτών) που μετατραπήκαν ή συγχωνεύθηκαν. Έτσι λοιπόν αν η μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη ή διασπώμενη εταιρεία έχει την υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης την ίδια υποχρέωση έχει και από τη μετατροπή συγχώνευση ή από την διάσπαση προερχόμενη εταιρεία.

8. Ακόμα η από μετατροπή, συγχώνευση ή διάσπαση προερχόμενη εταιρεία δεν έχει δικαίωμα υπερδωδεκάμηνης χρήσης, για την πρώτη μετά το μετασχηματισμό διαχειριστική χρήση, εφόσον το δικαίωμα αυτό ασκήθηκε από οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες εταιρείες, τη μετατρεπόμενη ή τη διασπώμενη.

Πάντως η από μετατροπή συγχώνευση ή από διάσπαση προερχόμενη εταιρεία μπορεί να επιλέξει, η διαχειριστική χρήσης της, να λήγει την 30,6 ή 31,12 ανεξάρτητα από το χρόνο λήξης της διαχειριστικής περιόδου της παλαιάς εταιρείας(υπαριθμο 1131/1995 εγκύκλιος υπουργείου οικονομικών).Αυτό όμως δεν ισχύει στην περίπτωση που μια υπάρχουσα εταιρεία απορρόφα μια άλλη δηλαδή, η υπάρχουσα κλείνει τη διαχειριστική περίοδο το χρόνο που θα έκλεινε και χωρίς να γίνει η απορρόφηση.

9. Οι από μετατροπή συγχώνευση ή από διάσπαση προερχόμενες εταιρείες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, που εκπίπτονται φορολογικά από τα ακαθάριστα έσοδα τους, υποχρεούνται να λαμβάνουν ως βάση υπολογισμού τους την αναλογούσα σε αυτή υπεραξία (και όχι, σε ολόκληρη την υπεράξια)όπως προσδιορίστηκε από την επιτροπή του άρθρου του Ν.2190/1920.

Παράδειγμα:

Έστω αξία κτήσης στοιχείου 1.000 ευρώ και αναπόσβεστη αξία 400 ευρώ. Επίσης ότι η επιτροπή υπολόγισε την αξία κτήσης σε 2.000 ευρώ και συνεπώς προσδιόρισε υπεραξία (2.000- 400)= 1.600 ευρώ Η εταιρεία θα πρέπει να υπολογίσει τις αναγνωριζόμενες φορολογικά αποσβέσεις ως ακολούθως: $1.600 \cdot 400 / 1000 = 640$ ευρώ =υπεραξία αναλογούσα στην αναπόσβεστη αξία.

Άρα δικαιούμενες φορολογικά αποσβέσεις : $640+400=1040$ ευρώ

10. Επιτρέπεται για χρονικό διάστημα όχι, όμως πέρα των τριάντα (30) ημερών, μετά την ολοκλήρωση της μετατροπής, της συγχώνευσης ή της διάσπασης να χρησιμοποιούνται για τις συναλλαγές των προερχόμενων από τη μετατροπή τη συγχώνευση ή τη διάσπαση, εταιρειών τα φορολογικά στοιχεία της μετατρεπόμενης της συγχωνευόμενης ή διασπώμενης εταιρείας εκδιδόμενων στο όνομα τους, καταχωρούμενων στα λογιστικά βιβλία της νέας εταιρείας.

11. Κανονικά αν η έγκριση της Διοίκησης(Νομαρχία ή κατά περίπτωση υπουργείου εμπορίου) για τη μετατροπή τη συγχώνευση ή τη διάσπαση καταχωρούνται στο μητρώο Α.Ε. (προκειμένου για Α.Ε.) πριν από την 30.6 θα πρέπει η συνέλευση των μετοχών της μετατρεπόμενης συγχωνευόμενης ή της διασπώμενης εταιρείας, να εγκρίνει τις οικείες οικονομικές καταστάσεις. Αν γίνει, η αν η έγκριση της Διοίκησης καταχωρηθεί στο Μητρώο Α.Ε. μετά την 30^η θα πρέπει η γενική συνέλευση των μετόχων των εταιρειών που προήλθαν από τη μετατροπή, τη συγχώνευση ή τη διάσπαση να εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις και απαλλάξει τόσο το Δ.Σ. όσο και τους ελεγκτές από κάθε ευθύνη.

Τα ίδια ισχύουν ανάλογα και στην περίπτωση που η από μετατροπή ή συγχώνευση, προερχόμενη εταιρεία είναι Ε.Π.Ε.

12. Προκειμένου να διευκολυνθεί η λογιστική διαδικασία διαχωρισμού της περιουσίας (ενεργητικό και παθητικό), της διασπώμενης Α.Ε. θα πρέπει να συνταξεί <πίνακας κατανομής των περιουσιακών στοιχείων> έτσι ώστε να παρουσιάζουν ιδιαιτέρως τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάζονται σε κάθε μια από τις επωφελούμενες εταιρείες. Ο <πίνακας> αυτός θα καταρτιστεί από το Δ.Σ. της διασπώμενης Α.Ε. και θα περιλαμβάνεται στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης.

13. Τόσο με τις σχετικές διατάξεις του εργατικού δικαίου(άρθ.6 Ν.2112/20),όσο και με τις κοινοτικές διατάξεις(άρθ.12 τρίτης οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωση) αλλά σύμφωνα και με την νομολογία (Α.Π. 1340/89), υπάρχει πλήρης προστασία των δικαιωμάτων του προσωπικού των εταιρειών.

5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

5.1. Έννοια της Απόσχισης

Ο Ν.2190/1920, δεν ρυθμίζει την περίπτωση απόσχιση κλάδου ή και τμήματος εταιρείας και τη σε συνέχεια εισφορά του, σε υπάρχουσα ή σε νέα συνιστώμενη εταιρεία .Αντίθετα όμως το θέμα αυτό αντιμετωπίζεται από τους ευεργετικούς νόμους 1297/72 και 2166/93

Πιο συγκεκριμένα, οι νόμοι αυτοί προβλέπουν την απόσχιση (απόσπαση)κλάδου ή τμήματος αυτού, από οποιαδήποτε νομικής μορφής λειτουργούσα επιχείρηση και εισφορά του σε λειτουργούσα ή συνιστώμενη, μόνο Α.Ε.(Ν.2166/93 προβλέπει ότι η εισφορά του κλάδου μπορεί να γίνει μόνο, ε λειτουργούσα Α.Ε. ενώ σύμφωνα με το Ν.1297/72,η εισφορά του κλάδου μπορεί να γίνει ,τόσο σε λειτουργούσα όσο και σε συνιστώμενη Α.Ε.)

Καταρχήν, ως κλάδος εννοείται το μέρος της επιχείρησης το οποίο αποτελεί ανεξάρτητο λειτουργικά και οργανωτικά (ίσως και οικονομικά)σύνολο μέσα στα πλαίσια της επιχείρησης, χωρίς αυτό να καλύπτει ολόκληρη τη δραστηριότητα της, π.χ. εταιρεία παραγωγής και εμπορίας υφασμάτων με δύο κλάδους δηλαδή, παραγωγής εμπορίας.

Ως τμήμα εννοείται μικρότερο, αυτοτελές οργανωτικά και λειτουργικά μέρος της επιχείρησης ,θεωρούμενο συνήθως, μέρος του κλάδου π.χ. ο κλάδος παραγωγής υφασμάτων έχει τρία τμήματα, δηλαδή πλέξης του νήματος, ραφής και βαφής .

Κατά την απόσχιση κλάδου ή τμήματος εταιρείας και την εισφορά αυτού σε λειτουργούσα ή συνιστώμενη Α.Ε., η εισφέρουσα επιχείρηση συνεχίζει να υπάρχει με τους υπόλοιπους κλάδους ή τμήματα της ή και χωρίς αυτά, δηλαδή, με άλλα λόγια , αυτή δεν λύεται σε αντίθεση με ότι συμβαίνει στη διάσπαση.

Μια άλλη σημαντική διαφορά μεταξύ απόσχιση κλάδου ή τμήματος και διάσπασης είναι ότι, στην πρώτη περίπτωση τις μετοχές που εκδίδει η απορροφούσα ή συνιστώμενη Α.Ε. ύστερα από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της, τις λαμβάνει η εισφέρουσα στον κλάδο ή το τμήμα επιχείρησης και όχι τα φυσικά πρόσωπα (εταίροι ή μέτοχοι) ,ενώ στη διάσπαση τις μετοχές λαμβάνουν οι μέτοχοι της διασπώμενης Α.Ε.

Πάντως, σε κάθε περίπτωση η εισφέρουσα εταιρεία δεν μένει χωρίς περιουσία, αφού έναντι της εισφοράς του κλάδου ή του τμήματος της λαμβάνει αντάλλαγμα τις μετοχές που της παρέχει η απορροφούσα Α.Ε. και έτσι γίνεται μητρική και κατά γενική έννοια εταιρεία <Holding>

Η απόσχιση κλάδου ή τμήματος, σύμφωνα με την υπαριθμό 2154/93 απόφαση στο Σ.τ.Ε. , δεν είναι δυνατό να γίνει με βάση τα άρθρα 81-89 του Ν.2190/1920

Αντίθετα, όμως μπορεί να γίνει αποκλειστικά με την προβλεπόμενη διαδικασία από το άρθρο 367 του άστικού κώδικα, ανάλογης εφαρμογής των άρθρων 68-79 του Ν.2190/1920 (όχι, δηλαδή, υποχρεωτικά, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν.Δ.1297/72 ή του Ν.2166/93).Πρόκειται δηλαδή για μια ιδιόρρυθμη καταχρηστική μορφή μετασχηματισμού.

Επειδή, όμως προαναφέρθηκε , η απόσχιση κλάδου ή τμήματος, δεν ρυθμίζονται από το Ν.2190/1920, θέτεται θέμα αρμοδιότητας του οργάνου που θα αποφασίσουν για αυτή. Η απάντηση δίδεται από τη νομολογία ,η οποία κρίνεται και η ορθότητα από τους νομικούς κύκλους .Έτσι, λοιπόν σύμφωνα με την υπαριθμ´484/95απόφαση του Εφετείου Θεσσαλονίκη είτε με απόφαση της γενικής συνέλευσης..

Το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. που απορρόφα τον κλάδο ή το τμήμα της εταιρείας, μετά την απορρόφηση δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ποσό των 300.000 ευρώ, ανεξάρτητα από το γεγονός αν η απόσχιση του κλάδου γίνεται με τις διατάξεις του Ν.1297/72 ή του Ν.2166/93, ενώ αναφορικά με το εταιρικό κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. ή της Α.Ε. που εισφέρουν τον κλάδο ή το τμήμα οι ευεργετικοί νόμοι αρκούνται στην ύπαρξη του κατώτατου νόμιμου ορίου, όπως αυτό καθορίζεται αντίστοιχα από τα άρθρα 4 του Ν.3190/1955(δηλαδή 18.000 ευρώ) και άρθρο 8 του Ν.2190/1920(δηλαδή 60.000 ευρώ). Σύμφωνα με την υπαριθμό 1038788/10359 πολ1080/1994 εγκύκλιο υπουργείου οικονομικών, με την οποία ερμηνεύονται οι διατάξεις του Ν2166/1993, παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις:

α) Η εισφέρουσα τον κλάδο ή το τμήμα επιχείρηση δεν θα προβεί σε σύνταξη ισολογισμού μετασχηματισμού, αφού θα εξακολουθεί να υπάρχει και να λειτουργεί με άλλο κλάδο ή τμήμα και μετά από την απόσχιση.

β) Επειδή, όμως τα στοιχεία του κλάδου ή του τμήματος πρέπει να εμφανιστούν στα βιβλία της Α.Ε. στην οποία αυτά εισφέρονται, η εισφέρουσα τον κλάδο ή τμήμα επιχείρηση πρέπει να συντάξει, κατά το χρόνο που θα οριστεί ως χρόνος εισφέρουσα απογραφή για τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του εισφερόμενου κλάδου ή τμήματος και με βάση αυτή, λογιστική κατάσταση στην οποία θα εμφανίζεται η περιουσιακή κατάσταση του εισφερόμενου κλάδου ή τμήματος. Και με βάση αυτή, λογιστική κατάσταση στην οποία εμφανίζεται η περιουσιακή κατάσταση του εισφερόμενου κλάδου ή τμήματος Τόσο η απογραφή όσο και η λογιστική κατάσταση, θα πρέπει να καταχωρηθούν στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμού.

γ) Οι πράξεις που θα γίνουν μετά το χρόνο σύνταξης της απογραφής και θα αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο ή τμήμα θα παρακολουθούνται σε ιδιαίτερους λογαριασμούς στα βιβλία της εισφέρουσας τον κλάδο ή το τμήμα εταιρείας προκειμένου να μεταφερθούν με τη συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της απορροφούσας τον κλάδο ή τμήμα Α.Ε.

δ) Ως εισφερόμενο κεφάλαιο στη λειτουργούσα Α.Ε. θεωρείται η διαφορά που προκύπτει μεταξύ της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού του κλάδου ή του τμήματος που εισφέρονται.

ε) Αν μεταξύ των στοιχείων του παθητικού των εταιρειών που συμμετέχουν στην απόσχιση κλάδου ή τμήματος υπάρχει υπόλοιπο ζημιών, αυτό και βέβαια οι ζημίες αυτές δεν συμψηφίζεται φορολογικά με μελλοντικά κέρδη.

στ) Δεν μπορεί να γίνει διαχωρισμός και συνεπώς εισφορά των λογαριασμών του μετοχικού κεφαλαίου των αποθεματικών –με εξαίρεση αυτά που ο σχηματισμός τους προβλέπεται από ειδικούς νόμους-των αποτελεσμάτων σε νέο, των ποσών που προορίζονται για αύξηση κεφαλαίου κ.λ.π., καθόσον οι λογαριασμοί αυτοί εκφράζουν αποκλειστικά τα ίδια κεφάλαια της εισφερόμενης επιχείρησης.

ζ) Στα μεταβιβαζόμενα στοιχεία ενεργητικού και του παθητικού του εισφερόμενου κλάδου ή του τμήματος δεν περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις προς το δημόσιο λόγω του προσωπικού χαρακτήρα τους οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις προς το δημόσιο λόγω του προσωπικού χαρακτήρα τους σε συνδυασμό με το γεγονός ότι με την εισφορά κλάδου ή τμήματος επιχείρησης σε λειτουργούσα Α.Ε. η τελευταία δεν γίνεται καθολική διάδοχος της εισφέρουσας. Αναφορικά, με το αν επιτρέπεται ή όχι να εισφερθούν οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς αυτό εξαρτάται από την κάθε φορά ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία.

Επισημαίνουμε επίσης ότι σύμφωνα με την υπαριθμό10905078/10803/πολ.1171/30/5/2002 εγκύκλιο του υπουργείου οικονομικών, επιτρέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2166/1993, η εισφορά κλάδου ή τμήματος επιχείρησης σε Α.Ε. η οποία προήλθε από μετατροπή Ε.Π.Ε. ή προσωπικής εταιρείας τηρούμενων, βέβαια και των λοιπών προϋποθέσεων του Ν.2166/1993.

5.2. Συγχώνευση, Διάσπαση και Απόσχιση κλάδου εταιριών μεταξύ διαφορετικών κρατών μελών Ε.Ε.

Τόσο με το Ν.2190/1920, όσο και με το Ν.Δ.1297/1972, δεν επιτρέπεται η μετατροπή ή η συγχώνευση σε ημεδαπή εταιρεία αλλοδαπής επιχείρησης.

Αντίθετα με το Ν.2166/93 είναι δυνατό να μετατραπούν ή να συγχωνευθούν σε ημεδαπή Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. αλλοδαπές εταιρείες αλλά μόνο με την έννοια των εγκαταστημένων στην Ελλάδα υποκαταστημάτων αλλοδαπών Ε.Π.Ε. Α.Ε.

Για τους μετασχηματισμούς εταιρειών διαφορετικών μελών της Ε.Ε. πρόσφατα ψηφίστηκε ο Ν.2578/98 <φορολογικό καθεστώς συγχωνεύσεων, διασπάσεων κρατών μελών της ευρωπαϊκής ένωσης και άλλες διατάξεις> που δημοσιεύθηκε στο υπαριθμό 30/Α/17.2.98 Φ.Ε.Κ. και ο οποίος παρέχει ορισμένα φορολογικά κίνητρα τόσο για τις εισφέρουσες και λήπτριες εταιρείες όσο και για τους εταίρους αυτών.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του νόμου αυτού =, οι διατάξεις του, αποτελούν εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας με αυτές της υπαριθμού 920/434/Ε.Ο.Κ. οδηγίας του συμβουλίου Ευρωπαϊκών κοινοτήτων σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς για τις συγχωνεύσεις, διασπάσεις εισφορές ενεργητικού και ανταλλαγές τίτλων που αφορούν εταιρείες διαφορετικών κρατών –μελών της Ε.Ε.

5.3. Σύγκριση μετατροπών, συγχωνεύσεων, διασπάσεων και αποσχίσεων κλάδων μεταξύ:

1. Σύμφωνα με το Ν.2190/1920

α) Προβλέπεται: αα)η μετατροπή Ο.Ε., Ε.Ε. σε Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.

η συγχώνευση μόνο μεταξύ Α.Ε.

β) Δεν είναι δυνατή η μετατροπή και η συγχώνευση ημεδαπών επιχειρήσεων με αλλόδαπη.

γ) Το αντικείμενο εργασιών της μετατρεπόμενης συγχωνευόμενης ή και διασπώμενης επιχείρησης μπορεί να είναι οποιοδήποτε (δηλαδή δεν υπάρχει περιορισμός)

δ) Οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις μπορούν να τηρούν λογιστικά βιβλία οποιασδήποτε κατηγορίας του Κ.Β.Σ. (Π.Δ.186/92) και επιπλέον δεν απαιτείται να έχουν συντάξει προηγουμένως οικονομικές καταστάσεις.

ε) Το κατώτατο εταιρικό κεφάλαιο της προερχόμενης Α.Ε. από μετατροπή συγχώνευση ή διάσπαση πρέπει να ανέρχεται στο καθοριζόμενο , κάθε φορά από το άρθρο 8 του Ν.2190/1920(σήμερα 60.000 ευρώ) για δε την προερχόμενη από μετατροπή Ε.Π.Ε. στο καθοριζόμενο κάθε φορά από το άρθρο 4 του Ν.3190/55(σήμερα 18.000 ευρώ).

στ) Απαιτείται εκτίμηση της περιουσίας των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, η οποία διενεργείται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 που αποτιμά σ πραγματικές αξίες και για λόγο αυτό προκύπτει συνήθως υπεραξία.

ζ) Η υπεραξία θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις φορολογούμενο κατά τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος (άρθ.28 Ν.2238/94)

η) Η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων ή των μετοχών προσδιορίζονται τελικά από την επιτροπή του άρθρου του Ν.2190/1920. Πάντως σύμφωνα με υπαριθμού Κ/3/40234/1988 έγγραφο του υπουργείου εμπορίου, οι Γ.Σ. των εταιρειών που συμμετέχουν στη συγχώνευση, έχουν ευχέρεια να αποδεχθούν την εκτίμηση της σχέσης ανταλλαγής

των μετοχών που έγινε είτε από τα Δ.Σ. των εταιρειών αυτών, είτε από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 με την προϋπόθεση .όμως ότι, η εκτίμηση της απορροφούμενης εταιρείας δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εκείνη της παραπάνω επιτροπής.

θ) Υπάρχει υποχρέωση για καταβολή , κάθε φόρου, τέλους εισφοράς και δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου περιλαμβανομένου και του φόρου μεταβίβασης ακινήτων. Η υποχρέωση αυτή, αφορά την εισφορά και την μεταβίβαση όλων των περιουσιακών στοιχείων ,δηλαδή και των κινητών(π.χ. φόρος μεταβίβασης αυτοκινήτων),τη σύμβαση σύστασης της νέας επιχείρησης ,τη μεταγραφή κ.λ.π.

Πάντως σύμφωνα με τις υπαριθμό 1776/88 και 3022/97 αποφάσεις του Σ.τ.Ε. κρίθηκε ότι, κατά τη μετατροπή ,τόσο Ε.Π.Ε. σε Α.Ε., όσο και Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. δεν επέρχεται κατάλυση του νομικού προσώπου των μετατρεπομένων εταιρειών και ίδρυση νέας Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. αλλά απλά μεταβάλλεται ο νομικός τύπος των μετατρεπόμενων εταιρειών και συνεπώς η εισφορά ακινήτων στις περιπτώσεις αυτές δεν συνιστά μεταβίβαση υποκείμενη στο φόρο μεταβίβασης ακινήτων. Αυτό έγινε δεκτό και από τη Διοίκηση με την υπαριθμό 1048879/10658/πολ1255/8.9.2000 εγκύκλιο του υπουργείου οικονομικών.

ι) Η εταιρεία, που προέρχεται από τη μετατροπή ,συγχώνευση ή διάσπαση μπορεί κατά τη βούληση της, να έχει ελεύθερα μεταβιβάσιμα εταιρικά μερίδια ή ανάλογα μεταβιβάσιμες ανώνυμες ή ονομαστικές μετοχές εκτός αν η ονομαστικοποίηση των μετοχών επιβάλλεται από διατάξεις του νόμου αυτού ή άλλων νόμων

κ) Δεν παρέχεται η ευχέρεια σχηματισμού αφορολόγητων αποθεματικών ως κίνητρο για τη μετατροπή, τη συγχώνευση ή τη διάσπαση, αλλά ούτε και οποιοδήποτε φορολογικό κίνητρο(π.χ. μειωμένη φορολογία εισοδήματος).

λ) Το αποτέλεσμα, που προκύπτει από όλες τις πράξεις οι οποίες πραγματοποιούνται από μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις κατά το μεταβατικό στάδιο, δηλαδή από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μετατροπής συγχώνευσης ή διάσπασης, θεωρείται ότι ανήκει από φορολογική άποψη, στη μετατρεπόμενη συγχωνευόμενη ή διασπώμενη επιχείρηση(δηλαδή, στις από το μετασχηματισμό επιχειρήσεις), ενώ από λογιστική άποψη παρέχεται η ευχέρεια από το νόμο(παρ.2 αρθ.69 του Ν.2190/1920) το αποτέλεσμα αυτό, είτε να θεωρηθεί ότι ανήκει στην προερχόμενη από το μετασχηματισμό νέα εταιρεία, είτε στην πριν από το μετασχηματισμό επιχείρησης.

Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να συνταχθούν καινούριες οικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού.

Μεταγενέστερα το υπουργείο οικονομικών διαφοροποιήθηκε ως προς τη μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε., Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. και Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. και υιοθέτησε την άποψη ότι δεν απαιτείται κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων γιατί με τη μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. και αντίστροφα, δεν επέρχεται κατάλυση του προσώπου της μετατρεπόμενης εταιρείας και ίδρυση νέου, αλλά απλά μεταβάλλεται ο νομικός τύπος της υπάρχουσας εταιρείας και συνεπώς, η από μετατροπή προερχόμενη Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. θα συντάξει κανονικά οικονομικές καταστάσεις σαν να μην είχε η μετατροπή(Σ.τ.Ε. 734/1990/1990 και 2196-7/1991 και υπαριθμό 1060166/πολ1165/1993 και 1001193/10016/1999 εγκύκλιοι υπουργείου οικονομικών)

Επίσης με την υπαριθμό 1048879/10658/πολ1255/8.9.2000 εγκύκλιο του υπουργείου οικονομικών, έγινε δεκτό ότι, κατά τη μετατροπή Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. δεν απαιτείται η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων κατά το χρόνο της μετατροπής(από την Ο.Ε. ή Ε.Ε. που τηρούν υποχρεωτικά ή προαιρετικά βιβλία τρίτης κατηγορίας

του Κ.Β.Σ. ή από την Ε.Π.Ε.), αλλά αυτές θα καταρτιστούν στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου από την από μετατροπή προερχόμενη Α.Ε. (δηλαδή, σε αυτές θα περιλαμβάνεται το αποτέλεσμα, τόσο της μετατρεπόμενης όσο και της από μετατροπή, προερχόμενης εταιρείας και συνεπώς, η φορολογία του συνολικού εισοδήματος θα γίνει στο όνομα της Α.Ε.)

μ) Τα αφορολόγητα αποθεματικά των αναπτυξιακών νόμων που έχουν μετασχηματιστεί από τη μετατρεπόμενη, συγχωνεύσιμη ή διασπώσιμη εταιρεία, έφοσον μεταφέρονται σε λογαριασμό αποθεματικών στην προερχόμενη από μετατροπή συγχώνευση ή διάσπαση επιχείρηση (δηλαδή εφόσον δεν λήφθηκαν υπόψη, από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 στην καθαρή θέση η οποία κεφαλαιοποιήθηκε), δεν υπάγονται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής ή της συγχώνευσης.

ν) Επίσης, μεταφέρονται στη νέα εταιρεία τα φορολογικά ευεργετήματα που έχουν οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, με βάση τους αναπτυξιακούς νόμους, κατά το μέτρο που οι επιχειρήσεις δεν έκαναν χρήση των κινήτρων αυτών.

ξ) Τα αφορολόγητα αποθεματικά από μη διανεμόμενα κέρδη, που σχηματίστηκαν από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, εφόσον μεταφέρονται αυτούσια στη νέα εταιρεία (δηλαδή, εφόσον δεν ληφθήκαν υπόψη από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920, στην καθαρή θέση η οποία κεφαλαιοποιήθηκε) δεν υπάγονται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής συγχώνευσης ή διάσπασης.

ο) Η ζημιά (τόσο της κλειόμενης, όσο και προηγούμενων χρήσεων) που εμφανίζεται στο παθητικό των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, δεν είναι δυνατό να μεταφερθεί σε νέα εταιρεία, (και συνεπώς δεν γεννιέται θέμα φορολογικού συμψηφισμού της ή όχι με μελλοντικά κέρδη) άφου αυτή, κατά την εκτίμηση της περιούσιας των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 θα συνυπολογιστεί (μειωτικά) στον προσδιορισμό της καθαρής θέσης αυτών που κεφαλαιοποιείται. Όσο αφορά, τη ζημιά της μεταβατικής περιόδου, αυτή ανήκει στην μετασχηματιζόμενη εταιρεία και θα πρέπει κανονικά να καταβληθεί από τους εταίρους ή ανάλογα από τους μετόχους της εταιρείας αυτής, αφού τελικά αυτούς βαρύνει και επιπλέον για να μην υποχρεωθεί η νέα εταιρεία σε μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της.

π) Επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (ποσοστό 1%) στο κεφάλαιο της εταιρείας, που προκύπτει από το μετασχηματισμό αφού όμως, αφαιρεθεί προηγουμένως το κεφάλαιο της μετατρεπόμενης ή το συνολικό (αθροιστικά) κεφάλαιο των συγχωνεύσιμων εταιρειών, τα κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά ή αδιανέμητα κέρδη, καθώς επίσης και η υπεραξία αναπροσαρμογής των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων. Εξαιρετικά όμως σε περίπτωση διάσπασης Α.Ε. επειδή δεν είναι δυνατό να εφαρμοστούν αναλογικά και στη διάσπαση, τα όσα ισχύουν για τη μετατροπή ή τη συγχώνευση σχετικά με το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου αφού η πράξη της διάσπασης δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των αναφερόμενων στο άρθρο 18 του Ν.1676/86, ο φόρος συγκέντρωσης επιβάλλεται στο κεφάλαιο των εταιρειών που προέρχονται από τη διάσπαση αφού αφαιρεθεί προηγουμένως το κεφάλαιο, τα κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά στα αδιανέμητα κέρδη, καθώς και η υπεραξία αναπροσαρμογής των παγίων της διασπώμενης.

ρ) Οι διατάξεις του νόμου αυτού για τους μετασχηματισμούς για ορισμένη διάρκεια, δηλαδή ισχύουν αόριστα εκτός αν καταργηθούν με βάση το νόμο.

2.Σύμφωνα με το Ν.1297/1972

Προβλέπεται:

α) η μετατροπή και η συγχώνευση επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής σε Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. εκτός Α.Ε. σε Ε.Π.Ε.

β) συγχώνευση, ειδικά βιομηχανικών ή βιοτεχνικών επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής εκτός Α.Ε. σε βιομηχανική ή βιοτεχνική Ο.Ε. ή Ε.Ε. και Ε.Π.Ε.

γ) Η εισφορά κλάδου ή κλάδων από λειτουργούσα επιχείρηση όσο και συνιστώμενη Α.Ε. Επισημαίνουμε, όμως ότι σύμφωνα με το υπαριθμό 1033549/πολ1132/18.4.2002 εγκύκλιο υπουργείου οικονομικών δεν είναι επιτρεπτή η περίπτωση της μετατροπής ατομικής επιχείρησης σε μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1297/1972 αλλά και του Ν.3190/1955 (αντίθετα είναι επιτρεπτή η μετατροπή ατομικής επιχείρησης με τους παραπάνω νόμους σε Ε.Π.Ε. που δεν είναι μονοπρόσωπη.)

Δεν είναι δυνατή η μετατροπή και η συγχώνευση ημεδαπών επιχειρήσεων με αλλοδαπή.

δ) Επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο την κατασκευή και εκμετάλλευση ακινήτων, δηλαδή οι οικοδομικές και οι κτηματικές (αντίθετα οι τεχνικές επιχειρήσεις υπάγονται στο νόμο αυτό), δεν μπορούν να μετασχηματιστούν σύμφωνα με το νόμο αυτό. Κατεξάιρεση όμως σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. και τις διατάξεις του Ν.1297/72 εφαρμόζονται και για τις ανώνυμες κτηματικές εταιρείες που προκύπτουν από τη συγχώνευση με απορρόφηση εφόσον η απορροφούσα εταιρεία κατέχει το σύνολο των μετοχών της απορροφημένης. Πάντως σύμφωνα με την υπαριθμό 317/2000 απόφαση Σ.τ.Ε. κρίσιμο αντικείμενο εργασιών της συγχωνευόμενης αλλά και της νέας επιχείρησης.

ε) Οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις μπορούν να τηρούν λογιστικά βιβλία οποιασδήποτε κατηγορίας του κώδικα βιβλίων και στοιχείων(Κ.Β.Σ.) (Π.Δ.186/92) και επιπλέον δεν απαιτείται να έχουν συντάξει προηγουμένως οικονομικές καταστάσεις.

στ) Το κατώτατο εταιρικό κεφάλαιο της προερχόμενης Α.Ε. από μετατροπή συγχώνευση ή εισφορά κλάδου πρέπει να ανέρχεται σε 300.000 ευρώ της προερχόμενης Ε.Π.Ε. από μετατροπή ή συγχώνευση 146.735 ευρώ. Τα ίδια κεφάλαια απαιτούνται να υπάρχουν ανάλογα, μετά την εισφορά του κλάδου για την εισφέρουσα Α.Ε. ή Ε.Π.Ε.

στ) Απαιτείται εκτίμηση της περιουσίας των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, η οποία διενεργείται από επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 που αποτιμά σε πραγματικές αξίες και για το λόγο αυτό προκύπτει συνήθως υπεραξία

ζ) Η υπεραξία θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις φορολογούμενο κατά τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος (αρθ.28 Ν.2238/94). Όμως η επιβολή του φόρου αυτού αναστέλλεται μέχρι το χρόνο διάλυσης της προερχόμενης από μετατροπή συγχώνευση ή εισφορά κλάδου επιχείρησης (και για αυτό απαιτείται όπως η υπεραξία εμφανίζεται στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης σε ιδιαίτερους λογαριασμούς τάξης) Εκτός αν η διάλυση έγινε με σκοπό την παραπέρα συγχώνευση της με βάση τους Ν.1297/72 ,2166/93 και 2386/96 ή τη διάσπαση της με βάση το Ν.2190/1920 ή την απόσχιση κλάδου της με βάση το Ν.Δ.1297/72

Αν όμως η απορροφούσα εταιρεία κατέχει το 100% των μετοχών της απορροφούμενης, τότε η υπεραξία θα καταχωρηθεί σε λογαριασμούς ουσίας της απορροφούσας και συγκεκριμένα στο λογαριασμό <<αφορολόγητη

υπεραξία συγχώνευσης>>(Κ.Α.41.93-41.98) Σε περίπτωση που η απορροφούσα κατέχει μέρος των μετοχών της απορροφούμενης εταιρείας, στο λογαριασμό αυτό θα καταχωρηθεί το αναλογούν στη συμμετοχή τμήμα της υπεραξίας, το δε υπόλοιπο θα καταχωρηθεί σε λογαριασμούς τάξεως.(Γνωμ. Ε.Σ.Υ.Α. 249 /1995).

η) Η σχέση των εταιρικών μεριδίων ή των μετοχών προσδιορίζεται τελικά από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920. Πάντως σύμφωνα με το υπαριθμό Κ3/40234/1988 έγγραφο του υπουργείου εμπορίου οι Γ.Σ. των εταιρειών που συμμετέχουν στη συγχώνευση , έχουν την ευχέρεια να αποδεχθούν την εκτίμηση της σχέσης ανταλλαγής των μετοχών που έγινε είτε από τα Δ.Σ. των εταιρειών αυτών, είτε από την επιτροπή του άρθρου9 του Ν.2190/1920 με την προϋπόθεση όμως ότι, η εκτίμηση της απορροφούμενης εταιρείας δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εκείνη της παραπάνω επιτροπής.

θ) Παρέχεται απαλλαγή από κάθε φόρο, τέλος εισφορά και δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου συμπεριλαμβανομένου και του φόρου μεταβίβασης ακινήτων σχετικά με την εισφορά και μεταβίβαση όλων των περιουσιακών στοιχείων δηλαδή και των κινητών (π.χ. φόρος μεταβίβασης αυτοκινήτων), τη σύμβαση σύστασης νέας επιχείρησης .τη μεταγραφή κ.λ.π με την προϋπόθεση όμως ότι η νέα εταιρεία δεν θα διαλυθεί πριν από την πάροδο πενταετίας από τη σύσταση ή τη συγχώνευση της, εκτός αν η διάλυση με σκοπό την παραπέρα συγχώνευση της με βάση το Ν.1297/72,2166/93 και 2386/96 ή τη διάσπαση της με βάση το Ν.2190/1920 ή την απόσχιση κλάδου με βάση το Ν.Δ.1297/72

Ειδικά για την απαλλαγή του φόρου μεταβίβασης ακινήτων απαιτούνται επιπλέον οι ακόλουθες προϋποθέσεις;

- 1) Τα ακίνητα ανήκουν κατά κυριότητα στην μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση
- 2) και χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της τουλάχιστον, για μια πενταετία από την μετατροπή ή από τη συγχώνευση, και τα ακίνητα που εισφέρθηκαν στην μετατρεπόμενη ή στην συγχωνευόμενη επιχείρηση να είχα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες της εισφέρουσας επιχείρησης τουλάχιστον για μια πενταετία πριν από την μετατροπή ή συγχώνευση. Μάλιστα σύμφωνα με το υπαριθμό 1394/2000 απόφαση Σ.τ.Ε. η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων αίρεται και σε περίπτωση απώλειας του ακινήτου μέσα σε μία πενταετία από τη μετατροπή, λόγω αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της εταιρείας(δηλαδή και όχι μόνο σε περίπτωση πώλησης του ακινήτου)

Εξαιρέση από τις προϋποθέσεις αυτές, αποτελεί η περίπτωση κατά την οποία η μη χρησιμοποίηση των ακινήτων οφείλεται σε κυριαρχική ενέργεια της Διοίκησης όπως π.χ. διαφοροποίηση όρων δόμησης, χαρακτηρισμός της έκτασης ως δασική κ.λ.π.(Πρ. Θεσς3874/97)

Κατά τη διάρκεια της πενταετίας επιτρέπεται η νέα εταιρεία χωρίς όμως να μεταβάλλεται το κύριο αντικείμενο των εργασιών της, είτε να εκμισθώνει τα ακίνητα της, είτε να εκποιεί αυτά, άλλα με την υποχρέωση να τα αντικαθιστά μέσα σε μια διετία, με άλλα ακίνητα ίσης τουλάχιστο αξίας. Επίσης σύμφωνα με την υπαριθμό 3132/1999 απόφαση του Σ.τ.Ε. η χρησιμοποίηση μέρους μόνο του ακινήτου δυσανάλογα μικρού σε σχέση με την όλη έκταση του, οδηγεί σε άρση απαλλαγών που προβλέπεται από το άρθρο 3 του Ν.Δ.1297/72. Επιπλέον σύμφωνα με το υπαριθμό 15/1997 απόφαση το σ.τ.ε η εκμίσθωση και η παραχώρηση χωρίς αντάλλαγμα της χρήσης του ακινήτου δε θεωρείται ότι αυτό χρησιμοποιείται για τις ανάγκες της εισφέρουσας επιχείρησης. Προϋπόθεση όμως για τις παρεχόμενες από το Ν.Δ. 1297/72 απαλλαγές είναι και η πραγματική χρησιμοποίηση ακινήτου από την εισφέρουσα επιχείρηση για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών της(Σ.τ.Ε. 75/2000)

Πάντως παρότι, τηρουμένων των προϋποθέσεων αυτών δεν οφείλεται φόρος μεταβίβασης ακινήτων ή κινητών περιουσιακών στοιχείων, θα πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σχετική δήλωση.

Εξαιρετικά, η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων δεν παρέχεται στην περίπτωση που τα ακίνητα εισφέρονται για κάλυψη του απαιτούμενου εταιρικού κεφαλαίου από τα τρία φυσικά ή νομικά πρόσωπα (αντίθετα παρέχεται η απαλλαγή αυτή, αν τα ακίνητα εισφέρονται από παλαιούς εταίρους ή μετόχους) που θα μετέχουν στην εταιρεία.

ι) Οι μετοχές της προερχόμενης Α.Ε., από μετατροπή, συγχώνευση ή εισφορά κλάδου με εξαίρεση της συγχώνευσης μεταξύ Α.Ε., πρέπει υποχρεωτικά να είναι στο σύνολό τους ονομαστικές και μη μεταβιβάσιμες σε ποσοστό 75% του συνολικού αριθμού τους, για μια πενταετία από το χρόνο του μετασχηματισμού. Το μη μεταβιβάσιμο σε ποσοστό 75% ισχύει και για τα εταιρικά μερίδια της Ε.Π.Ε. Αν τηρηθούν οι προϋποθέσεις αυτές αίρονται όλες οι φορολογικές απαλλαγές.

κ) Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.2992/2002, στις εταιρείες που προέρχονται από μετασχηματισμούς με βάση το Ν.Δ. 1297/72 παρέχονται τα ακόλουθα φορολογικά κίνητρα

1) Στις Α.Ε. που προέρχονται από συγχώνευση ή απορροφούν άλλες εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής και με τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού (2992/2002) παρέχεται το κίνητρο της μειωμένης φορολογίας εισοδήματος για τα κέρδη που προκύπτουν από το πρώτο και δεύτερο ισολογισμό μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού οποίος όμως ,πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 31.12.2004.

2) Σχηματισμός ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού του άρθρου 22 του Ν.1828/89, από τις ημεδαπές Ε.Π.Ε. και Α.Ε. που προέρχονται από το μετασχηματισμό άλλων επιχειρήσεων από τα αδιανέμητα κέρδη των χρήσεων 2002 μέχρι και 2005 με εξαίρεση τις εταιρείες διεθνούς εμπορίου και τις εμπορικές εταιρείες. Ο μετασχηματισμός πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 31.12.2004.Πλήρη ανάπτυξη των θεμάτων αυτών παρέχουμε στο επόμενο κεφάλαιο.

λ) Το αποτέλεσμα που προκύπτει από όλες τις πράξεις , οι οποίες πραγματοποιούνται από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις κατά το μεταβατικό στάδιο, δηλαδή από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού, μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μετατροπής συγχώνευσης ή απόσχισης κλάδου, θεωρείται ότι ανήκει από φορολογική άποψη ,στη μετατρεπόμενη συγχωνεύομενη ή στην εισφέρουσα τον κλάδο επιχείρηση.(δηλαδή στις πρίν από το μετασχηματισμό επιχειρήσεις)ενώ από λογιστική άποψη παρέχεται η ευχέρεια το αποτέλεσμα αυτό, να θεωρηθεί ότι ανήκει στην από μετασχηματισμό προερχόμενη νέα εταιρεία , είτε στην πριν από το μετασχηματισμό επιχείρηση. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να συνταχθούν καινούριες οικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού.

Μεταγενέστερα, το υπουργείο οικονομικών διαφοροποιήθηκε ως προς τη μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. , Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. και Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. και υιοθέτησε την άποψη ότι, δεν απαιτείται κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων γιατί με τη μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. και αντίστροφα δεν επέρχεται κατάλυση του νομικού προσώπου της μετατρεπόμενης εταιρείας και ίδρυση νέου, άλλα απλά μεταβάλλεται ο νομικός τύπος της υπάρχουσας εταιρείας κα συνεπώς η από μετατροπή προερχόμενη Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. θα συντάξει κανονικά οικονομικές καταστάσεις σαν μην είχε γίνει η μετατροπή (Σ.τ.Ε. 734/1990 και 2196-7/1991 και υπαριθμό 1060166/πολ1165/1993 και 1001193/10016/1999 εγκύκλιοι υπουργείου οικονομικών).

Επίσης με την υπαριθμό 1048879/10568/πολ1255/8.9.2000 εγκύκλιο του υπουργείου οικονομικών έγινε δεκτό ότι , κατά τη μετατροπή Ο.Ε. ή Ε.Ε.. ή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. δεν απαιτείται η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων κατά το χρόνο της μετατροπής (από την Ο.Ε. ή Ε.Ε. που τηρούν υποχρεωτικά ή προαιρετικά βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή από Ε.Π.Ε.) αλλά αυτές θα καταρτιστούν στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου από την από μετατροπή προερχόμενη Α.Ε. (δηλαδή σε αυτές θα περιλαμβάνεται το αποτέλεσμα τόσο της μετατρέπομενης όσο και από της μετατροπής προερχόμενης εταιρείας και συνεπώς η φορολογία του συνολικού εισοδήματος θα γίνει στο όνομα της Α.Ε.

μ) Τα αφορολόγητα αποθεματικά των αναπτυξιακών νόμων που έχουν σχηματιστεί από τη μετατρέπομενη ή συγχωνεύομενη εταιρεία εφόσον μεταφέρονται σε λογαριασμό αποθεματικών στην προερχόμενη από τη μετατροπή ή συγχώνευση επιχείρηση (δηλαδή εφόσον δεν λήφθηκαν υπόψη, από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 στην καθαρή θέση η οποία κεφαλαιοποιήθηκε) δεν υπάγονται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής ή της συγχώνευσης.

ν) Επίσης μεταφέρονται στη νέα εταιρεία τα φορολογικά ευεργετήματα που έχουν οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις ,με βάση τους αναπτυξιακούς νόμους , κατά το μέτρο που οι επιχειρήσεις δεν έκαναν χρήση των κινήτρων αυτών.

ξ) Τα αφορολόγητα αποθεματικά από μη διανεμόμενα κέρδη που σχηματίστηκαν από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις εφόσον μεταφέρονται αυτούσια στη νέα εταιρεία.(δηλαδή εφόσον δεν λήφθηκαν υπόψη από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 στην καθαρή θέση η οποία κεφαλαιοποιήθηκε)δεν υπάγονται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής ή της συγχώνευσης.

ο) Η ζημιά (τόσο της κλειόμενης όσο και των προηγούμενων χρήσεων) που εμφανίζεται στο παθητικό των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, δεν είναι δυνατό να μεταφερθεί στην νέα εταιρεία (και συνεπώς δεν γεννιέται θέμα φορολογικού συμψηφισμού της ή όχι με μελλοντικά κέρδη)αφού αυτή κατά την εκτίμηση της περιουσίας των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 θα συνυπολογιστεί (μειωτικά) στον προσδιορισμό της καθαρής θέσης που κεφαλαιοποιείται.Όσον αφορά τη ζημιά της μεταβατικής περιόδου αυτή ανήκει στη μετασχηματιζόμενη εταιρεία και θα πρέπει κανονικά να καταβληθεί από τους εταίρους ή ανάλογα τους μετόχους της εταιρείας αυτής, αφού τελικά αυτούς βαρύνει και επιπλέον για να μην υποχρεωθεί η νέα εταιρεία σε μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της.

π) Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν.2954/2001 αλλά και την υπαριθμό 10122873/814/πολ.1056/11.2.2002 εγκύκλιο του υπουργείου οικονομικών δε επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου στην προκύπτουσα υπεραξία. Ο φόρος αυτός επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση που συντελείται συγκέντρωση κεφαλαίων, δηλαδή εφόσον γίνεται εισφορά περιουσιακού στοιχείου. Δηλαδή όταν μετατρέπεται ή συγχωνεύεται το πρόσωπο που δεν ήταν υποκείμενο σε φόρο συγκέντρωσης, όπως π.χ. ατομική σε ή με πρόσωπο υποκείμενο στο φόρο αυτό ή όταν προκύπτει διαφορά κεφαλαίου με είδους νέα εισφορά. Ως νέα εισφορά θεωρείται και η προκύπτουσα διαφορά κεφαλαίου για την απορροφούσα τον κλάδο εταιρεία σε περίπτωση απόσχιση κλάδου Α.Ε.

Οι διατάξεις του νόμου αυτού για τους μετασχηματισμούς παρατείνονται συνεχώς με διάφορους νόμους και τελικά με τα όσα ισχύουν σήμερα λήγουν την 31.12.2002.

3. Σύμφωνα με το Ν.2166/1993

Προβλέπεται:

α) η μετατροπή και η συγχώνευση επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. με την προϋπόθεση ότι στη συγχώνευση με απορρόφηση πρέπει η απορροφούσα Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. να προϋπάρχει

β) Η διάσπαση μόνο Α.Ε. και

γ) η εισφορά κλάδου ή κλάδων από λειτουργούσα επιχείρηση μόνο Α.Ε.

Επίσης σύμφωνα με την υπαριθμό 10905078/10803/πολ.1171/30.05.2002 εγκύκλιο του υπουργείου οικονομικών, είναι επιτρεπτή σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2166/1993 τόσο η εισφορά κλάδου ή τμήματος σε λειτουργούσα Α.Ε. όσο και η εισφορά κλάδου ή τμήματος επίσης σε λειτουργούσα Α.Ε. που προήλθαν από μετατροπή Ε.Π.Ε. η προσωπικής εταιρείας.

δ) Είναι δυνατή η μετατροπή και η συγχώνευση σε ημεδαπή Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. υποκαταστημάτων αλλοδαπών Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. που είναι εγκατεστημένα στην ημεδαπή.

ε) Επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο την κατασκευή και εκμετάλλευση ακινήτων, δηλαδή οι οικοδομικές και οι κτηματικές(αντίθετα, οι τεχνικές επιχειρήσεις υπάγονται στο νόμο αυτό) δεν μπορούν να μετασχηματιστούν σύμφωνα με το νόμο αυτό. Σύμφωνα με την υπαριθμό 317/2000 απόφαση του Σ.τ.Ε. κρίσιμο είναι το αντικείμενο εργασιών όχι της συγχωνεύομενης αλλά της νέας επιχείρησης. Κατεξάιρεση όμως σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν....., οι διατάξεις του Ν.2166/93 εφαρμόζονται και για τις ανώνυμες κτηματικές εταιρείας που προκύπτουν από συγχώνευση ή απορρόφηση εφόσον η απορροφούσα εταιρεία κατέχει το σύνολο των μετοχών της απορροφούμενης.

στ) Οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν απαραίτητα είτε προαιρετικά είτε υποχρεωτικά λογιστικά βιβλία τρίτης κατηγορίας του κώδικα βιβλίων και στοιχείων (Π.Δ.186/92) και επιπλέον να έχουν καταρτίσει τουλάχιστον μια φορά οικονομικές καταστάσεις για δωδεκάμηνη ή υπερδωδεκάμηνη χρήση. Πάντως ο πρώτος ισολογισμός δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ισολογισμός μετασχηματισμού,(υπαριθμό 1028925/18.4.95)

ζ) Το κατώτατο εταιρικό κεφάλαιο της προερχόμενης Α.Ε. από μετατροπή συγχώνευση, διάσπαση ή εισφορά κλάδου πρέπει να ανέρχεται σε 300.000 ευρώ ενώ της προερχόμενης από μετατροπή ή συγχώνευση σε 146.735 ευρώ. Ειδικά επί εισφοράς κλάδου η εισφέρουσα αυτόν Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. (μετά την εισφορά) μπορούν να έχουν τα κατώτατα όρια κεφαλαίου, όπως αυτά καθορίζονται, κάθε φορά τόσο από το άρθρο 8 του Ν.2190/1920 (σήμερα 60.000 ευρώ) όσο και από το άρθρο 4 του Ν.3190/1955(σήμερα 18.000 ευρώ)

η) Απαιτείται διαπίστωση της παρουσίας των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων σε λογιστικές αξίες, όπως αυτές εμφανίζονται στα βιβλία τους (δηλαδή όχι σε πραγματικές αξίες), η οποία διενεργείται είτε από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών είτε και από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 και για το λόγο αυτό δεν προκύπτει υπεραξία.

θ) Δεν θέτεται θέμα φορολογίας της υπεραξίας, αφού άλλωστε δεν προκύπτει τέτοια υπεραξία

ι) Η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων ή των μετοχών προσδιορίζεται από τη γενική συνέλευση των εταιρειών ή των μετόχων, κατά την κρίση της.

κ) Παρέχεται απαλλαγή από κάθε φόρο, τέλος εισφορά και δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου συμπεριλαμβανομένου και του φόρου μεταβίβασης ακινήτων, χωρίς μάλιστα να απαιτούνται οι προϋποθέσεις που

προβλέπονται από το Ν.Δ. 1297/72. Η απαλλαγή αυτή αφορά την εισφορά και μεταβίβαση όλων των περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή και των κινητών (π.χ. φόρος μεταβίβαση αυτοκινήτων), τη σύμβασης σύστασης της νέας επιχείρησης, τη μεταγραφή κ.λ.π.

Πάντως παρότι δεν οφείλεται φόρος μεταβίβασης ακινήτων ή κινητών περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σχετική δήλωση.

Εξαιρετικά η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων, δεν παρέχεται στην περίπτωση που τα ακίνητα εισφέρονται για κάλυψη του απαιτούμενου εταιρικού κεφαλαίου από τα τρία φυσικά ή νομικά πρόσωπα (αντίθετα παρέχεται η απαλλαγή αυτή αν τα ακίνητα εισφέρονται από τους παλιούς εταίρους ή μετόχους) που θα μετέχουν στη νέα εταιρεία.

λ) Η εταιρεία που προέρχεται από μετατροπή, συγχώνευση ή διάσπαση μπορεί κατά τη βούληση της, να έχει ελεύθερα μεταβιβάσιμα εταιρικά μερίδια ή ανάλογα μεταβιβάσιμες ανώνυμες ή ονομαστικές μετοχές εκτός αν η ονομαστικοποίηση των μετοχών επιβάλλεται από διατάξεις του νόμου αυτών ή των άλλων νόμων.

μ) Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.2992/2002, στις εταιρείες που προέρχονται από μετασχηματισμούς με βάση το Ν.2166/93, παρέχονται τα ακόλουθα φορολογικά κίνητρα:

1) Στις Α.Ε. που προέρχονται από συγχώνευση ή απορροφούν άλλες εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής και με τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού (Ν.2992/2002) παρέχεται το κίνητρο της μειωμένης φορολογίας εισοδήματος για τα κέρδη, που προκύπτουν από τον πρώτο και το δεύτερο ισολογισμό μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού, ο οποίος όμως πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 31.12.2004

2) Σχηματισμός ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού του άρθρου 22 του Ν.1828/89 από τις ημεδαπές Ε.Π.Ε. και Α.Ε. που προέρχονται από το μετασχηματισμό άλλων επιχειρήσεων από τα αδιανέμητα κέρδη των χρήσεων 2002 μέχρι και το 2005, με εξαίρεση τις εταιρείες και τις εμπορικές εταιρείες. Ο μετασχηματισμός πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 31/12/2004

3) Δικαίωμα συμψηφισμού της μεταφερόμενης στον ισολογισμό της προεχόμενης από το μετασχηματισμό (με εξαίρεση την περίπτωση της διάσπασης της Α.Ε.) νέας εταιρείας ζημίας η οποία να αναγνωρίζεται φορολογικά με τα υπάρχοντα κατά το χρόνο του μετασχηματισμού κέρδη και σε περίπτωση ανεπάρκειας αυτών, κατά το ακόλυπτο μέρος αυτής με τα κέρδη των επόμενων δύο (2) χρήσεων.

ν) Το αποτέλεσμα που προκύπτει από όλες τις πράξεις οι οποίες πραγματοποιούνται από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, κατά το μεταβατικό στάδιο δηλαδή από την ημερομηνία σύνταξης ου ισολογισμού μετασχηματισμού μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μετατροπής συγχώνευσης διάσπασης ή απόσχισης κλάδου θεωρείται από λογιστική φορολογική άποψη, ότι ανήκει στη νέα εταιρεία που προέρχεται από το μετασχηματισμό Συνεπώς όλες οι πράξεις του μεταβατικού σταδίου γίνονται για λογαριασμό της νέας εταιρείας μεταφερόμενες με συγκεντρωτική εγγραφή στα λογιστικά βιβλία. Εννοείται ότι, πριν από τη μεταφορά αυτή θα προηγηθεί η καταχώρηση (στα βιβλία νέας εταιρείας) αυτούσιος ο ισολογισμός μετασχηματισμού ως ισολογισμός έναρξης της νέας εταιρείας.

ξ) Τα αφορολόγητα αποθεματικά των αναπτυξιακών νόμων που έχουν σχηματιστεί από τη μετατροπόμενη συγχωνεύομενη ή τη διασπώμενη εταιρεία εφόσον μεταφέρονται σε λογαριασμό αποθεματικών στην προερχόμενη από μετατροπή συγχώνευση ή τη διάσπαση επιχείρησης, δε υπάγονται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής ή της συγχώνευσης.

ο) Επίσης μεταφέρονται στη νέα εταιρεία τα φορολογικά ευεργετήματα που έχουν οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις με βάση τους αναπτυξιακούς νόμους κατά το μέτρο που οι επιχειρήσεις δεν έκαναν χρήση των κινήτρων αυτών.

π) Τα αφορολόγητα αποθεματικά από μη διανεμόμενα κέρδη που σχηματίστηκαν από της μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις εφόσον μεταφέρονται αυτούσια στη νέα εταιρεία δεν υπάγονται σε φορολογία κατά το χρόνο του μετασχηματισμού.

ρ) Η ζημία (τόσο της κλειόμενης όσο και των προηγούμενων χρήσεων) που εμφανίζεται στο παθητικό των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων μεταφέρονται και εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στο λογαριασμό της νέας εταιρείας. Όπως αναγνωρίζεται φορολογικά συμψηφίζεται με τα υπάρχοντα κατά το χρόνο του μετασχηματισμού, κέρδη και στην περίπτωση που δε υπάρχουν τέτοια ή υπάρχουν μεν αλλά δεν επαρκούν, ολόκληρη η ζημία ή ανάλογα το ακάλυπτο μέρος αυτής συμψηφίζεται με τα κέρδη των επόμενων δυο (2) χρήσεων. Κατεξάφιση η ζημία αυτή δεν συμψηφίζεται στην περίπτωση της διάσπασης Α.Ε.

σ) Καταρχή δεν επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (ποσοστό 1%) εκτός αν για τις ανάγκες του νόμου αυτού απαιτηθεί αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου. Εντούτοις όμως οφείλεται τέτοιος φόρος σε περίπτωση διάσπασης Α.Ε. επειδή δεν είναι δυνατό να εφαρμοστούν αναλογικά και στη διάσπαση, τα όσα ισχύουν για τη μετατροπή ή τη συγχώνευση σχετικά με το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου, αφού η πράξη της διάσπασης δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των αναφερόμενων στο άρθρο 18 του Ν.1676/86. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν.2954/2001, αλλά και την υπαριθμό 10122873/814/πολ.1056/11/2/2002 εγκύκλιος υπουργείου οικονομικών, φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση που συντελείται συγκέντρωση κεφαλαίων, δηλαδή εφόσον γίνεται εισφορά περιουσιακού στοιχείου ή συγχωνεύεται πρόσωπο που δεν ήταν υποκείμενο στο φόρο συγκέντρωσης όπως π.χ. ατομική επιχείρηση, ή με πρόσωπο υποκείμενο στο φόρο αυτό ή όταν προκύπτει διαφορά κεφαλαίου με κάθε είδους νέα εισφορά.

Ως νέα εισφορά θεωρείται και η προκύπτουσα διαφορά κεφαλαίου για την απορροφούσα τον κλάδο εταιρεία σε περίπτωση απόσχισης κλάδου Α.Ε.

τ) Οι διατάξεις του νόμου αυτού για του μετασχηματισμούς δεν έχουν ορισμένη διάρκεια, δηλαδή ισχύουν αόριστα, εκτός αν καταργηθούν με νεότερο νόμο αντιμετώπισης της περίπτωσης κατά την οποία, η απορροφούσα Α.Ε. κατέχει μέρος των μετοχών ή και το 100% αυτών της απορροφούμενης και η εμφανιζόμενη συμμετοχή στα λογιστικά βιβλία της, είναι μεγαλύτερη από το αναλογούν μέρος ή ανάλογα από το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούμενης.

Καταρχήν το υπερβάλλον ποσό της συμμετοχής της, (δηλαδή αυτό που απομένει μετά την απόσβεση μέρους ή όλου του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούμενης με την αξία συμμετοχής), δεν έχει δυνατότητα η απορροφούσα να το εκπέσει φορολογικά από τα ακαθάριστα έσοδα της. Αν όμως η απορροφούσα Α.Ε. έχει σχηματίσει ειδικό αποθεματικό (Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεογράφων) που προήλθε από τη δωρεά λήψη μετοχών λόγω αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων, εταιρειών στις οποίες συμμετέχει της παρέχεται η ευχέρεια το υπερβάλλον ποσό της συμμετοχής της, να το συμψηφίσει με το αποθεματικό αυτό.

Στην περίπτωση όμως που δεν υπάρχει τέτοιο αποθεματικό γεννιέται το ερώτημα ποιος θα είναι ο λογιστικός χειρισμός και η παραπέρα τύχη του παραπάνω ποσού.

Η απάντηση δίνεται με την υπαριθμό 249/1995 γνωμάτευση του Εθνικού Συμβουλίου Λογιστικής(Ε.Σ.Υ.Λ.) σύμφωνα με την οποία το παραπάνω ποσό αν (με βάση πάντοτε τις διατάξεις και λογιστικές αρχές) αντιπροσωπεύει υπεραξία επιχείρησης (GOODWILL), καταχωρείται στη χρέωση του λογαριασμού με Κ.Α. 16.00 ((Υπεραξία επιχείρησης)) και αποσβένεται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία Αντίθετα αν δεν αντιπροσωπεύει υπεραξία επιχείρησης καταχωρείται στη χρέωση του λογαριασμού με Κ.Α. 81.02 <<Έκτατες ζημιές>>

5.4. Κίνητρα συγχωνεύσεων σύμφωνα με τον Ν. 2992/2002

1. Σύμφωνα με τις παραγράφους 1-3 του άρθρου 9 του Ν.2992/2002 παρέχεται με ορισμένες προϋποθέσεις, το φορολογικό κίνητρο της μειωμένης φορολογίας εισοδήματος στις ανώνυμες εταιρείες, (είτε έχουν τις μετοχές τους εισαγμένες στο Χ.Α.Α. ,είτε όχι) που προέρχονται από συγχώνευση ή απορροφούν άλλες εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής. Στη συνέχεια αναφερόμαστε αναλυτικά, τόσο στις προϋποθέσεις, όσο και στον τρόπο παροχής της μειωμένης φορολογίας εισοδήματος ανάλογα με το αν η Α.Ε. είναι εισηγμένη ή όχι στο Χ.Α.Α καθότι η διάκριση αυτή προβλέπεται από το νόμο.

5.4.1. Ανώνυμες εταιρείες με μετοχές μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α.

1. Απαιτούμενες προϋποθέσεις

α) Οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να έχουν γίνει συνδεδεμένες κατά τη έννοια των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 42^ε του Ν.2190/1920 από την 1/1/1997 και μεταγενέστερα.

β) Ο μετασχηματισμός θα πρέπει να γίνει, με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 ή του Ν.2166/93 ή του Ν.2515/97(που αναφέρεται στις συγχωνεύσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων)Συνεπώς , ο νόμος αποκλείει την περίπτωση του μετασχηματισμού με βάση τις διατάξεις του Ν.2190/1920

γ) Στην περίπτωση της απορρόφησης, τα ίδια κεφάλαια κάθε μιας από τις εταιρείες που απορροφούνται, θα πρέπει να ανέρχονται τουλάχιστον στο 1/5(20%) των ίδιων κεφαλαίων της απορροφούσας, όπως αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό μετασχηματισμού ή στον ισολογισμό που επιβάλλεται για εκτίμηση από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920

δ) Ο μετασχηματισμός να έχει ολοκληρωθεί μέσα στο χρονικό διάστημα από 1.1.2002 μέχρι 31.12.2004

2. Παρεχόμενο φορολογικό κίνητρο

Εφόσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις οι Α.Ε. που προέρχονται από συγχώνευση ή απορροφούν άλλες εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής φορολογούνται με μειωμένο συντελεστή φορολογίας εισοδήματος (όπως αυτός ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος) κατά δέκα(10) ποσοστιαίες μονάδες για τα κέρδη που προκύπτουν από τον πρώτο μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού, ισολογισμό και κατά πέντε(5) ποσοστιαίες μονάδες για τα κέρδη που προκύπτουν από τον πρώτο ισολογισμό

3. Παρέκκλιση

Στην περίπτωση που οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις έχουν γίνει συνδεδεμένες κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 42^ε του Ν.2190/1920 αλλά μέχρι την 31.12.1996 και με την προϋπόθεση ότι, τηρούνται οι παραπάνω λοιπές προϋποθέσεις παρέχεται και στις Α.Ε. αυτές, το ίδιο κίνητρο της μειωμένης φορολογίας εισοδήματος, με τη διαφοροποίηση όμως ότι τα κέρδη τους που προκύπτουν τόσο από το πρώτο μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού ισολογισμό όσο και από το δεύτερο φορολογούνται με μειωμένο συντελεστή φορολογίας εισοδήματος κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες.

5.4.2. Ανώνυμες εταιρείες με μετοχές εισηγμένες στο Χ.Α.Α

1. Απαιτούμενες προϋποθέσεις:

α) Η συγχώνευση πρέπει να γίνει με απορρόφηση και όχι με σύσταση νέας εταιρείας, γιατί αλλιώς θα παύσει να υπάρχει η ιδιότητα της εισηγμένης στο Χ.Α.Α. ανώνυμης εταιρείας αφού με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης με σύσταση νέας εταιρείας αυτή δεν θα υπάρχει πλέον ως νομικό πρόσωπο.

β) Οι συγχωνεύομενες εταιρείες (απορροφούσα και απορροφούμενες) πρέπει να έχουν τη νομική μορφή της Α.Ε. και μάλιστα, η απορροφούσα να είναι υποχρεωτικά εισηγμένη στο Χ.Α.Α.(οι απορροφούμενες μπορούν να είναι μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α. ή και εισηγμένες)

γ) Αν απορροφηθεί εταιρεία με μετοχές εισηγμένες στο Χ.Α.Α. τα ίδια κεφάλαια κάθε εταιρείας που απορροφάτε πρέπει να ανέρχονται τουλάχιστον στο 1/10 (10%) των ιδίων κεφαλαίων της απορροφούσας όπως αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό μετασχηματισμού ή στον ισολογισμό που υποβάλλεται για εκτίμηση από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920

δ) Πέρα από τις παραπάνω προϋποθέσεις ισχύουν και αυτές που εφαρμόζονται για τις Α.Ε. που δεν έχουν εισηγμένες τις μετοχές τους στο Χ.Α.Α. (δηλαδή να μην έχουν γίνει συνδεδεμένες από την 1/1/1997 και μεταγενέστερα ο μετασχηματισμός να έχει ολοκληρωθεί στο χρονικό διάστημα από 1.1.2002 μέχρι 31.12.2004 και αυτός να έχει γίνει σύμφωνα με το Ν.Δ. 1297/72 ή το Ν.2166/93 ή το Ν.2515/97)

2. Παρεχόμενο φορολογικό κίνητρο

Το κίνητρο της μειωμένης φορολογίας εισοδήματος που παρέχεται για τις Α.Ε. που δεν έχουν τις μετοχές τους εισηγμένες στο Χ.Α.Α., εφαρμόζεται ακριβώς και για τις Α.Ε. που είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α.

3. Παρέκκλιση

Ισχύουν ακριβώς και για τις Α.Ε. που είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α., τα όσα αναφέρουμε για τις Α.Ε. που δεν είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α. τα όσα αναφέρουμε για τις Α.Ε. που δεν είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α. σχετικά με την περίπτωση κατά την οποία οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις έχουν γίνει συνδεδεμένες μέχρι την 31.12.1996

5.4.3. Αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις και εταιρείες

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 9 του Ν.2992/2002, οι μειώσεις των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος, που αναφέρονται στο άρθρο 9 του Ν.2992/2002 εφαρμόζονται τόσο για τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις που απορροφούν άλλες τέτοιες ή που προέρχονται από τη συγχώνευση τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.2810/2000 όσο και για τις συνεταιριστικές εταιρίες που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των

διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 32 του Ν.2810/200 εφόσον η απορροφούσα ή συνιστώμενη συνεταιριστική εταιρεία έχει τη μορφή της Α.Ε.

Πάντως για τους μετασχηματισμούς αυτούς που δεν ισχύει η προϋπόθεση ότι τα ίδια κεφάλαια των απορροφουμένων πρέπει να ανέρχονται τουλάχιστον στο 1/5 (20%) των ιδίων κεφαλαίων της απορροφούσας. Επίσης οι μετασχηματισμοί αυτοί θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέσα στο χρονικό διάστημα από 1.1.2002 μέχρι 31.12.2004

5.4.4. Συμψηφισμός ζημιάς κατά το μετασχηματισμό επιχειρήσεων με βάση το Ν.2166/93

Σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 9 του Ν.2992/2002 κατά το μετασχηματισμό επιχειρήσεων (δηλαδή οποιασδήποτε νομικής μορφής και όχι μόνο εταιρειών) που γίνονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του Ν.2166/93 ή και του άρθρου 16 του Ν.2515/97(που αναφέρεται στις συγχωνεύσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων) η μεταφερόμενη στον ισολογισμό της νέας εταιρείας ζημιά, συμψηφίζεται με τα κέρδη που υπάρχουν κατά το χρόνο του μετασχηματισμού και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τέτοια ή υπάρχουν μεν άλλα δεν επαρκούν ολόκληρη η ζημιά ή ανάλογα με το ακάλυπτο μέρος αυτής, συμψηφίζεται με τα κέρδη των επόμενων δυο (2) χρήσεων με την προϋπόθεση βέβαια ότι η ζημιά αυτή αναγνωρίζεται φορολογικά

Το φορολογικό αυτό ευεργέτημα αφορά όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής μορφής που μετατρέπονται ή συγχωνεύονται σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. Ο ισολογισμός μετασχηματισμού πρέπει να έχει συνταχθεί μετά τη δημοσίευση του Ν.2992/2002 δηλαδή μετά την 20.3.2002

Τέλος , επισημαίνουμε ότι κατεξαίρεση, δεν παρέχεται το δικαίωμα συμψηφισμού της ζημιάς που μεταφέρεται στον ισολογισμό της νέας εταιρείας στην περίπτωση της διάσπασης ανωνύμων εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 81 του Ν.2190/1920

5.5. Σχηματισμός ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού

Οι ημεδαπές (δηλαδή όχι και οι αλλοδαπές) Ε.Π.Ε. και Α.Ε. που προέρχονται από μετασχηματισμό άλλων επιχειρήσεων (οποιασδήποτε νομικής μορφής) με βάση της διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 ή του Ν.2166/93 ο οποίος ολοκληρώνεται μέχρι την 31.12.2004, δικαιούνται εφόσον υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ν.2601/98 να σχηματίζουν αδιανέμητα κέρδη των χρήσεων 2002 μέχρι και το 2005 ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων, όπως αυτό ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν.1828/89. Το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται για την πραγματοποίηση νέων παραγωγικών επενδύσεων που θα αρχίσουν μέσα στα έτη 2003 και 2006 αντίστοιχα και θα ολοκληρωθούν μέσα σε μία τριετία από το σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού. Ως παραγωγικές επενδύσεις εννοούνται οι επενδυτικές και λοιπές δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του Ν.2601/1998. Κατεξαίρεση το δικαίωμα σχηματισμού ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού δε παρέχεται στις εταιρείες διεθνούς εμπορίου και στις εμπορικές επιχειρήσεις.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Παράδειγμα με συγχώνευση με απορρόφηση Α.Ε. από άλλη Α.Ε. με το Ν.2166/93

Γενικά

Η εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» έχει ως αντικείμενο εργασιών την παραγωγή καθώς και την εμπορία χάρτινων κουτιών και είχε την έδρα της μέχρι τώρα στο Λαγκαδά περιοχή Κερασιά, όπου υπάρχει και το εργοστάσιο παραγωγής κουτιών. Υπάρχει όμως και η εταιρεία «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» με το ίδιο αντικείμενο εργασιών που βρίσκεται στη Βέροια στη διεύθυνση Βενιζέλου 13, όπου βρίσκεται και το σχετικό εργοστάσιο παραγωγής χάρτινων κουτιών.

Με ημερομηνία 3/1/2007 αποφασίζουν τα διοικητικά συμβούλια και από τις δύο Α.Ε. να συγκαλέσουν σε έκτατες γενικές συνελεύσεις τους μετόχους από τις αντίστοιχες εταιρείες τους με μοναδικό θέμα την απορρόφηση της εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» από την εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» με βάση της διατάξεις του Ν.2166/93 και να συντάξουν «σύμβαση συγχώνευσης με απορρόφηση»

Πράγματι συνήλθαν σε έκτατη γενική συνέλευση η κάθε μια από της παραπάνω δυο Α.Ε. χωριστά με ημερομηνία 30.3.07 και με μοναδικό θέμα την απορρόφηση της εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» από την εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» με βάση τους ισολογισμούς που συντάχθηκαν με 31.12.06

Στη συνέλευση αυτή εγκρίνεται από το γενικό συμβούλιο και των δυο εταιρειών η «σύμβαση συγχώνευσης με απορρόφηση» και αποφασίζετε να διενεργηθεί έλεγχος από τη Δ.Ο.Υ. ή από ορκωτό ελεγκτή ή από επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/20 για να διαπιστωθεί έτσι η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ». Μετά συντάσσεται από το συμβολαιογράφο το συμβόλαιο για τη σύμβαση της συγχώνευσης με απορρόφηση, το οποίο καταχωρείται στη συνέχεια στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών.

Μετά από όλες αυτές τις ενέργειες γίνονται οι εγγραφές της απορρόφησης τόσο στα βιβλία της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» όσο και της απορροφούσας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Δεδομένα και αποφάσεις για την απορρόφηση

Όπως προαναφέρθηκε, οι εταιρείες «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» και «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» αποφάσισαν να συγχωνευθούν με απορρόφηση της εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» από την εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» με βάση το Ν.2166/93 και με βάση τους ισολογισμούς που συνέταξαν οι δύο αυτές εταιρείες με ημερομηνία 31.12.06. Επίσης αποφασίστηκε να μεταφερθεί η έδρα της εταιρείας μετά τη συγχώνευση στη διεύθυνση στην οδό Τσιμισκή 2 στη Θεσσαλονίκη που θα λειτουργεί ως κεντρικό κατάστημα ενώ τα δύο εργοστάσια θα λειτουργούν ως υποκαταστήματα με λογιστική αυτοτέλεια.

Η διαδικασία της συγχώνευσης με απορρόφηση ολοκληρώθηκε με ημερομηνία 28.7.2007 που σημαίνει ότι την ημέρα αυτή καταχωρήθηκε το συμβόλαιο για τη σύμβαση της συγχώνευσης με απορρόφηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών.

Οι ισολογισμοί και οι απογραφές που συγχωνεύονται με απορρόφηση ,καθώς και το ισοζύγιο με 28.7.07 τόσο της εταιρίας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» που απορροφάται όσο και της απορροφούσας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»δίνονται παρακάτω:

ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.: απορροφούμενη εταιρία

ΧΑΡΜΑ Α.Ε.: απορροφούσα εταιρεία

Αν μία από της πιο πάνω εταιρίες συνέτασσε κάθε χρόνο ισολογισμό με ημερομηνία 30.6 και αποφασίζετε να γίνει συγχώνευση με απορρόφηση με ημερομηνία 30.6 τότε θα πρέπει και η άλλη εταιρία (απορροφούσα και απορροφούμενη να συντάξει και αυτή ισολογισμό με την ίδια ημερομηνία

Ισολογισμοί της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε» όσο και της απορροφούσας εταιρίας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Με 31.12.06

Ενεργητικό	Αναλυτική Στήλη	Συγκεντρωτική στήλη
Πάγιο		
11 Κτίρια εγκαταστάσεις –κτιρίων τεχνικά έργα		4.800
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής	11.0000	
11.99.00.000 Αποσβεσμένα κτίρια	-6.200	
12 Μηχανήματα		140.000
12.00.00.000 Μηχανήματα απογραφής	667.000	
12.99.000 Αποσβεσμένα μηχανήματα	-527.000	
14Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		10.000
14.00.00.000 Έπιπλα απογραφής	60.000	
14.99.00.000 Αποσβεσμένα έπιπλα	-50.000	
18 Συμμετοχές		1.000
18.11.00.000 Εγγύηση Δ.Ε.Η	1.000	
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα		
20 Εμπορεύματα		80.0000
20.00.00.000 Αποθέματα απογραφής	80.000	
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		150.000
21.00.00.000 Αποθέματα απογραφής	150.000	
Διαθέσιμα		
38 Χρηματικά διαθέσιμα		50.0000
38.00.00000 Ταμείο επιχείρησης	50.0000	
Σύνολο Ενεργητικο		435.000

Παθητικό	Αναλυτική Στήλη	Συγκεντρωτική στήλη
Ίδια κεφάλαια		102.714,50
40 Κεφάλαιο		
40.00.00.000 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	102.714,50	
41 Αποθεματικά		141.500,46
41.02.00.000 Τακτικό αποθεματικό	32.000	
Αφορολόγητο αποθεματικό Ν.2601/98	109.500,46	
42 Αποτελέσματα εις νέο		-14.973,79
42.02.00.000 Ζημίες εις νέο φορολογικά αναγνωρίσιμες	-14.973,79	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (καθαρή θέση)		229.241,17
44 Προβλέψεις		12.430,38
44.11.00.000 Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες	12.430,38	
50 Προμηθευτές		130.000
50.00.00.000 Α.Ζέρβας	130.000	
54 Υποχρεώσεις από φόρους –τέλη		64.128,45
54.08.00.000 Λογ.εκαθ.φόρων	64.128,45	
Σύνολο Παθητικού		435.800

Ζημίες φορολογικά αναγνωρίσιμες της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.

Επειδή και η απορροφούσα εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» παρουσιάζει ζημίες για το λόγο αυτό οι παραπάνω φορολογικά αναγνωρίσιμες ζημίες 14.973,79 της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» μπορούν να συμψηφιστούν με κέρδη φόρου που τυχόν θα παρουσιάζει στους ισολογισμούς που θα συντάξει στις επόμενες δύο χρήσεις με 31/12/2007 και με 31/12/2008 η απορροφούσα εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Β) Ισολογισμός –απογραφή της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Ενεργητικό	Αναλυτική στήλη	Συγκεντρωτική στήλη
Πάγιο		
10 Εδαφικές εκτάσεις		30.000
10.00.00.000 Οικόπεδο περιοχής απογραφής	30.000	
11 Κτίρια		605.077,72
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής	705.077,72	
11.99.00.000 Αποσβεσμένα κτίρια	-100.000	
12 Μηχανήματα		80.000
12.00.00.000 Μηχανήματα απογραφής	100.000	
12.99.00.000 Μηχανήματα	-20.000	
13 Μεταφορικά μέσα		50.000
13.00.00.000 Φορτηγά απογραφής	80.000	
13.99.00.000 Αποσβεσμένα φορτηγά	-30.000	

Κυκλοφορούν Ενεργητικό	Αναλυτική στήλη	Συγκεντρωτική στήλη
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		120.000
21.00.00.000 Αποθέματα απογραφής	120.000	
Απαιτήσεις – διαθέσιμα		
30 Πελάτες		5.000
30.00.00.000 Α. Στεργίου	5.000	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		40.000
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	40.000	
Σύνολο ενεργητικού		937.077,72

Παθητικό	Αναλυτική στήλη	Συγκεντρωτική στήλη
Ίδια κεφάλαια		
40 Κεφάλαιο		939.200
40.00.00.000 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	939.200	
42 Αποτέλεσμα εις νέο		-194.922,28
Υπόλοιπο ζημιών εις νέο	- 194.922.28	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων(καθαρή θέση)		744.277,72
Υποχρεώσεις		
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
50 Προμηθευτές		186.800
Κ.Ζαγρής	186.800	
Σύνολο Παθητικού		931.077,72

Ισοζύγια με 28/7/2007 της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» και της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

α) Οι εργασίες μέχρι να ολοκληρωθεί η απορρόφηση της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» από την εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» διήρκησαν μέχρι 28/7/2007 που καταχωρείται η σύμβαση της συγχώνευσης με απορρόφηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών.

Μέχρι τις 28/7/2007 τα λογιστικά γεγονότα της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» καταχωρούνται κανονικά στα βιβλία της και έστω ότι το ισοζύγιο με 28/7/2007 για όλες τις κινήσεις (χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα δεδομένα της απογραφής 31/12/2006, άλλα μόνο οι μετέπειτα λογιστικές κινήσεις από 1/1/2007 -28/7/2007 έχει ως εξής:

Ισοζύγιο της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» με 28/7/2007

Λογαριασμοί	Χρεωστικό υπόλοιπο	Πιστωτικό υπόλοιπο
12 Μηχανήματα		
12.00.00.019 Αγορές μηχανημάτων με 19%	100.000	
20 Εμπορεύματα		
20.01.00.019 Αγορές εσωτερικού με 19%	300.000	
24.00.00.019 Α&Β ύλες –υλικά συσκευασίας		
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	280.180	
62 Παροχές τρίτων		
62.00.00.000 Ηλεκτρικό ρεύμα χωρίς φ.π.α.	20.000	
64 Διάφορα έξοδα		
64.07.00.001 Έντυπα υποκείμενα στο φ.π.α	10.000	
70 Πωλήσεις εμπορευμάτων		
71.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικές		600.000
71 Πωλήσεις προϊόντων		
71.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικές		270.180
Σύνολα	870.180	870.180

β) Τα ισοζύγια της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» πριν από την απορρόφηση και χωρίς την απογραφή με 31/12/2006 έχει ως εξής:

Ισοζύγιο της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» με 28/7/2007 (δεν συμπεριλαμβάνεται τα ποσά της απογραφής 31/12/2006)

Λογαριασμοί	Χρεωστικό Υπόλοιπο	Πιστωτικό υπόλοιπο
13 Μεταφορικά μέσα		
13.02.00.019 Αγορές φορτηγών με 19%	50.000	
24 Α&Β ύλες –υλικά συσκευασίας		
24.00.00.019 Αγορές εσωτερικού	100.000	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	10.000	
64 Διάφορα έξοδα		
64.08.00.001 Καύσιμα υποκείμενα στο φ.π.α.	2.000	
71 Πωλήσεις προϊόντων		
71.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικής με 19%		162.000
Σύνολο	162.000	162.000

Ζητείται : Με βάση τα παραπάνω δεδομένα να γίνουν όλες οι λογιστικές ενέργειες που απαιτούνται για να ολοκληρωθεί η συγχώνευση με απορρόφηση που αποφασίστηκε να γίνει.

Λύση –Ενέργειες

Α) Προσδιορισμός της καθαρής θέσης απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Στη σύμβαση της συγχώνευσης με απορρόφηση ή αλλιώς στη συμβολαιογραφική πράξη της συγχώνευσης με απορρόφηση , προσδιορίζεται με αναλυτικό τρόπο και η καθαρή θέση της κάθε μια από τις δύο παραπάνω Α.Ε. , για να διαπιστωθούν έτσι οι μετοχές που θα πάρουν οι μέτοχοι από την κάθε μια Α.Ε. μετά την απορρόφηση. Η καθαρή θέση λοιπόν προσδιορίζεται με βάση τους ισολογισμούς της 31/12/2006 ως εξής:

Καθαρή θέση της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» πριν από τη συγχώνευση με απορρόφηση ανέρχεται στο ποσό 939.200 και διαιρείται σε 32.000 κοινές ονομαστικές μετοχές με ονομαστική αξία 29,35 ευρώ η κάθε μια .Από τον ισολογισμό της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ»που είδαμε παραπάνω προκύπτει ότι η καθαρή θέση είναι 744.277,27

Μετοχικό κεφάλαιο: $32.000 \cdot 29,35 = 939.200$ ευρώ

Σύνολο ιδίων Μετοχικό κεφάλαιο-αποτελέσματα εις νέο
Κεφαλαίων (καθαρή θέση): $932.200 - 194.922,28 = 744.277,72$

Β) Καθαρή θέση της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.»

Το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» πριν από την απορρόφηση της ανέρχεται στο ποσό 102.714,50ευρώ και διαιρείται σε 3.500 κοινές ονομαστικές μετοχές με ονομαστική αξία 29,347 ευρώ η κάθε μια.

Από τον ισολογισμό που συναντήσαμε πιο πάνω προκύπτει ότι η καθαρή θέση της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.»ανέρχεται στο ποσό 229.241,17 ευρώ

Μετοχικό κεφάλαιο: Κοινές ονομαστικές μετοχές * ονομαστική αξία
 $3.500 \cdot 29,347 = 102.714,50$ ευρώ

Σύνολο
Ιδίων κεφαλαίων (καθαρή θέση) Μετοχικό κεφάλαιο+ αποθεματικά –αποτελέσματα εις νέο: $102714,50+141.500,46-14973,79=229.241,17$

Β) Κατανομή των νέων μετοχών στους μέτοχους μετά την απορρόφηση.

1) Νέες μετοχές μετά την απορρόφηση –αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Όπως αναφέρεται και πιο πάνω τα διοικητική συμβούλια των δύο Α.Ε. αποφάσισαν και στη συνέχεια η γενικές συνελεύσεις ενέκριναν την απορρόφηση της εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» από την εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.». Η απόφαση αυτή γράφτηκε στο σχέδιο σύμβασης της συγχώνευσης με απορρόφηση (άρθρο 69Κ.Ν.2190/20), στο οποίο εκτός των άλλων αναγράφονται τα εξής.

Οι μετοχές μετά την απορρόφηση, της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» θα είναι 52.100 (κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 20 ευρώ η κάθε μια. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφο 2 του Ν.2166/93, στο μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» θα πρέπει να αυξηθεί κατά το ποσό 102.714,40 ευρώ που είναι το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» Ό,τι ποσό χρειάζεται για να στρογγυλοποιηθεί η ονομαστική αξία των νέων μετοχών που θα εκδοθούν από την απορροφούσα εταιρεία λόγω της συγχώνευσης και θα παραδοθούν στους μετόχους των δύο συγχωνευμένων εταιρειών σε αντικατάσταση των παλαιών τους μετοχών, με βάση τη σχέση ανταλλαγής που προσδιορίζεται παρακάτω, αποφασίζεται να γίνει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή σε μετρητά από μετόχους της απορροφούμενης εταιρείας κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο.

Έτσι το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσας Α.Ε. , μετά την απορρόφηση της άλλης Α.Ε. θα πρέπει να αυξηθεί κατά 102.800 ευρώ, και να φτάσει το ποσό 1.042.000 ευρώ διαιρούμενο σε 52.100 κοινές ονομαστικής αξίας 20 ευρώ η κάθε μια.

Μετοχικό κεφάλαιο: Ονομαστικές μετοχές *τιμή ονομαστικής μετοχής

$$52.100 * 20 = 1.042.000 \text{ ευρώ}$$

Το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» πριν την απορρόφηση ήταν 939.200 οπότε η αύξηση είναι 102.800 (1.042.000 - 939.200) ευρώ

Το κεφάλαιο όμως της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» είναι 102.714,50 οπότε (102.800 - 102.714,50) = 85,50 η διαφορά της αύξησης που θα καταβληθεί από τους μετόχους της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.»

Ι Κατανομή των νέων μετοχών στους μετόχους των δύο Α.Ε.

Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, οι νέες μετοχές που θα διανεμηθούν στους μετόχους των δύο Α.Ε. μετά την ολοκλήρωση της απορρόφησης είναι συνολικά 52.100 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 20 ευρώ η κάθε μια

Συνολικό κεφάλαιο : Κοινές μετοχές * ονομαστική αξία

$$52.100 * 20 = 1.042.000 \text{ ευρώ}$$

Οι μετοχές αυτές θα μοιραστούν στους μετόχους με βάση τη σχέση συμμετοχής της καθαρής θέσης μιας από τις δύο Α.Ε. που συμμετέχουν στη συγχώνευση με απορρόφηση, ως εξής:

Καθαρή θέση απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» 744.277,27 76,45%

Καθαρή θέση απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» 229.241,17 23,55%

Συνολική καθαρή θέση 973.518,89 100,00%

Το ποσοστό το βρίσκουμε ως εξής: $744.277,27 / 973.518,89 = 76,45\%$

$$229.241,17 / 973.518,89 = 23,55\%$$

Έτσι, οι νέες μετοχές μοιράζονται στους μετόχους των δύο Α.Ε. ως εξής :

Μέτοχοι «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» $52.100 * 76,45\% = 39.830$ νέες μετοχές

Μέτοχοι «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» $52.100 * 23,55\% = 12.270$ νέες μετοχές

Σύνολο 52.100 νέες μετοχές

Ανταλλαγή-αντικατάσταση των παλιών μετοχών με τις νέες μετοχές

Οι μέτοχοι και από τις δύο Α.Ε. μετά την ολοκλήρωση της απορρόφησης και την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, είναι υποχρεωμένοι να προσκομίσουν στην εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» τις παλιές τους μετοχές και να πάρουν τις αντίστοιχες νέες μετοχές που τους αναλογούν μετά την απορρόφηση. Το πόσες λοιπόν νέες μετοχές πρέπει να πάρει ο καθένας από τους μετόχους σε αντικατάσταση των παλιών μετοχών που είχαν, προκύπτει από τους παρακάτω υπολογισμούς ως εξής

Μέτοχοι της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Νέες μετοχές 38.380/Παλιές μετοχές 32.000 =1,2446875 αναλογία δηλαδή οι μέτοχοι της απορροφούσας εταιρείας 'ΧΑΡΜΑ Α.Ε. θα ανταλλάξουν τις παλιές μετοχές που είναι 32.000 με 39.830 νέες μετοχές οπότε για κάθε παλιά μετοχή θα παίρνουν από 1,2446875 νέες μετοχές. Οι μέτοχοι της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» είναι συνολικά 3, από τους οποίους ο Α.Γαβριάς κατέχει 10.000 μετοχές ο Β.Ζαντάς 15.000 μετοχές και ο Γ.Λιανός τις υπόλοιπες 7.000 μετοχές.

Β) Μέτοχοι της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.»

Νέες μετοχές 12.270/Παλιές μετοχές 3.500 =3,5057 αναλογία δηλαδή οι μέτοχοι της απορροφούμενης εταιρείας ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε. θα ανταλλάξουν τις 3.500 παλιές μετοχές που έχουν με 12.270 νέες μετοχές οπότε για κάθε παλιά μετοχή θα παίρνουν 3,5057 νέες μετοχές. Οι μέτοχοι της εταιρείας ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε. πριν από την απορρόφηση τους ήταν 2 από τους οποίους ο Κ.Μάνθος κατείχε 2.000 μετοχές και ο Λ.Ξανθός τις υπόλοιπες 1.500 μετοχές

Γ) Κατανομή των νέων μετοχών (μετά την απορρόφηση) στους μετόχους της

Η απορροφούσα λοιπόν εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.», αφού προβεί πρώτα σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό 102.800 ευρώ στη συνέχεια θα παραδώσει στους μετόχους των δύο συγχωνευόμενων εταιρειών τις νέες μετοχές που θα εκδόσει, με βάση την πιο πάνω αναλογία που έχουν οι παλιές με τις νέες μετοχές (1,2446875 για την απορροφούσα εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» ΚΑΙ 3,5057 για την απορροφούμενη εταιρεία ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.) παραλαμβάνοντας ταυτόχρονα τις παλιές του μετοχές για ακύρωση.

Έτσι, η απορροφούσα εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» μετά και από την ολοκλήρωση της απορρόφησης της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.», έχει πλέον 5 μετόχους και οι νέες μετοχές κατανέμονται ως εξής:

Πίνακας Α: Κατανομή των μετοχών μετά την απορρόφηση

Μέτοχοι	Παλιές μετοχές	Αναλογία Στις νέες μετοχές	Νέες μετοχές	Μέτοχοι ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.	Παλιές μετοχές	Αναλογία Στις νέες Μετοχές	Νέες μετοχές
Α.Γαβριάς	10.000	1,2446875	12.447 (1)	Κ.Μάνθος	2.000	3,5057	7.011
Β.Ζαντάς	15.000	1,2446875	18.670	Λ.Ξανθός	1.500	3,5057	5.259
Γ.Λιανός	7.000	1,2446875	8.713				
Σύνολο	32.000		39.830(2)		3.500		12.270

10.000 μετοχές*1,2446875 =12.447 μετοχές

15.000μετοχές*1,2446875 =18.670 μετοχές

7.000* 1,2446875 = 8.713 μετοχές

Η αύξηση σε μετρητά του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» που είναι 85,50 ευρώ , με βάση τον παρακάτω πίνακα Β κατανέμεται στους μετόχους της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε» που θα την εισφέρουν, ως εξής:

Μέτοχοι	Παλιές Μετοχές	Ονομαστική αξία	Παλιό κεφάλαιο	Νέες μετοχές	Διαφορά Αύξηση μετοχ.κεφ	Συνολική Αύξηση του μετ.κεφ
Κ.Μάνθος	2.000	29,347	59.694(1)	7.011	48,85(2)	58.742,85(3)
Λ.Ξανθός	1.500	29,347	44.020,50	5.259	36,54	44.057,15
Σύνολο	3.500		102.714,50	12.270	85,50	102.800

Παλιό κεφάλαιο: Παλιές μετοχές*Ονομαστική μετοχή

$$2.000*29,347=58.694 \text{ ευρώ}$$

Διαφορά αύξηση μετοχικού κεφαλαίου: Νέες μετοχές /σύνολο νέων μετοχών*σύνολο διαφοράς αύξησης μετοχικό κεφάλαιο

$$7.011/12.270*85,50 =48,85 \text{ ευρώ}$$

Συνολική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου= Παλιό κεφάλαιο +διαφορά αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου
58.694+48,85= 58.742,85

Γ)Λογιστικές εγγραφές στα βιβλία απορρόφησης.

Λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» (που αφορούν την απορρόφηση της εταιρείας «ΑΣΤΗΡ Α.Ε.»

Η απορρόφηση της εταιρείας ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε. από την εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» αποφασίστηκε να γίνει με βάση τους ισολογισμούς που έχουν συντάξει οι επιχειρήσεις αυτές με ημερομηνία 31.12.06

Η όλη διαδικασία της απορρόφησης αυτής ολοκληρώθηκε με ημερομηνία 28.7.2007 (βλέπε ισοζύγιο εταιρείας ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε. με ημερομηνία 28/7/2007)

Οι λογιστικές εγγραφές που πρέπει να γίνουν με 28/7/2007 στην απορροφούμενη εταιρεία «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» και μετά να λυθεί η εταιρεία αυτή χωρίς να ακολουθήσει η εκκαθάριση, έχουν ως εξής:

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» με 31/12/2006(όπως είδαμε στον παραπάνω ισολογισμό της εταιρείας ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε. με ημερομηνία 31/12/2006) είναι 102.714,50 και με βάση το πίνακα Β(όπως βλέπουμε στον προηγούμενο πίνακα) κατανέμεται ανάλογα στους μετόχους της. Με βάση λοιπόν τα δεδομένα του πίνακα αυτού γίνεται η παρακάτω λογιστική εγγραφή:

28/7/2007 Ημερολόγιο διαφόρων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
40 Κεφάλαιο	102.714,50	
40.00.00.000 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		
53 Πιστωτές διάφοροι		
53.98.00.000 Κ.Μάνθος		58.694
53.98.00.000 Λ.Ξάνθος		44.020,50
Μεταφορά του μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχου		

Σημείωση: Η πιο πάνω έγγραφη δεν είναι υποχρεωτικό να γίνει σε ανάλυση κατά μέτοχο χωριστά, όταν οι μέτοχοι είναι σε πολύ μεγάλο αριθμό, διότι αυτοί αναφέρονται στο βιβλίο μετόχων, οπότε οι πληροφορίες είναι δεδομένες. Όταν όμως οι μετοχές είναι ονομαστικές και μικρός αριθμός των μετόχων, τότε καλόν είναι να γίνεται η παρακάτω εγγραφή.

Με το ποσό της συνολικής αύξησης του Μ.Κ. της απορροφούσας εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» που είναι 102.800 ευρώ γίνεται η εξής εγγραφή

Ημερολόγιο διαφόρων πράξεων 28/7/2007	Χρέωση	Πίστωση
18 Συμμετοχές		
Μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο	102.800	
53.98.00.002 ΧΑΡΜΑ Α.Ε. (από απορρόφηση)		102.800

Συνολικό ποσό αύξησης του Μετοχικού κεφαλαίου του ΧΑΡΜΑ Α.Ε.

3) Από την πρώτη εγγραφή, οι επί μέρους λογαριασμοί του 53 χρεώνονται για να εξισωθούν και πιστώνεται με το συνολικό τους ποσό λογαριασμός 18.00.01 ως εξής:

Ημερολόγιο 28/7/2007 διάφορων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
53 Πιστωτές Διάφοροι		
53.98.00.000 Κ. Μάνθος	58.694	
53.98.00.000 Λ. Μάνθος	44.020,50	
18 Συμμετοχές		
18.00.01.000 Μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο		102.714,50
Μεταφορά λογαριασμών		

4) Ο λογαριασμός 18.00.01.000 πιστώνεται με το υπόλοιπο του που είναι **85,50 ευρώ** (102.800-102.714,50 =85,50) για να εξισωθεί και χρεώνεται με το ίδιο ποσό ο λογαριασμός 53.98.00.002 ως εξής

Ημερολόγιο 28/7/2007 διαφόρων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
53 Πιστωτές Διάφοροι		
53.98.00.002 ΧΑΡΜΑ Α.Ε.(από απορρόφηση)	85,50	
18 Συμμετοχές		
18.00.01.000 Μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο		85,50

5) Τα ποσά που απεικονίζονται στο ενεργητικό της απογραφής με 31/12/06 της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» πιστώνονται για να εξισωθούν και χρεώνεται με το συνολικό τους ποσό ο λογαριασμός 89.01.00.000 ως εξής

Ημερολόγιο 28/7/07 Διάφορων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
89 Ισολογισμός		
89.01.00.000 ΧΑΡΜΑ Α.Ε.(από απορρόφηση)	1.033.973,79	
110 Κτίρια		
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής		11.000
12 Μηχανήματα		
12 Μηχανήματα απογραφής		667.000
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
14.00.00.000 Έπιπλα απογραφής		60.000
18 Συμμετοχές		

18.11.00.000 Εγγύηση Δ.Ε.Η		1.000
20 Εμπορεύματα		
20.00.00.000 Αποθέματα απογραφής		80.000
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		
21.00.00.000 Αποθέματα απογραφής		80.000
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης		150.000
42 Αποτελέσματα εις νέο		
42.02.00.000 Ζημιές εις νέο		14.973,79
Μεταφορά του ενεργητικού στην εταιρεία ΧΑΡΜΑ Α.Ε.		

6) Χρεώνονται οι υπόλοιποι λογαριασμοί από τα ίδια κεφάλαια (εκτός από το λογαριασμό 40 Κεφάλαιο)που απεικονίζονται στην απογραφή της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε. με 31/12/06 οι υποχρεώσεις σε τρίτους και τα αποσβεσμένα πάγια στοιχεία απεικονίζονται επίσης στην ίδια απογραφή καθώς και ο λογαριασμός 53.98.00.002 με πιστωτικό του υπολοίπου είναι 102.714,50 ευρώ (102.800-85,50 =102.7814,50) για να εξισωθούν και **πιστώνεται** με το συνολικό τους ποσό ο λογαριασμός 89.01.00.000 ως εξής:

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διάφορων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
41 Αποθεματικά		
41.02.00.000 Τακτικό Αποθεματικό	32.000	
41.08.00.000 Αφορολόγητο αποθεματικό Ν.2601/98	109.500,46	
44 Προβλέψεις		
44.11.00.000 Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες	12.430,38	
50 Προμηθευτές		
50.00.00.000 Α.Ζέρβας	130.000	
54 Υποχρεώσεις από φόρους τέλη		
54.08.00.000 Λογαριασμοί εκκαθάρισης φόρων	64.128,45	
11 Κτίρια		
11.99.00.000 Αποσβεσμένα κτίρια	6.200	
12 Μηχανήματα		
12.99.00.000 Αποσβεσμένα μηχανήματα	527.000	
14 Έπιπλα & Λοιπός εξοπλισμός		
14.99.00.000 Αποσβεσμένα έπιπλα	50.000	
53 Πιστωτές διάφοροι		
53.98.00.002 ΧΑΡΜΑ Α.Ε. από απορρόφηση	102.714,50	
89 Ισολογισμός		
89.01.00.000 ΧΑΡΜΑ Α.Ε.(από απορρόφηση)		1.033.973,79
Μεταφορά του παθητικού στην εταιρεία ΧΑΡΜΑ Α.Ε.		

Οι λογιστικές ενέργειες από 1/1/2007 -28/7/2007 που αφορούν την εταιρεία «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» όπως ήταν φυσικό καταχωρήθηκαν στα λογιστικά βιβλία της ίδιας αυτής εταιρείας .Οι εγγραφές αυτές όμως αφορούν την απορροφούσα εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» Για το λόγο αυτό , τώρα που ολοκληρώθηκε η απορρόφηση γίνονται οι παρακάτω δύο λογιστικές εγγραφές μεταφοράς(με βάση το ισοζύγιο που είδαμε παραπάνω) Δηλαδή , όσοι λογαριασμοί από το ισοζύγιο έχουν χρεωστικό υπόλοιπο πιστώνονται για να εξισωθούν με χρέωση του λογαριασμού (89.01.00.000)και όσοι λογαριασμοί έχουν πιστωτικό υπόλοιπο χρεώνονται για να εξισωθούν με πίστωση του λογαριασμού 89.01.00.000 ως εξής:

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διάφορων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
89 Ισολογισμός		
89.01.00.000 «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» (από απορρόφηση)	870.180	
12 Μηχανήματα		
12.00.00.019 Αγορές εσωτερικού 19%		100.000
20 Εμπορεύματα		
20.01.00.019 Αγορές εσωτερικού 19%		300.000
24 Α&Β ύλες-υλικά συσκευασίας		
24.00.00.019		160.000
38 Χρηματικά Διαθέσιμα		280.180
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης		
62 Παροχές τρίτων		
62.00.00.000 Ηλεκτρικό ρεύμα χωρίς Φ.Π.Α.		20.000
64 Διάφορα έξοδα		
Έντυπα υποκείμενα στο Φ.Π.Α		10.000

Μεταφορά για κλείσιμο των βιβλίων της ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.

28/7	Χρέωση	Πίστωση
70 Πωλήσεις εμπορευμάτων		
70.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικής 19%	600.000	
71 Πωλήσεις προϊόντων		
71.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικής 19%	270.180	
89 Ισολογισμός		
89.01.00.000 ΧΑΡΜΑ Α.Ε.		870.180
Μεταφορά για κλείσιμο βιβλίων της εταιρείας ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.		

Σημείωση: Αν στο ισοζύγιο της 28/7/2007 συμπεριλαμβανόταν και τα ποσά από την απογραφή με 31/12/2006 χωρίς αυτά να μπορούν να ξεχωρίσουν, τότε θα γινόταν οι δύο παραπάνω λογιστικές εγγραφές με όλα τα ποσά που αναγράφονται στο ισοζύγιο και στη συνέχεια, με τα ποσά της απογραφής της 31/12/2006 θα γινόταν και μια άλλη επιπλέον ακυρωτική εγγραφή, δηλαδή θα χρεωνόταν τα ποσά που απεικονίζονται στο παθητικό και θα πιστωνόταν τα ποσά που εμφανίζονται στο ενεργητικό της απογραφής και έτσι θα τακτοποιόταν και λογιστικά η λογιστική αυτή εκκρεμότητα.

Τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από 1/1/2007 και μετά αφορούν αποκλειστικά την απορροφούμενη εταιρεία «ΑΣΤΗΡ Α.Ε.»

Υποχρεώσεις Φ.Π.Α.

Η Σύμβαση της συγχώνευσης με απορρόφηση καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με ημερομηνία 28/7/2007. Κατά συνέπεια, οι περιοδικές δηλώσεις του Φ.Π.Α μέχρι 30/6/2007 υποβάλλονταν κανονικά στο όνομα της απορροφούμενης εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» ενώ η περιοδική δήλωση του μήνα Ιουλίου του έτους 2007 καθώς και οι επόμενες περιοδικές δηλώσεις υποβάλλονται αποκλειστικά και μόνο από την απορροφούσα εταιρεία «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.»

Λογιστικές ενέργειες που αφορούν την απορροφούσα εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Γενικά η «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» απορρόφησε την εταιρεία «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» με βάση τα δεδομένα της απογραφής με 31/12/2006. Η διαδικασία όμως της απορρόφησης ολοκληρώθηκε με ημερομηνία 28/7/2007 που η σύμβαση της συγχώνευσης με απορρόφηση καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών.

Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» αποφάσισε να λειτουργήσει η εταιρεία τους στο εξής με το παρακάτω λογιστικό τρόπο :

α) Να εγκατασταθεί η έδρα της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» στη διεύθυνση Τσιμισκή 2 Θεσσαλονίκη που θα λειτουργεί ως κεντρικό κατάστημα

β) Τα εργοστάσια που βρίσκονται το ένα στην Κερασιά της περιοχής Λαγκαδά και το άλλο στην πόλη της Βέροιας διεύθυνση Βενιζέλου 10, θα λειτουργούν στο εξής ως υποκαταστήματα με **λογιστική αυτοτελή οργάνωση.**

Η εταιρεία «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» που γίνεται στο εξής «υποκατάστημα Βέροιας» θεωρεί βιβλία και στοιχεία με ημερομηνία (π.χ. 12/8/2007) που ολοκληρώθηκε η όλη διαδικασία για τη δήλωση μεταβολών κ.λ.π.. Από 29/7/2007-12/8/2007 θα εκδίδονται τα στοιχεία του υποκαταστήματος στο όνομα της εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» αλλά θα καταχωρούνται όμως απευθείας στα βιβλία του **υποκαταστήματος της Βέροιας** της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Πριν όμως από οποιαδήποτε άλλη εγγραφή με ημερομηνία 29/7/2007 στα βιβλία της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» θα πρέπει πρώτα να γίνουν οι λογιστικές εγγραφές της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της, και στη συνέχεια οι εγγραφές μεταφοράς της απογραφής της εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» και μετά της μεταφοράς των λογιστικών δεδομένων της ίδιας εταιρείας από 1/1/2007-28/7/2007 (μέσω του ισοζυγίου που συντάξαμε παραπάνω) στα **βιβλία του Κεντρικού** της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» και μετά ακολουθούν στα ίδια βιβλία του κεντρικού οι εγγραφές για τα έξοδα αύξησης του κεφαλαίου της και γενικά της απορρόφησης.

Στη συνέχεια από τα βιβλία του Κεντρικού καταστήματος μεταφέρονται στα δύο υποκαταστήματα (Βέροιας και Λαγκαδά) με λογιστικές εγγραφές τα περιουσιακά στοιχεία, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις που ανήκουν στα αντίστοιχα υποκαταστήματα. Φυσικά στο καθένα από τα υποκαταστήματα αυτά γίνονται ακριβώς αντίθετες εγγραφές λογιστικές από εκείνες του κεντρικού καταστήματος, για τα περιουσιακά στοιχεία, τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις που μεταφέρθηκαν από το κεντρικό κατάστημα, αντίστοιχα.

Οι εγγραφές ακολουθούν την εξής σειρά:

1) Οι εγγραφές για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου

Οι εγγραφές ,που αφορούν την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και προέρχονται από την απορρόφηση της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» έχουν ως εξής

28/7/2007 Γεγονός

Η εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε» θεώρησε τα βιβλία και στοιχεία της με ημερομηνία 12/8/2007, τόσο για το Κεντρικό κατάστημα, όσο και για τα δύο υποκαταστήματα της. Παρόλο που θεώρησε τα βιβλία της με ημερομηνία 12/8/2007, εντούτοις οι εγγραφές για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου γίνονται με ημερομηνία 28/7/2007, διότι τότε η σύμβαση της απορρόφηση καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών και ολοκληρώθηκε έτσι η απορρόφηση της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» από την εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Ενέργειες

α) Στο ημερολόγιο διάφορων πράξεων της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.», με ημερομηνία 28/7/2007 και με τα ποσά της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου , που απεικονίζονται (στο πίνακα κατανομή της διαφοράς σε μετρητά λόγω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που είδαμε παραπάνω) γίνονται οι λογιστικές εγγραφές της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ως εξής

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διαφορά πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
33 Χρεώστες διάφοροι		
33.03.00.000 Κ. Μάνθος	58.742,85	
33.03.00.001 Α. Ξάνθος	44.057,15	
40 Κεφάλαιο		
40.02.00.000 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		102.800
Εγγραφή κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου		
33 Χρεώστες διάφοροι		
33.04.00.000 Κ Μάνθος		58.742,85
33.04.01.000 Α. Ξάνθος		44.057,15
Ποσά που εισφέρονται αμέσως με την κάλυψη του μετοχικού κεφαλα		

β) Γίνονται δύο αντίθετες λογιστικές εγγραφές από εκείνες που έγιναν πιο πάνω. Δηλαδή χρεώνεται το ενεργητικό της απογραφής από την απορροφούμενη εταιρεία «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» με πίστωση του λογαριασμού 89.00.00.000 και πιστώνεται το παθητικό της ίδιας απογραφής, με τη διαφορά μόνο ότι αντί να πιστωθεί ο λογαριασμός 40 «Κεφάλαιο» ή ο λογαριασμός 53 «Πιστωτές διάφοροι» στον οποίο μεταφέρθηκε στη συνέχεια ο λογαριασμός 40, πιστώνεται ο λογαριασμός 33.04 με χρέωση του ίδιου λογαριασμού 89.00.000 ως εξής:

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διάφορων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
11 Κτίρια		
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής	11.000	
12 Μηχανήματα		
12.00.00.000 Μηχανήματα απογραφής	667.000	
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
14.00.00.000 Έπιπλα απογραφής	60.000	
18 Συμμετοχές		
18.11.00.000 Εγγύηση Δ.Ε.Η	1.000	

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διαφόρων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
20 Εμπορεύματα		
20.00.00.000 Αποθέματα απογραφής	80.000	
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		
21 Αποθέματα απογραφής	150.000	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	50.000	
42 Αποτελέσματα εις νέο		
42.02.00.000 Ζημίες εις νέο	14.973,79	
89 Ισολογισμός		
89.00.00.000 «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.»(από απορρόφηση)		1.033.973,79
Κάλυψη απογραφής από απορρόφηση της «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.»		
89 Ισολογισμός		
89.00.00.000 «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.»(από απορρόφηση)	1.033.973,79	
33 Χρεώστες διάφοροι		
33.04.00.000 Κ.Μάνθος		58.694
33.04.00.001 Α.Ξάνθος		44.020,50
41 Αποθεματικά		
41.02.00.000 Τακτικό αποθεματικό		32.000
41.08.00.000 Αφορολόγητο αποθεματικό Ν.2601/98		
44 Προβλέψεις		
Ημερολόγιο 28/7/2007 Διαφόρων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση

44.11.00.000 Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες		12.430,38
50 Προμηθευτές		
50.00.00.000 Α.Ζέρβας		130.000
54 Υποχρεώσεις φόροι τέλη		
54.08.00.000 Λογαριασμοί εκκαθάρισης φόρων		64.128,45
11 Κτίρια		
11.99.00.000 Αποσβεσμένα κτίρια		6.200
12 Μηχανήματα		
12.99.00.000 Αποσβεσμένα μηχανήματα		527.000
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
14.99.00.000 Αποσβεσμένα έπιπλα		50.000
Κάλυψη απογραφής από απορρόφηση της «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.»		

γ) Το υπόλοιπο ποσό που απομένει για κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» είναι **85,50 ευρώ**. Με το ποσό αυτό, καταβάλλεται ή στην τράπεζα ή απευθείας στο ταμείο της επιχείρησης (επειδή είναι μικρό το ποσό) γίνεται η εξής εγγραφή. (έστω ταμειακά)

Ημερολόγιο 28/7/207 Διαφόρων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης(1)	85,50	
33 Χρεώστες διάφοροι		
33.04.00.000 Κ. Μάνθος		48,85
33.04.00.001 Λ. Ξάνθος		36,65
Εισφορά σε μετρητά αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου		

1) Αν το ποσό ήταν μεγάλο θα έπρεπε πρώτα να είχε κατατεθεί σε λογαριασμό όψης και μετά στο ταμείο.

δ) Στο ημερολόγιο διαφόρων πράξεων και με ημερομηνία 28/7/2007 γίνεται η μεταφορά από το λογαριασμό 40.02 στο λογαριασμό 40.00 του συνολικού ποσού του μετοχικού κεφαλαίου που προέρχεται από την αύξηση αυτή και είναι **102.800 εγγραφή ως εξής**

Ημερολόγιο διαφόρων πράξεων 28/7/2007	Χρέωση	Πίστωση
40 Κεφάλαιο		
40.02.00.000 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	102.800	
40 Κεφάλαιο		
40.00.00.000 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		102.800
Μεταφορά από λογαριασμό 40.02 στο λογαριασμό 40.00		

Καταχώρηση ενιαίου ισολογισμού στα βιβλία του Κεντρικού

Μετά και από τις παραπάνω λογιστικές εγγραφές στο κεντρικό κατάστημα της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» συντάσσεται ένας ενιαίος ισολογισμός που προκύπτει μετά και από τα στοιχεία της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.», αφού συμπεριληφθούν φυσικά και τα ποσά που προκύπτουν από τις εγγραφές της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ως εξής(βασικά είναι το άθροισμα των δύο ισολογισμών με 31/12/2006)

Ενιαίος ισολογισμός με 28/7/2007 έναρξης της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε» μετά την απορρόφηση

Ενεργητικό

Πάγιο	Αρχική Αξία	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη Αξία
10 Εδαφικές εκτάσεις	30.000	-	30.000
11 Κτίρια	716.077,72(1)	106.200	609.877,72
12 Μηχανήματα	767.000	547.000	220.000
13 Μεταφορικά μέσα	80.000	30.000	50.000
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	60.000	50.000	10.000
16 Ασώματες ακινητοποιήσεις	1.500	500	1.000
18 Συμμετοχές	1.000	-	1.000
Σύνολο πάγιου ενεργητικού	1.655.577,72	733.700	921.877,72
Αποθέματα			
20 Εμπορεύματα			80.000
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή			270.000
Διαθέσιμα			
30 Πελάτες			5.000
38.00 Ταμείο			90.085,50
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού			445.085,50
Γενικό σύνολο ενεργητικού			1.366.963,22
Παθητικό			
Καθαρή θέση –μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
40 Κεφάλαιο			1.042.000(2)
41 Αποθεματικό			141.500,46
42 Αποτελέσματα εις νέο			-209.896,07
44 Προβλέψεις			12.430,38
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
50 Προμηθευτές			316.800
54 Υποχρεώσεις φόροι τέλη			64.128,45
Γενικό σύνολο παθητικού			1.366.963,22

1) 11.000(κτίρια απογραφής από τον ισολογισμό – απογραφής απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΙΑΣ»31/12/2006+705.077,72(κτίρια απογραφής από ισολογισμό απογραφή της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»=716.077,72 ευρώ

939.200+102.800=1.042.000 ευρώ

Εγγραφές για μεταφορά δεδομένων στο υποκατάστημα Βέροιας

1) Μεταφορά των λογιστικών γεγονότων από 1/1/2007 -28/7/2007 της «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.» στα βιβλία του κεντρικού της «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» γίνονται οι παρακάτω εγγραφές

Ημερολόγιο διάφορων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
12 Μηχανήματα		
12.00.00.019 Αγορές εσωτερικού 19%	100.000	
20 Εμπορεύματα		
20.01.00.019 Αγορές εσωτερικού 19%	300.000	
24 Α&Β ύλες –υλικά συσκευασίας		
24.00.00.019 Αγορές εσωτερικού με 19%	160.000	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.000 Ταμείο επιχείρησης	280.180	
62 Παροχές τρίτων		
62.00.00.000 Ηλεκτρικό ρεύμα χωρίς φ.π.α.	20.000	
64 Διάφορα έξοδα		
64.07.00.001 Έντυπα υποκείμενα στο φ.π.α.	10.000	
89 Ισολογισμός		
89.00.00.000 «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.»(από απορρόφηση)		870.180
Μεταφορά κινήσεων από 1/1-28/7/2007 της «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.»		
89 Ισολογισμός		
89.00.00.000 «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.»(από απορρόφηση)	870.180	
70 Πωλήσεις		
70.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικής 19%		600.000
71 Πωλήσεις προϊόντων		270.180
71.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικές με 19%		
Μεταφορά κινήσεων από 1/1/2007-28/7/2007 της «ΚΑΜΠΙΑΣ Α.Ε.»		
1.	2.	3.

2) Μεταφορά στο υποκατάστημα της Βέροιας , ο,τι περιουσιακά στοιχεία απαιτήσεις και υποχρεώσεις αφορούν το υποκατάστημα αυτό(απογραφή 31/12/2006)

Με ημερομηνία 28/7/2007 που οριστικοποιήθηκε η απορρόφηση, από το κεντρικό κατάστημα μεταφέρονται στο υποκατάστημα Βέροιας ό,τι περιουσιακά στοιχεία ,απαιτήσεις και υποχρεώσεις ανήκουν σε αυτό με τις αμέσως παρακάτω εγγραφές

α)Λογιστικές εγγραφές για τα δεδομένα της απογραφής με31/12/2006

Με βάση τα δεδομένα της απογραφής με 31/12/2006 της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» που τώρα γίνεται ποκατάστημα της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε» γίνονται οι εξής εγγραφές

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διαφορά πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
48 Λογαριασμοί συνδεδεμένοι με τα υποκαταστήματα		
48.00.00.001 Υποκατάστημα Βέροιας	1.019.000	
11 Κτίρια		
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής		11.000
12 Μηχανήματα		
12.00.00.000 Μηχανήματα απογραφής		667.000
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
14.00.00.000 Έπιπλα απογραφής		1.000
18 Συμμετοχές		
18.11.00.000 Εγγύηση Δ.Ε.Η.		1.000
20 Εμπορεύματα		
20.00.00.000 Αποθέματα απογραφής		80.000
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		
21.00.00.000 Αποθέματα απογραφής		150.000
38 Ταμείο		
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης		50.000
Μεταφορά στο υποκατάστημα της Βέροιας		
11 Κτίρια		
11.99.00.000 Κτίρια αποσβεσμένα		6.200
12 Μηχανήματα		
12.99.00.000 Αποσβεσμένα μηχανήματα		527.000
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
14.99.00.000 Έπιπλα σε απόσβεση		50.000
44 Προβλέψεις		

44.11.00.000 Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες		12.430,38
50 Προμηθευτές		
50.00.00.000 Α.Ζέρβας		130.000
54 Υποχρεώσεις φόροι τέλη		
54.08.00.000 Λογαριασμοί εκκαθάρισης φόρων		64.128,45
48 Λογαριασμοί συνδεδεμένοι με τα υποκαταστήματα		
48.00.00.001 Υποκατάστημα Βέροιας		789.758,83
Μεταφορά στο υποκατάστημα της Βέροιας		

3)Μεταφορά στο υποκατάστημα Βέροιας ότι ποσά εμφανίζονται στο ισοζύγιο 28/7/2007

Με βάση το ισοζύγιο (που δημιουργήσαμε 28/7/2007), επειδή η απορροφούμενη εταιρεία «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» απορροφήθηκε και έγινε υποκατάστημα Βέροιας ,τα ποσά μεταφέρονται από το κεντρικό κατάστημα στο υποκατάστημα Βέροιας, με τις παρακάτω εγγραφές

Ημερολόγιο 28/7/2007 με διαφορά πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
48 Λογαριασμοί συνδεδεμένους με τα υποκαταστήματα		
48.00.00.000 Υποκατάστημα Λαγκαδά	1.081.577,72	
10 Εδαφικές εκτάσεις		30.000
10.00.00.000 Οικόπεδο περιοχής ... απογραφής		
11 Κτίρια		
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής		705.077,72
12 Μηχανήματα		
12.00.00.000 Μηχανήματα απογραφής		100.000
13 Μεταφορικά μέσα		
13.02.00.000 Φορτηγά απογραφής		80.000
16 Ασώματες ακινητοποιήσεις		
16.10.00.000 Έξοδα ίδρυσης & α' εγκατάστασης		1.500
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		
21.00.00.000 Αποθέματα απογραφής		120.000
30 Πελάτες		
30.00.00.000 Α. Στεργίου	5.000	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	40.000	
28/7		
11 Κτίρια		
11.99.00.000 Αποσβεσμένα κτίρια	100.000	

12 Μηχανήματα		
12.99.00.000 Αποσβεσμένα μηχανήματα	20.000	
13 Μεταφορικά μέσα		
13.99.02.00 Αποσβεσμένα φορτηγά	30.000	
16 Ασώματες ακινητοποιήσεις		
16.99.10.0000 Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης	500	
50 Προμηθευτές		
50.00.00.000 Κ.Ζαγρής	186.800	
48 Λογαριασμοί συνδεδεμένοι με τα υποκαταστήματα		
48.00.00.000 Υποκατάστημα Λαγκαδά		337.300
Μεταφορά στο υποκατάστημα Λαγκαδά		

2)Μεταφορά των λογιστικών γεγονότων από 1/1/2007-28/7/2007 της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» που αφορούν το υποκατάστημα Λαγκαδά

Η εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» έχει συντάξει ένα ισοζύγιο με όλες τις κινήσεις της εταιρείας αυτής από 1/1/2007-28/7/2007. Από τα ποσά αυτά, όσα ποσά ανήκουν στο υποκατάστημα Λαγκαδά μεταφέρονται στο υποκατάστημα αυτό και τα υπόλοιπα παραμένουν ως ποσά στο κεντρικό κατάστημα. Έστω λοιπόν ότι από το ισοζύγιο της(εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»28/7/2007)παραμένει στο κεντρικό κατάστημα μόνο το ποσό των 10.000ευρώ που αφορά το λογαριασμό ταμείο ενώ τα υπόλοιπα ποσά που απεικονίζονται στο ισοζύγιο αυτά μεταφέρονται στο υποκατάστημα Λαγκαδά ,με τις παρακάτω εγγραφές ως εξής:

Ημερολόγιο 28/7/2007 διαφορά πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
48 Λογαριασμοί συνδεδεμένοι με τα υποκαταστήματα		
48.00.00.000 Υποκατάστημα Λαγκαδά	152.000	
13 Μεταφορικά μέσα		
13.02.00.019 Αγορές φορτηγών με 19%		50.000
24 Α&Β ύλες –υλικά συσκευασίας		
24.00.00.0019 Αγορές εσωτερικού		100.000
64 Διάφορα έξοδα		
64.08.00.001 Καύσιμα υποκείμενα στο φ.π.α		2.000
Μεταφορά στο Υποκατάστημα Λαγκαδά		
71 Πωλήσεις προϊόντων		
71.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικής με19%	162.000	
48 Λογαριασμοί συνδεδεμένοι με τα υποκαταστήματα		
48.00.00.000 Υποκατάστημα Λαγκαδά		162.000
Μεταφορά στο υποκατάστημα Λαγκαδά		

Αν η απορροφούσα εταιρεία «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» τηρούσε βιβλίο αποθήκης, τότε τα υπόλοιπα σε ποσότητα και αξία από τις καρτέλες αποθήκης της απορροφούμενης εταιρείας μεταφέρονται με ημερομηνία 28/7/2007 στις καρτέλες αποθήκης του υποκαστήματος Βέροιας, χωρίς να γίνουν για το γεγονός αυτό ιδιαίτερες εγγραφές.

Δ) Εγγραφές στο υποκατάστημα Βέροιας

1) Λογιστικής εγγραφή για τα ποσά της απογραφής έναρξης

Στο υποκατάστημα της Βέροιας και με ημερομηνία 28/7/2007, γίνονται δύο αντίθετες εγγραφές με εκείνες που έγιναν προηγουμένως

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διαφόρων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
11 Κτίρια		
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής	11.000	
12 Μηχανήματα		
12.00.00.000 Μηχανήματα απογραφής	667.000	
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
14.00.00.000 Έπιπλα απογραφής	60.000	
18 Συμμετοχές		
18.11.00.000 Εγγύηση Δ.Ε.Η.	1.000	
20 Εμπορεύματα		
20.00.00.000 Αποθέματα απογραφής	80.000	
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		
21.00.00.000 Αποθέματα απογραφής	150.000	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	50.000	
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό		
48.00.00.001 Κεντρικό κατάστημα		1.019.000
Μεταφορά από το κεντρικό κατάστημα		
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό		
48.00.00.001 Κεντρικό κατάστημα	789.758,83	
11 Κτίρια		
11.99.00.000 Αποσβεσμένα κτίρια		6.200
12 Μηχανήματα		
12.99.00.000 Αποσβεσμένα μηχανήματα		527.000
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
14.99.00.000 Αποσβεσμένα έπιπλα		50.000
44 Προβλέψεις		
44.11.00.000 Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες		12.430,38
50 Προμηθευτές		
50.00.00.000 Α.Ζέρβας		50.000
54 Υποχρεώσεις φόρους τέλη		
54.08.00.00 Λογαριασμός εκκαθάρισης φόρων		64.128,45
Μεταφορά στο κεντρικό κατάστημα		

2) Απογραφή και ισολογισμός έναρξης στο υποκατάστημα Βέροιας

Ότι πόσα προκύπτουν, μετά από τις πιο πάνω λογιστικές εγγραφές αποτελούν την απογραφή και το ισολογισμό έναρξης του υποκαταστήματος Βέροιας ως εξής:

Απογραφή έναρξης υποκαταστήματος

Ενεργητικό	Αναλυτική στήλη	Συγκεντρωτική Στήλη
Πάγιο		
11 Κτίρια		4.800
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής	11.000	
11.99.00.000 Αποσβεσμένα κτίρια	-6.200	
12 Μηχανήματα		140.000
12.00.000 Μηχανήματα απογραφής	667.000	
12.99.00.000 Αποσβεσμένα μηχανήματα	-527.000	
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		10.000
14.00.00.000 Έπιπλα απογραφής	60.000	
14.99.00.000 Αποσβεσμένα έπιπλα	-50.000	
18 Συμμετοχές		1.000
18.11.00.000 Εγγύηση ΔΕΗ	1.000	
Κυκλοφορούν Ενεργητικό		
Αποθέματα		
20 Εμπορεύματα		80.000
20.00.00.000 Αποθέματα απογραφής	80.000	
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		150.000
21.00.00.000 Αποθέματα απογραφής	150.000	
Διαθέσιμα		
38 Χρηματικά διαθέσιμα		50.000
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	50.000	
Σύνολο ενεργητικού		
Παθητικό	Χρέωση	Πίστωση
Καθαρή θέση-Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό		229.241,17
48.00.00.001 Κεντρικό κατάστημα	229.241,17	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
44 Προβλέψεις		12.430,38
44.11.00.000 Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες	12.430,38	
50 Προμηθευτές		130.000
50.00.00.000 Α.Ζέρβας	130.000	
54 Υποχρεώσεις από φόρους τέλη		64.128,45
Λογαριασμός εκκαθάρισης φόρων	64.128,45	
Σύνολο παθητικού		

Ισολογισμός έναρξης υποκαταστήματος Βέροιας με 28/7/2007

Ενεργητικό	Αρχική αξία	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη αξία
Πάγιο			
11 Κτίρια	11.000	6.200	4.800
12 Μηχανήματα	667.000	527.000	140.000
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	60.000	50.000	10.000
18 Συμμετοχές	1.000	-	1.000
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα			
20 Εμπορεύματα			80.000
21 Προϊόντα και ημιτελή			150.000
Διαθέσιμα			
38.00 Ταμείο			50.000
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού			435.800
Γενικό σύνολο ενεργητικού			
Παθητικό			
Καθαρή θέση μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων			
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το Κεντρικό			229.241,17
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
44 Προβλέψεις			12.430,38
50 Προμηθευτές			130.000
54 Υποχρεώσεις από φόρους τέλη			64.128,45
Γενικό σύνολο παθητικού			435.800

3) Λογιστική μεταφορά από το κεντρικό των ποσών του ισοζυγίου με 28/7/2007 στο υποκαταστήματα Βέροιας. Με βάση τα ποσά που απεικονίζονται στο ισοζύγιο (που είδαμε προηγουμένως) και που εκφράζουν τη λογιστική κίνηση από 1/1-28/7 της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» που μετατράπηκε σε υποκατάστημα Βέροιας της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» γίνονται οι δύο παρακάτω λογιστικές εγγραφές

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διαφόρων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
12 Μηχανήματα		
12.00.00.019 Αγορές μηχανημάτων 19%	100.000	
20 Εμπορεύματα		
20.01.00.019 Αγορές εσωτερικού	300.000	
24 Α&Β ύλες -υλικά συσκευασίας		
24.00.00.019 Αγορές εσωτερικού με 19%	160.000	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	280.180	
62 Παροχές τρίτων		
62.00.00.000 Ηλεκτρικό ρεύμα χωρίς φπα	20.000	
64 Διάφορα έξοδα		
64.07.00.001 Έντυπα υποκείμενα στο φπα	10.000	
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό		
48.00.00.001 Κεντρικό κατάστημα		870.180
Μεταφορά στο Κεντρικό κατάστημα από 1/1/2007-28/7/2007		
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό		
48.00.00.001 Κεντρικό κατάστημα	870.180	
70 Πωλήσεις εμπορευμάτων		
70.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικές με 19%		600.000

71 Πωλήσεις προϊόντων		
71.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικές με 19%		270.180
Μεταφορά στο κεντρικό κατάστημα κίνησης από 1/1/2007-28/7/2007		

Υποκατάστημα Λαγκαδά

Λογιστική εγγραφή για τα ποσά απογραφής έναρξης

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διαφόρων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
10 Εδαφικές εκτάσεις		
10.00.00.000 Οικόπεδο απογραφής	30.000	
11 Κτίρια		
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής	705.077,72	
12 Μηχανήματα		
12.00.00.000 Μηχανήματα απογραφής	100.000	
13 Μεταφορικά μέσα		
13.02.00.000 Φορτηγά απογραφής	80.000	
16 Ανώματες ακινητοποιήσεις		
16.10.00.000 Έξοδα ίδρυσης και α εγκατάστασης	1.500	
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		
21.00.00.000 Απόθεμα απογραφής	120.000	
30 Πελάτες		
30.00.00.000 Αστεργίου Γ.	5.000	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	40.000	
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το Κεντρικό		
48.00.00.000 Κεντρικό κατάστημα		1.081.577,72
Από το κεντρικό κατάστημα		
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό		
48.00.00.000 Κεντρικό κατάστημα	337.300	
11 Κτίρια		
11.99.00.000 Αποσβεσμένα κτίρια		100.000
12 Μηχανήματα		
12.99.00.000 Αποσβεσμένα μηχανήματα		20.000
13 Μεταφορικά μέσα		
13.99.02.000 Αποσβεσμένα φορτηγά		30.000
16 Ανώματες ακινητοποιήσεις		
16.99.10.000 Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης		500
50 Προμηθευτές		
50.00.00.000 Κ.Ζαγρής		186.800
Από κεντρικό κατάστημα		

2) Απογραφή και ισολογισμός έναρξης (από απορρόφηση) στο υποκατάστημα Λαγκαδά

Ότι ποσά προκύπτουν μετά από τις παραπάνω εγγραφές αποτελούν την απογραφή και το ισολογισμό έναρξης του υποκαταστήματος Λαγκαδά ως εξής
Απογραφή έναρξης υποκαταστήματος Λαγκαδά με 28/7/2007

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διαφόρων πράξεων	Αναλυτική στήλη	Συγκεντρωτική στήλη
Ενεργητικό		
Πάγιο		
10 Εδαφικές εκτάσεις		30.000
10.00.00.000 Οικόπεδο περιοχής	30.000	
11 Κτίρια		605.077,72
11.00.00.000 Κτίρια απογραφής	705.077,72	
11.99.00.000 Αποσβεσμένα κτίρια	-100.000	
12 Μηχανήματα		80.000
12.00.00.000 Μηχανήματα απογραφής	100.000	
12.99.00.000 Αποσβεσμένα μηχανήματα	-20.000	
13 Μεταφορικά μέσα		50.000
13.02.00.000 Φορτηγά απογραφής	80.000	
13.99.02.000 Αποσβεσμένα φορτηγά	-30.000	
16 Ασώματες ακινητοποιήσεις		1.000
16.10.00.000 Έξοδα ίδρυσης & α' εγκατάστασης	1.500	
16.99.10.000 Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης	-500	
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα		
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		120.000
21.00.00.00.000 Αποθέματα απογραφής	120.000	
Απαιτήσεις και διαθέσιμα		
30 Πελάτες		5.000
30.00.00.000 Αστεργίου Γ.	5.000	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		40.000
38.00.00.000 Ταμείο επιχείρησης	40.000	
Σύνολο ενεργητικού		931.077,72
Παθητικό		
Καθαρή θέση- Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό		744.277,72
48.00.00.000 Κεντρικό κατάστημα	744.277,72	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
50 Προμηθευτές		186.800
50.00.00.000 Κ.Ζαγρής	186.800	
Σύνολο παθητικού		

Ισολογισμός έναρξης υποκαταστήματος Λαγκαδά με 28/7/2007

Ενεργητικό	Αρχική αξία	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη αξία
Πάγιο			
10 Εδαφικές εκτάσεις	30.000		30.000
11 Κτίρια	705.077,72	100.000	605.077,72
12 Μηχανήματα	100.000	20.000	80.000
13 Μεταφορικά μέσα	80.000	30.000	50.000
16 Ανώματες ακινητοποιήσεις	1.500	500	1.000
Σύνολο πάγιο ενεργητικού	916.577,72	150.500	766.077,72
Αποθέματα			
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή			120.000
Απαιτήσεις			
30 Πελάτες			5.000
Διαθέσιμα			
38 Ταμείο			40.000
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού			165.000
Γενικό σύνολο ενεργητικού			931.077,72
Παθητικό			
Καθαρή θέση-Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό			744.277,72
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
50 Προμηθευτές			186.800
Γενικό σύνολο παθητικού			931.077,72

3)Λογιστική μεταφορά από το κεντρικό κατάστημα των ποσών από το ισοζύγιο της εταιρείας»ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» που αφορούν το υποκατάστημα Λαγκαδά

Από το ισοζύγιο της 28/7/2007 της εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» όσα ποσά από αυτά αφορούν το υποκατάστημα Λαγκαδά μεταφέρονται από το κεντρικό κατάστημα στο υποκατάστημα Λαγκαδά μεταφέρονται από το κεντρικό κατάστημα στο υποκατάστημα Λαγκαδά

Ημερολόγιο 28/7/2007 Διαφόρων πράξεων	Χρέωση	Πίστωση
13 Μεταφορικά μέσα		
13.02.00.019 Αγορές φορτηγών με 19%	50.000	
24 Α&Β ύλες – υλικά συσκευασίας		
24.00.00.019 Αγορές εσωτερικού με 19%	100.000	
64 Διάφορα έξοδα		
64.08.00.001 Καύσιμα υποκείμενα στο φπα	2.000	
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό		
48.00.00.000 Κεντρικό κατάστημα		152.000
Μεταφορά από το κεντρικό		
48 Λογαριασμός συνδέσμου με το κεντρικό		
48.00.00.000 Κεντρικό κατάστημα	162.000	
71 Πωλήσεις προϊόντων		
71.00.00.019 Πωλήσεις χονδρικές με 19%		162.000

Μεταφορά στο κεντρικό κατάστημα

Αν η επιχείρηση τηρεί και βιβλίο αποθήκης, τότε τα υπόλοιπα από τις καρτέλες της αποθήκης του κεντρικού σε ποσότητα και αξία μεταφέρονται με ημερομηνία 28/7/2007 στις νέες καρτέλες του υποκαταστήματος Λαγκαδά χωρίς να γίνουν ιδιαίτερες εγγραφές για το γεγονός αυτό

Σχέδιο

Σύμβασης συγχώνευσης με απορρόφηση επιχείρησης με βάση το Ν.2166/93 (το σχέδιο αυτό αφορά την απορρόφηση της εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» από την εταιρεία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Στην Θεσσαλονίκη σήμερα.....(π.χ. 18/2/2007) , μεταξύ των εταιρειών α) «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» ..... εκπροσωπούμενη από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της κ..... και β)«ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» εκπροσωπούμενη από τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο της κ....συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα (για την εκπροσώπηση τους προηγούνται τα πρακτικά Δ.Σ. από τις αντίστοιχες Α.Ε.):

Τα διοικητικά συμβούλια των δύο εταιρειών, σε εκτέλεση των από (π.χ. 10.6.2006) αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων των εταιρειών τους, αποφασίστηκε η συγχώνευση τους με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, κατά τις πιο πάνω συνεδριάσεις τους συνέταξαν και ενέκριναν το παρόν σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης κατά το άρθρο 69 του Κ.Ν. 2190/1920, συγχρόνως δεν εξουσιοδότησαν τους παραπάνω εκπροσώπους τους να το υπογράψουν από κοινού ως εκπρόσωποι των εταιρειών τους και των διοικητικών συμβουλίων τους.

1^α)**Απορροφούσα Εταιρεία:** Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.» που εδρεύει στην περιοχή Κερασιάς Λαγκαδά και έχει αριθμό μητρώου Α.Ε.

β) **Απορροφούμενη Εταιρεία :** Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.» που εδρεύει στην οδό Βενιζέλου 13 Βέροια και έχει αριθμό μητρώου Α.Ε.

2)Η συγχώνευση με απορρόφηση συντελείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69έως77 του Κ.Ν. 2190/1920 και των άρθρων 1 έως 5 του Ν.2166/1993 ,όπως τα νομοθετήματα αυτά ισχύουν σήμερα, με την ενοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού των συγχωνευόμενων εταιρειών, όπως αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό της 31/12/2006 της απορροφούσας εταιρείας που συντάχθηκαν νόμιμα και θα μεταφερθούν αυτούσια ως στοιχεία του ισολογισμού της απορροφούσας εταιρείας. Οι ισολογισμοί αυτοί έχουν ως εξής:

Ισολογισμοί με 31/12/2006 της απορροφούμενης εταιρείας «ΚΑΜΠΑΣ Α.Ε.»

Ενεργητικό			
Πάγιο	Αρχική αξία	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη αξία
11 Κτίρια	11.000	6.200	4.800
12 Μηχανήματα	667.000	527.000	140.000
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	60.000	50.000	10.000
18 Συμμετοχές	1.000	-	1.000
Σύνολο παγίων	739.000	583.200	155.800
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
20 Εμπορεύματα			80.000
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή			150.000
38 Χρηματικά διαθέσιμα(ταμείο)			50.000
Σύνολο κυκλοφορούντος			280.000
Γενικό σύνολο ενεργητικού			435.800
Παθητικό			
Ίδια κεφάλαια			
40 Κεφάλαιο			102.714,50
41 Αποθεματικά			141.500,46
42 Αποτελέσματα εις νέο			-14.973,79
Υποχρεώσεις			
44 Προβλέψεις			12.430,38
50 Προμηθευτές			130.000
54 Υποχρεώσεις φόρους τέλη			64.128,45

Σύνολο υποχρεώσεων			206.558,83
Γενικό σύνολο παθητικού			435.800

Ισολογισμός με 31/12/2006 της απορροφούσας εταιρείας «ΧΑΡΜΑ Α.Ε.»

Ενεργητικό			
Πάγιο	Αρχική αξία	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη αξία
10 Εδαφικές εκτάσεις	30.000	-	30.000
11 Κτίρια	705.077,72	100.000	605.077,72
12 Μηχανήματα	100.000	20.000	80.000
13 Μεταφορικά μέσα	80.000	30.000	50.000
16 Ασώματες ακινητοποιήσεις	1.500	500	1.000
Σύνολο πάγιου ενεργητικού	916.577,72	150.500	766.077,72
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή			120.000
30 Πελάτες			5.000
38 Χρηματικά διαθέσιμα			40.000
Σύνολο κυκλοφορούντος			165.000
Γενικό σύνολο ενεργητικού			937.077,72
Παθητικό			
Ίδια κεφάλαια			
40 Κεφάλαιο			939.200
42 Αποτελέσματα εις νέο			-194.922,28
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων			744.277,72
Υποχρεώσεις			
50 Προμηθευτές			186.800
Γενικό σύνολο παθητικού			931.077,72

3) Η διαπίστωση της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης εταιρείας όπως αυτή εμφανίζονται στον ανωτέρω ισολογισμό μετασχηματισμού, θα γίνει από ορκωτό ελεγκτή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.2166/1993. Τυχόν διαφορές στις εκτιμήσεις του ορκωτού ελεγκτή επί των στοιχείων του ανωτέρω ισολογισμού, θα περιληφθούν στην έκθεση του, υποχρεώνουν την απορροφούμενη εταιρεία να προβεί σε σχετική προσαρμογή του εν λόγω ισολογισμού. Η έκθεση αυτή του ορκωτού ελεγκτή θα περιληφθεί ολόκληρη στην συμβολαιογραφική πράξη της συγχώνευσης.

4) Το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσας εταιρείας πριν από τη συγχώνευση ανέρχεται σε **939.200,00 ευρώ και διαιρείται σε 32.000 μετοχές κοινές ονομαστικές αξίας 29,35 ευρώ η κάθε μία** και το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούμενης πριν από τη συγχώνευση ανέρχεται σε **102.714,50 ευρώ και διαιρείται σε 3.500 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικές αξίας 29,374 ευρώ η κάθε μία.**

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.2 του Ν.2166/1993, το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσας εταιρείας πρέπει να αυξηθεί κατά ύψος του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούμενης κατά 102.714,50 ευρώ. Για τη στρωγυλοποίηση όμως της ονομαστικής αξίας των νέων μετοχών που θα εκδοθούν από την απορροφούσα λόγω της συγχώνευσης και θα παραδοθούν στους μετόχους των συγχωνευόμενων εταιρειών σε αντικατάσταση των παλαιών μετοχών τους, σύμφωνα με τη σχέση ανταλλαγής που προσδιορίζεται στη συνέχεια, θα γίνει και αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 85,50 ευρώ με καταβολή μετρητών από τους μετόχους της απορροφούμενης εταιρείας κατά αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της. Έτσι το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσας εταιρείας με τροποποίηση των σχετικών άρθρων του καταστατικού της, θα αυξηθεί κατά 102.800,00 ευρώ και θα ανέλθει συνολικά σε 1.042.000,00 ευρώ, θα διαιρείται σε 52.100 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 20,00 η κάθε μία.

5) Η σχέση συμμετοχής των μετόχων της απορροφούσας στο νέο μετοχικό κεφάλαιο θα προσδιορισθεί με βάση τη σχέση συμμετοχής της καθαρής θέσης της απορροφούσας στο άθροισμα των καθαρών θέσεων της απορροφούσας και της απορροφούμενης .

Αντίστοιχα , η σχέση συμμετοχής των μετόχων της απορροφούμενης στο νέο μετοχικό κεφάλαιο θα προσδιορισθεί με βάση τη σχέση συμμετοχής των μετόχων της απορροφούμενης στο νέο μετοχικό κεφάλαιο θα προσδιορισθεί με βάση τη σχέση συμμετοχής της καθαρής θέσης της απορροφούμενης στο άθροισμα των καθαρών θέσεων της απορροφούσας και της απορροφούμενης. Για τον προσδιορισμό της καθαρής θέσης κάθε μιας , οι συγχωνευόμενες εταιρείες αποδέχονται τη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, όμως προκύπτουν από τους πιο πάνω ισολογισμούς τους με ημερομηνία 31/12/2006 που συντάχθηκαν νόμιμα και ελήφθησαν για το σκοπό του μετασχηματισμού . Με βάση τα στοιχεία αυτά , η καθαρή θέση της απορροφούσας εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των **744.277,72** η καθαρή θέση της απορροφούμενης ανέρχεται στο ποσό **229.241,17** και το **άθροισμα των καθαρών θέσεων της απορροφούσας και της απορροφούμενης είναι (744.277,72+229.241,17 =973.518,89)**

Επομένως ,σύμφωνα με όσα γίνονται αποδεκτά πιο πάνω προκύπτουν οι εξής σχέσεις

α) Καθαρή θέση απορροφούσας :

$744.277,92/973.518,89 =76,45\%$

β) Καθαρή θέση απορροφούμενης:

$229.241,17/973.518,89=23,55\%$

Έτσι ο αριθμός των νέων μετοχών που αναλογεί στους μετόχους κάθε μίας από τις συγχωνευόμενες εταιρείες προκύπτει ως εξής

α) Αριθμός νέων μετοχών για τους μετόχους της απορροφούσας εταιρείας :

$52.100*0,7645=39.830$

β) Αριθμός νέων μετοχών για τους μετόχους της απορροφούμενης εταιρείας : $52.100*0,2355 =12.270$.

Μετά τον πιο πάνω προσδιορισμό του αριθμού νέων μετοχών που θα λάβουν οι μέτοχοι κάθε μία από τις συγχωνευόμενες εταιρείες ,σε αντικατάσταση των παλαιών μετοχών τους προκύπτουν οι παρακάτω σχέσης ανταλλαγής

α) Κάθε μία από τις παλιές μετοχές των μετόχων της απορροφούσας ,ονομαστικής αξίας 29,35 ευρώ η κάθε μια θα αντιστοιχεί σε 1,2446875 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές της απορροφούσας ονομαστικής αξίας 20,00 ευρώ η κάθε μία. Δηλαδή οι μέτοχοι της απορροφούσας θα ανταλλάξουν τις 32000 παλιές μετοχές με 39.830 νέες τις απορροφούσας.

β) Κάθε μία από τις παλιές μετοχές των μετόχων της απορροφούμενης, ονομαστικής αξίας 29,374 ευρώ η κάθε μια θα αντιστοιχεί σε 3,5057 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές της απορροφούσας ονομαστικής αξίας 20,00 ευρώ η κάθε μια. Δηλαδή οι μέτοχοι της απορροφούμενης θα ανταλλάξουν 3.500 παλιές μετοχές με 12.270 νέες μετοχές της απορροφούσας.

Από την καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της εγκριτικής απόφασης της συγχώνευσης σύμφωνα με το άρθρο 74 του Ν.2190/1920, η απορροφούσα εταιρεία θα προβεί σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κεφαλαίου και της μετατροπής της ονομαστικής αξίας της μετοχής της, σύμφωνα με την παραπάνω αναλογία παραλαμβάνοντας τις παλιές μετοχές για ακύρωση

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία (ενεργητικό ή παθητικό)της απορροφούμενης μεταβιβάζονται στην απορροφούσα, ή οποία υποκαθίσταται αυτοδικαίως, χωρίς άλλες διατυπώσεις στο σύνολο της κινητής και της ακίνητης περιουσίας και σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, καθώς και όλες τις έννομες σχέσεις εν γένει της απορροφούμενης, της μεταβίβασης αυτής εξομοιωμένης με καθολική διαδοχή. Για όποια περιουσιακά στοιχεία ο νόμος απαιτεί ειδικές διατυπώσεις για τη μεταβίβαση τους θα υπάρχουν ιδιαίτεροι όροι στη Σύμβαση Συγχώνευσης η οποία θα καταρτιστεί ενώπιον συμβολαιογράφου μετά την έγκριση της συγχώνευσης από της Γενικές Συνελεύσεις των συγχωνευμένων εταιρειών ,ώστε να καταστεί δυνατή η σύμβαση όλων αναιξερέτως των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης στην απορροφούσα. Σε περίπτωση που κάποιο από τα μεταβιβαζόμενα της απορροφούμενης

,για τα οποία ο νόμος απαιτεί συγκεκριμένο τύπο που παραλείφθηκε η δεν διατυπώθηκε σωστά, εξουσιοδοτείται η απορροφούσα εταιρεία να ενεργήσει μονομερώς και χωρίς την σύμπραξη της απορροφούμενης και με αυτοσύμβαση κατά το άρθρο 253 του αστικού κώδικα να προβεί σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια, ώστε να συντελεσθεί η μεταβίβαση όλων αναιξαιρέτως των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης στην απορροφούσα . Ο όρος αυτός θα περιληφθεί και στη Σύμβαση Συγχώνευσης και θα ισχύει και για τον μετά τη συγχώνευση χρόνο. Η συγχώνευση ολοκληρώνεται και θεωρείται συντελεσθείσα από την ημερομηνία καταχώρησης στο Μητρώο Αωνύμων Εταιρειών της εγκριτικής απόφασης της αρμόδιας Αρχής για τη συγχώνευση των παραπάνω εταιρειών μαζί με την οριστική Σύμβαση Συγχώνευσης που θα υπογραφεί ενώπιον συμβολαιογράφου στην οποία θα περιληφθεί και η προβλεπόμενη από το άρθρο 3 του Ν.2166/93 έκθεση του ορκωτού ελεγκτή για την πιστοποίηση των στοιχείων του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφούμενης καθώς και τις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων των συγχωνευόμενων εταιρειών οι οποίες θα ληφθούν σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κ.Ν. 2190/1920 Μετά την κατά τα ανωτέρω.

-

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1 ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Δ., Καθηγητής λογιστικής - κοστολόγησης
Συστάσεις-Μετάταξη –Μετατροπή-Συγχωνεύσεις Απορροφήσεις –Λύσεις και Εκκαθαρίσεις
Επιχειρήσεων : 4ή έκδοση
- 2 ΠΕΤΑΛΑΣ Κ., Ορκωτός ελεγκτής λογιστής, Μέλος ΣΟΛ ΑΕ Πτυχ. ΑΣΟΕΕ και Παντείου Μετατροπή –
Συγχώνευση –Διάσπαση &Απόσχιση Κλάδου,
- 3 www.taxheaven.gr
- 4 www.fle.gr
- 5 www.google.gr